

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מדינת ישראל – פמת"א (פלילי)

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד ארז ריכטנברג

נגד

קובי כלב

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד יהודה רסלר

ה כ ר ע ת ד י ן

מ ב ו א

הנאשם עבד משנת 1990 ועד לשנת 2005 במחלקת החקירות שבאגף מס הכנסה, רשות המסים (להלן: **רשות המסים**), ומילא בה תפקידים בכירים במעמד של עובד הציבור.

במהלך שנת 2005 התנהלה במשטרת ישראל, בשיתוף גורמים מקצועיים ברשות המסים, חקירה בחשד לעבירות מס בתחום מתן הלוואות וניכיון שיקים ע"י גורמים פרטיים (להלן: **החקירה**). הנאשם וחברו לעבודה במחלקת החקירות, **מר משה קינד** (להלן: **קינד**), היו מושא לחקירה¹. בעקבות החקירה וכתוצאה ממנה, הוגש נגד הנאשם וכנגד קינד כתב אישום אשר כלל ששה אישומים, ובהם ייחסה להם המאשימה עבירות שעברו בתקופת השנים 2000 עד 2005 (להלן: **התקופה הרלוונטית**) לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: **פקודת מס הכנסה**), לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: **חוק מע"מ**), ולפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**).

¹ במהלך המשפט הוברר כי החקירה התמקדה בנאשם (ובקינד) בעקבות תלונה בגין סחיטה באיומים שהגיש דוד בכר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

יצוין, כי עניינו של קינד, הנאשם 2 בתיק, הסתיים בשנת 2011 בהסדר בין הצדדים. בהתאם להסדר, הוסב ההליך הפלילי כנגד קינד להליך משמעותי בבית הדין המשמעותי בנציבות שרות המדינה. לאחר שנגזר דינו הוא נמחק מכתב האישום ונותר הנאשם לבדו. בעקבות מהלך זה, עתר סנגורו של הנאשם לבטל את כתב האישום מטעמים של צדק. בכך אעסוק בהמשך.

מסגרת האישומים

1. כתב האישום שהוגש נגד הנאשם מונה ארבעה אישומים. במוקד האישומים עסקים פרטיים שניהל הנאשם, על פי הטענה, בתקופה הרלוונטית, בצד תפקידו הבכיר ברשות המסים, ובגינום עבר עבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ. פרט לעבירות אלה מונה כתב האישום מעשי עבירה נלווים שעבר הנאשם לפי חוק העונשין, במסגרות שתפורטנה.

האישום הראשון

2. באישום הראשון טוענת המאשימה, כי בתקופה הרלוונטית ניהל הנאשם עסק שבמסגרתו נתן הלוואות בריבית וניכה ופרט שיקים תמורת עמלות, והפיק מהעסק הכנסות (להלן: **העסק**, או, **עיסוקו של הנאשם**). עוד נטען בכתב האישום, כי הנאשם הפיק הכנסות מהשכרת זכויות הפעלה של מוניות.

3. לטענת המאשימה, נבעו הכנסותיו של הנאשם מריבית בת עשרות אחוזים לשנה שגבה מהלווים (שמותיהם של 19 הלווים, או, הלקוחות, סכומי ההלוואות ומועדיהן מפורטים בטבלה שבסעיף 12 לאישום הראשון), ומהאחור בפרעון. ההלוואות האמורות הסתכמו, לגישת המאשימה, ב-1,205,300 ₪.

4. בנוסף, הפיק הנאשם הכנסות מעמלה בת 6-8 אחוזים לחודש שגבה מלקוחותיו בגין ניכיון ופריטת שיקים דחויים. סכומי השיקים הדחויים (לשנות המס 2003-2005) הסתכמו ב-2,144,390 ₪ (בהתאם לשמות ולסכומים המפורטים בטבלה שבסעיף 13 לאישום הראשון). בתקופה זו, טוענת המאשימה, ניכה הנאשם שיקים דחויים בהיקף של כ-30,000 ₪, באמצעותו של מנכה שיקים, יעקב קריכלי (להלן: **קריכלי**).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

5. שיעורן המדויק של ההכנסות שהפיק הנאשם בכל התקופה הרלוונטית מעיסוקו במתן ההלוואות ועמלת ניכיון השיקים אינו ידוע למאשימה.

6. המאשימה טוענת באישום הראשון, כי הנאשם נקט בשיטות מרמה ותחבולה כדי להעלים את עיסוקו ואת ההכנסות שהפיק, וזאת בשיטות ובאמצעים הבאים :

בניגוד לדרישות חוק מע"מ ופקודת מס הכנסה, לא דיווח הנאשם לפקיד השומה ולמנהל מע"מ על פתיחת העסק, ולא הודיע לרשות המסים על טיב עיסוקו, וגם לא ניהל פנקסי חשבונות כנדרש בדין ;

במטרה לטשטש את פעילותו העסקית המתוארת, הפקיד הנאשם בחודש מאי 2005 13 שיקים שקיבל מלקוחותיו, שסכומם הכולל 192,250 ₪, בחשבון הבנק של סופיה דנוס ;

הנאשם לא הגיש במועד לפקיד השומה את הדו"חות השנתיים לשנות המס 2002 עד 2004. הוא הגיש דו"חות שנתיים רק לאחר שנדרש לעשות כן, לאחר שהתנהלה החקירה נגדו ;

בכל הנוגע לשנות המס 2000-2001, הגיש הנאשם לפקיד השומה את הדו"חות השנתיים, אולם, השמיט מהם את ההכנסות מעיסוקו הפרטי ;

הנאשם לא הגיש במועד למנהל מע"מ את הדו"חות התקופתיים שאמור היה להגיש במסגרת עיסוקו בכל התקופה הרלוונטית.

7. הנאשם מואשם באישום הראשון בעבירות הבאות :

- א. השמטת הכנסה מדו"ח שנתי - לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה ;
- ב. שימוש בכל מרמה, ערמה או תחבולה - לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה ;
- ג. אי-הודעה על תחילת עיסוק - לפי סעיף 215א(א) לפקודת מס הכנסה ;
- ד. אי הגשת דו"ח שנתי במועד - לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה ;
- ה. אי ניהול פנקסי חשבונות, לפי סעיף 216(5) לפקודה, וסעיף 117א(7) לחוק מע"מ ;
- ו. אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד למנהל מע"מ - לפי סעיף 117א(6) לחוק מע"מ.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

האישום השני

8. האישום השני מתייחס ללקוחות ספציפיים של הנאשם והם: שלומית ויצחק שאול, דוד ושלי בכר, יניב עמר ועוזי גולן, שעל פי טענת המאשימה, קיבלו מהנאשם הלוואות בריבית.
9. לטענת המאשימה, במהלך שנת 2005, בששה מועדים שונים, כאשר לא עמדו הלווים האמורים בתנאי החזר כספי ההלוואות שקיבלו מהנאשם, איים עליהם הנאשם כי ישתמש בכוח ויפגע בגופם או ברכושם, והטיל עליהם אימה, כשמטרתו להניעם להחיש את פרעון ההלוואות. הנאשם מואשם באישום השני בשש עבירות שעניינן **סחיטה באיומים** לפי סעיף 428 לחוק העונשין.

האישום השלישי

10. ברקע העובדות שבאישום השלישי - נגישותו של הנאשם, בתוקף תפקידו במחלקת החקירות של מס הכנסה וכעובד הציבור, למאגר המידע הממוחשב של רשות המסים [להלן: **מערכת שע"מ** (שרות עיבודים ממוכנים)]. המאשימה טוענת, כי במועדים שונים בשנת 2003 ובשנת 2004, הפר הנאשם את חובת האמון שניתן בו כעובד הציבור, והפיק ממערכת שע"מ, שלא לצרכי עבודתו, מידע ונתונים אישיים וכלכליים אודות נישומים שונים, חלקם קשורים אליו קשר משפחתי, ואחרים קשורים עמו בקשר עסקי. היו אלה, בין השאר, חנה ויוסף צמח, שלומית ויצחק שאול, אייל אופיר, ואחרים, בסך הכל - 18 נישומים.
11. לטענת המאשימה, בהפקת ובהוצאת הנתונים האישיים האמורים ממערכת שע"מ עבר הנאשם את העבירות הבאות:
 - א. הפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין;
 - ב. פגיעה בפרטיות, 18 עבירות לפי הסעיפים 5 ו-2(7) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: **חוק הגנת הפרטיות**).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

האישום הרביעי

12. באישום הרביעי טוענת המאשימה, כי במהלך חקירה שהתנהלה בשנת 2005, בודעו כי קריכלי (שבאמצעותו ניכה שיקים, כמפורט בפסקה 4 להכרעת הדין) זומן לחקירה ברשות המסים, יצר הנאשם קשר עם קריכלי, ואף שוחח עמו בטלפון, והדיח את קריכלי לשקר לחוקרים, ולכזב ביחס לעובדה שקיבל מהנאשם שיקים לניכיון. עוד נטען באישום זה, כי לאחר שנחקר קריכלי ברשות המסים, כאשר הודה בפני הנאשם שהתוודה בחקירה על עיסוקו, זעם עליו הנאשם, אולם, הבטיח לו כי יפעל לכך שלא ייגרם לקריכלי נזק.
13. עקב מעשיו אלה, מואשם הנאשם באישום הרביעי בעבירות הבאות:
- א. **הדחה בחקירה**, לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין;
 - ב. **הטרדת עד**, לפי סעיף 249 לחוק העונשין;
 - ג. **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

הליכי המשפט

14. עסקינן בפרשה רחבת היקף. כך מורים כתב האישום, אופי העבירות המנויות בו והתפרשותן על פני תקופה נרחבת, רשימת עדי התביעה, היקף העדויות, מסמכי התיק ותוצרי האזנות הסתר. תחילת המשפט התעכבה חודשים רבים מאוד, שלא לומר שנים תמימות, וכל זאת, על שום שהנאשמים ומייצגיהם הרבו בבקשות דחייה ממושכות, לרוב בהסכמת הפרקליטות, תוך הבטחה כי בין הצדדים מתקיימים מגעים ענייניים לקראת הסדר טיעון אשר ייתר את שמיעת התיק וראיותיו.
15. בחלוף תקופה ממושכת, ובהעדר הסדר טיעון, החליפו הנאשמים את מייצגיהם, כל אחד מהנאשמים שכר סגור אחר לייצגו, מהלך שתתם להימשכות מייגעת של ההליכים. משנוכחתי כי הדחיות חסרות תכלית, הוקרא כתב האישום לנאשמים ונמסרו תגובותיהם, נקבעו מועדים לשמיעת הראיות במהלכה של שנת 2010. בין לבין, הובאה לפניי בקשת בא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

כוחו של קינד, עוה"ד א' גרובר, להפרדת משפטו ממשפטו של כלב. הבקשה נדחתה (ראו: החלטתי מיום 26.2.10).

16. ביום 19.1.11, בעוד הליך שמיעת הראיות נמשך, הודיעו המאשימה וסנגורו של קינד כי הושג ביניהם הסדר טיעון אשר במסגרתו הוסב ההליך הפלילי נגד קינד להליך משמעותי בבית הדין של נציבות שרות המדינה, הליך שגם לגביו הושג הסדר טיעון. מחודש מרס 2011 נותר הנאשם לבדו בכתב האישום. גם בחזית זו נערכו נסיונות גישור בין המאשימה והנאשם באמצעות מותב אחר, אולם, הם לא צלחו. בנסיבות אלה, עתר הנאשם לביטול כתב האישום מכוח סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ") מכוחה של דוקטרינת ה"הגנה מן הצדק", שעניינה אכיפה בדרגת פסולה.

17. בהחלטתי מיום 23.3.11 דחיתי את טענת הנאשם, לפיה, נוקטת המאשימה כלפי הנאשם באכיפה בדרגת פסולה, אשר נלמדת מהמשך ההליכים הפליליים נגד הנאשם, למרות שהמירה את ההליכים נגד שותפו, קינד, בהליכים משמעותיים. בהחלטתי האמורה קבעתי, כי בהתאם לפסיקה המקובלת, אכיפה בדרגת אינה בהכרח פסולה על פניה. בנסיבות מסוימות היא עשויה אפילו להיחשב מותרת וראויה, ובית המשפט לא ימהר לבטל כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק, אם מתברר לו כי המאשימה הבחינה בין שני אנשים המעורבים באותה פרשה על יסוד שיקולים ענייניים וסבירים, ולא הונעה ממטרה שרירותית, זדונית או פסולה, וכן, אם לא חרגה החלטתה ממתחם הסבירות. הכל תלוי בבחינת מניעיה של התביעה הכללית, ובברור השאלה מה היו השיקולים שהנחו אותה, כבמקרה זה, לאבחן בין הנאשם לבין קינד. המבחן הוא מבחן תכליתי - מהותי של כלל הנסיבות המובאות בפני בית המשפט.

18. בהחלטה קבעתי, כי לכאורה אכן כרוכים היו מעשיהם של הנאשם וקינד יחדיו, וזאת, נוכח הטענה כי שניהם הערימו על רשויות המס, וכי זה גם זה נמנעו מהדיווחים הקבועים ונדרשים בחוק. עם זאת, מצאתי, כי הנאשמים נבחנים זה מזה, ורוב הפער ביניהם. ניכר היה, כי האישומים המיוחסים לנאשם בדבר מעשיו ומחדליו עולים במספרם, בהיקפם, בחומרתם ובעוצמתם על אלה המיוחסים לקינד. אשר על כן, ובהתחשב במבחנים שקבע המחוקק

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ונקבעו בהלכה הפסוקה, הגעתי למסקנה, כי אין מדובר ב"בני אדם שווים", או, ב"מצבים דומים", כלשון הפסיקה, ועל כן, אין חפיפה בין השניים. גם לא מצאתי אחיזה עובדתית-משפטית לטענותיו של ב"כ הנאשם, עו"ד רסלר, בדבר אכיפה בררנית פסולה מצד המאשימה, הפוגעת בתחושת הצדק וההגיונות.

19. הזכרתי בהחלטתי האמורה את העובדה שהמשא ומתן בין קינד לבין המאשימה לצרכי הסדר טיעון התנהל על פני שלוש שנים לפחות, דהיינו: עוד מהתקופה בה היו שני הנאשמים מיוצגים בידי עו"ד מנחם רובינשטיין. סדרת הפרוטוקולים מאז שנת 2008 ועד למועד ההסדר מורים, כי מגמת פניו של קינד ידועה הייתה לכל זה מכבר, והמאשימה אף הצהירה לפרוטוקול בריש גלי כי בהתמלא תנאים מסוימים תיאות לחזור בה מכתב האישום נגדו. לא הנאשם, וגם לא סניגורו, איש מהם לא הודיע כי יראה בהסדר עם קינד אפליה של הנאשם לרעה.

20. לאורם של הנימוקים שפירטתי, מאחר שלא מצאתי כי ניהול ההליך הפלילי נגד הנאשם עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגיונות משפטית, וגם מחמת השיהוי הבלתי סביר בהבאת הטענה בפניי, דחיתי את הבקשה לביטול כתב האישום, כולו או חלקו, מחמת אכיפה בררנית פסולה.

להחלטה זו אחזור בהמשך הכרעת הדין, שכן, הסוגיה שבבסיסה שבה ועלתה במלוא היקפה בסיכומי ההגנה שבהם, בשם ההגנה מן הצדק, התבקש ביטולו של כתב האישום, ולחילופין, ביטול חלק מהאישומים, במקביל לאישומים שנמחקו ביחס לקינד.

עמדת ההגנה

21. בתגובתה לכתב האישום (המתוקן) כפרה ההגנה בכל האשמות המיוחסות לנאשם בכל אחד ואחד מהאישומים, להוציא הודאה בכך שבתקופה הרלוונטית עבד הנאשם כשכיר ברשות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

המסים. ההגנה חלקה על המסכת העובדתית שנפרשה בכתב האישום וגם על היבטיה המשפטיים.

22. בכל הנוגע לאישום הראשון, העוסק בהעלמת מקור הכנסה ובהימנעות מדיווח על העיסוק ועל ההכנסות, תוך שימוש בדרכי ערמה, מרמה ותחבולה, הודתה ההגנה כי הנאשם לא הודיע לרשויות המס על עיסוקו ולא נרשם כעוסק לפי חוק מע"מ. מעבר לכך - הכחישה ההגנה את כל האשמות שיוחסו לנאשם וטענה כי הוא לא קיים פעילות עסקית, כי לא היה בעליו של "עסק" למתן הלוואות וניכיון שיקים, כמשמעותו בדין הרלוונטי, ומשכך, גם לא היו לו הכנסות שעליהן צריך לדווח לרשויות המס. מטעם זה, כך ניתן לי להבין את עמדת ההגנה, גם לא ניהל הנאשם פנקסי חשבונות ולא הגיש דו"חות תקופתיים למנהל מע"מ, ודו"חות שנתיים לפקיד השומה.

23. בתגובה האמורה התייחסה ההגנה לשמות שברשימת נוטלי ההלוואות באישום הראשון.

לגבי שלושה לווים בלבד אישרה ההגנה כי הנאשם נתן להם הלוואות כספיות במסגרת יחסי החברות שביניהם, אולם, הוא לא גבה מהלווים ריבית, וההלוואות הוחזרו לו בערך הקרן.

לווים אחרים (שמואל אביב, דוד בכר, שולמית ויצחק שאול, דוד אדרי, שולמית מלמד, חיליק ממון, יניב עמרם, משה שירה, שלומי אליאס, שלום שורש ופנחס צבי שיינברגר), נאמר בתגובה הנ"ל, קיבלו מהנאשם הלוואות אך לא החזירו אותן, או, לפחות את יתרתן עד היום, ולגבי רובם נקט הנאשם בהליכי הוצאה לפועל. משמע, שלא צמחו לנאשם רווחים שחייבו דיווח.

לכל האחרים (פרידה עמרם, שי הורביץ, הדר משה, אייל אופיר, שלום ידעי, אבי בויס) טענה ההגנה, לא הלווה הנאשם כספים כלל. בהמשך לכך, הכחישה ההגנה כי הנאשם פרט שיקים תמורת עמלה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

24. ההגנה הכחישה את עובדות האישום השני, לפיהן, איים הנאשם על המתלוננים - שולמית ויצחק שאול, שלי ודוד בכר יניב עמרם ועוזי גולן, והכחישה את האשמה שעניינה סחיטה תחת איום.
25. ההגנה הכחישה גם את שנטען באישום השלישי ביחס להפקת נתונים שלא כדין מהמערכת הממוחשבת של רשות המסים לצרכיו הפרטיים של הנאשם, ובכך, כפרה בעבירות שעניינן הפרת אמונים בידי עובד הציבור ופגיעה בפרטיותם של אותם הנישומים שפרטיהם האישיים הופקו ממערכת שע"מ. עם זאת, במרוצת שמיעת הראיות הוברר, כי המחלוקת הצטמצמה לסוגה עובדתית; מוסכם עם הנאשם כי מאן דהוא אכן הפיק ממערכת שע"מ את המידע והנתונים ביחס לנישומים באמצעות הקוד האישני שלו, אלא שלטענתו, לא ידו הייתה במעל. הנאשם חשד באדם מסוים מקרב העובדים, אלא שהחשד לא נחקר כדבעי.
26. ביחס לאישום הרביעי, בו מואשם הנאשם בהדחתו של קריכלי (הנזכר באישום הראשון) להעיד שקר בחקירתו ברשות המסים, וכן, בהטרדתו כעד ובהפרת אמונים, הכחישה ההגנה את האמור בעובדות 3 עד 5 לאישום, קרי: את הטענה בדבר הקשר שקיים הנאשם עם קריכלי, את הטענה כי הנאשם הטרידו והדיח אותו בחקירה. לטענת ההגנה, **"הנאשם סייע לחברים לנכות שיקים אצל מר קריכלי ללא כל טובת הנאה"**. טענה זו שורבבה, כנראה בשגגה, לתגובה לאישום השלישי, אולם, נראה שמקומה באישום זה. לסיום, הוכחשה האשמה בהפרת אמונים בידי עובד הציבור.
27. יצוין, כי בצד העמדה המכחישה הגורפת שהביעה ההגנה בתגובתה לכתב האישום, הונחה לפניי במהלך שמיעת התיק הגרסה שמסר הנאשם בעת שנחקר בידי חוקריו (הודעותיו ת/1 עד ת/14, המתוארכות ל-20.6.05 עד 8.8.05, וכן, ת/41 מיום 6.7.05). ההודעות הוגשו בהסכמה, ולא קמה מחלוקת ביחס לנסיבות גבייתן. אולם, כפי שהסתבר במהלך המשפט, שינה הנאשם את גרסתו מעל דוכן העדים, והסיט את נקודות המחלוקת לעברים אחרים, כפי שיובהר בהמשך הכרעת הדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

דיון באישומים

כללי

28. התשתית הראייתית שהניחה המאשימה להוכחת ארבעת האישומים, שנסבו רובם ככולם אודות עיסוקו של הנאשם במתן הלוואות ופריטת שיקים, והיבטים שונים של העיסוק, כוללת את עדויותיהם של הלווים ופורטי השיקים (לרבות הודעות שהוגשו בהסכמה, כגון: ת/89 עד ת/98; ת/112 ו-ת/113), ובצדן - השיקים שנתפסו במהלך החקירה והחיפוש שנערכו בבית הנאשם ובמשרדו (דו"חות החיפוש, התפיסה והסימון - ת/24, ת/25; צילומי השיקים ת/27א, ת/28א'-יא', וכן, ת/26 שהוא דו"ח פירוק מוצגים; ובצדס דו"חות פעולה ומזכרים (ת/35, ת/36, ת/37 ו-ת/40). התשתית הראייתית כוללת גם תוצרים של האזנות סתר (תמלילים וקלטות) לטלפון של הנאשם, וכן, פלטים שהופקו ממערכת שע"מ (ת/78-ת/82).

בנוסף, הוגשו כראיות הדו"חות השנתיים שהגיש הנאשם לשנות המס 2002 עד 2005² (ת/86 עד ת/88א), וכן, מוצגים שנתפסו במכוניתו של הנאשם בעת שנעצר - אלה מעץ (ת/42), סכין מטבח (ת/43), וסכין קפיצית (ת/44).

29. לאחר שבחנה המאשימה את המסכת הראייתית הודיעה, כי לא עלה בידה להוכיח במידה הנדרשת את הטענה, לפיה, הלווה הנאשם כספים בריבית בשנים 2000 ו-2001. על כן, בסיכומי הטענות (בעמ' 7) ביקשה המאשימה לזכות את הנאשם מהעובדות המנויות בסעיף 7 לאישום הראשון, ומהעבירה שעניינה **השמטת הכנסה מדו"ח שנתי** לפי סעיף (1)220 לפקודת מס הכנסה, ככל שהיא נוגעת לשנות המס 2000 ו-2001.

בנוסף, ביחס לאישום השני, שעניינו אישום בסחיטה באיומים, ביקשה לזכות את הנאשם מהאישום בסחיטתו באיומים של המתלונן עוזי גולן.

באשר לאישום השלישי: בנסיבות שבהן לא התייצב קריכלי לעדות אליה זומן, ומאמצי המאשימה לאתרו כשלו למרות צווי הבאה שהוצאתי (ראו לדוגמה: עמ' 267 לפרוט'),

² הדו"חות הוגשו לאחר שנפתחה החקירה נגד הנאשם. סייע בהכנת הדו"חות עד ההגנה עו"ד דרוקר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ביקשה המאשימה בסיכומיה לזכות את הנאשם מאחת העבירות - **הטרדת עד** לפי סעיף 249 לחוק העונשין - שיוחסה לו באישום הרביעי (להבדיל מהדחת בחקירה ומהפרת אמונים).

30. הנאשם העיד להגנתו. בעדותו סקר את אופי הגרסה שמסר בחקירתו במשטרה ואת תוכנה, וטען, כי נקט בשתיקה, התחמק ממתן תשובות, וגם לא דיבר אמת, משום שנקלע לבלבול, וכל זאת, בשל הלחץ הנפשי שהיה נתון בו, ואשר נבע מחוליים פיזיים (סוכרת ולחץ דם גבוה) ונפשיים, וכן, מעצם הקושי הנפשי בהסתגלות לסיטואציה שבה עבר ממעמד של חוקר לנחקר, נתון במעצר על כל המשתמע מכך (עמ' 264). בהצהירו כי דבריו בעדות הם אמת לאמיתה, התייחס הנאשם בפירוט לעדויות עדי התביעה, למסמכים שהוצגו לפניו, ושב והכחיש כי מתן ההלואות וניכיון השיקים, שמועדם בשנת 2005, ולכל המוקדם שלהי שנת 2004, היו בגדר עיסוק שלגביו אמור היה לדוות, או, לכלול בדו"חות השנתיים. מה גם, שאותו "עיסוק" לא הניב הכנסות.

31. מטעם הנאשם העיד עו"ד אורי דרוקר, אשר ייצג את הנאשם בהליך אזרחי מול רשויות המס. לאחר שפקיד השומה (בעקבות החקירה וממצאיה) הוציא לנאשם שומה בהעדר דו"ח, סייע עו"ד דרוקר לנאשם להגיש את ארבעת הדו"חות השנתיים לשנות המס 2002 עד 2005. אלה הם המוצגים ת/84 עד ת/88א'.

32. הדיון באישומים מחייב התייחסות נפרדת לכל אחד מהם. מורכב מכולם הוא האישום הראשון, המתפרש על פני תקופה ממושכת, וכולל תרחישים רבים ועשרות נפשות שנטלו בהם חלק.

האישום הראשון

33. טענות המאשימה:

א. בתקופה שבין שנת 2002 ועד תחילת החקירה בחודש מאי 2005, בעודו מכהן כעובד ציבור, במשרת חוקר ברשות המסים, עסק הנאשם בעיסוקים נוספים שעליהם לא דיווח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

לרשויות המס. הנאשם עסק במתן הלוואות ללווים כנגד ריבית בת עשרות אחוזים לשנה, בניכיון ופריטת שיקים תמורת עמלות נכבדות, וכן, בהשכרת זכויות הפעלה של מוניות.

ב. הנאשם הפיק הכנסות ניכרות מעיסוקים אלה. אולם, בידי המאשימה אין נתונים מספריים ביחס לשיעור ההכנסות שהפיק הנאשם בתקופה הרלוונטית מעיסוקיו האמורים. אלא שלטענתה, הסתכמו ההלוואות שנתן ללווים השונים בכ-1,205,300 ₪, וסכומי השיקים הדחויים שניכה בשנות המס 2003-2005 הסתכמו בכ-2,144,390 ₪ (בהתאם לפירוט השמות והסכומים בטבלה שבסעיף 13 לאישום הראשון).

אשר על כן, טוענת המאשימה, כי בניגוד לדרישות חוק מע"מ ופקודת מס הכנסה: לא דיווח הנאשם לפקיד השומה ולמנהל מע"מ על עיסוקיו דלעיל, ולא ניהל פנקסי חשבונות כנדרש בדיון.

34. בנוסף, לא הגיש הנאשם במועד לפקיד השומה דו"חות שנתיים לשנות המס 2002 עד 2004. הגשתם התרחשה רק לאחר דרישה, לאחר שנפתחה החקירה. אזכיר, כי הטיעונים המתייחסים לשנות המס 2000-2001 נזנחו, והמאשימה ביקשה לזכות את הנאשם מפריט אישום זה (כמפורט בפיסקה 29 לעיל).

הנאשם לא הגיש במועד למנהל מע"מ דו"חות תקופתיים שאמור היה להגיש כמסגרת עיסוקו האמור.

התשתית הראייתית

35. עדויותיהם של פורטי השיקים ונוטלי ההלוואות אשר העידו על אופי ותוכן קשריהם עם הנאשם בשנים 2002, 2003, 2004 ו-2005, בצירוף השיקים שנתפסו ברשות הנאשם והוגשו כראיה (ת/27, ת/28א'-יא'), לרבות, פתקים שהוצמדו אליהם, והוצגו כולם בפני העדים, מהווים, לטענת המאשימה, בסיס ומסד להוכחת האישום הראשון, כשהדגש הוא על עצם מתן ההלוואות ללווים, מספר ההלוואות שנתן הנאשם, שיעוריהן, מועדיהן, היקף הריבית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

שהוסכם עליה ביחס לכל הלוואה, עמידת הלווים בתנאי הפרעון, ועוד פרטים הנוגעים לניכיון השיקים. פרקים נכבדים הוקדשו בסיכומי הטענות שהגישו הצדדים ללווים ולפורטי השיקים, תוך התנצחות נוקבת על מהימנותם של האנשים ועל אמינות הפרטים שמסרו.

36. מטעמים שיובהרו בהמשך, וכן, מאחר שהנאשם לא כפר בכך שהעניק הלוואות לחלק מהעדים הנזכרים, ובאותם מקרים הצטמצמה הכפירה למועדי ההלוואות, לסכומיהן ולמספרן, וכן, ובעיקר, לריבית שעל פי הטענה גבה מהלווים ופורטי השיקים, אפרט את עדויות הלווים בתמצית ובקיצור (במידת האפשר בהתאם לסדר מסירת העדויות) ואת גרסת הנאשם ביחס לכל עדות ותרחיש.

37. אקדים לדיון שתי הערות:

א. העדים בהם מדובר, כולם אנשי עמל, חרושי דאגות, ונטולי אמצעים כלכליים, חלקם קשישים וחולים. העדים לא ששו להעיד במשפטו של הנאשם. איש איש וסיבותיו. חלקם הגדול נתבעו על ידו בגין השיקים שמסרו ולא נפרעו. להוציא אחד, דוד בכר, שהתלונן במשטרה כנגד הנאשם בגין סחיטה באיומים, אין מדובר בעדים שהתלוננו כנגד הנאשם, וגם לא בעדים בעלי תובנה ביחס לאינטרס הציבורי שבשמירת החוק, אלא בעדים שנקלעו לחקירה ולעדות בעל כורחם וניכר שהמעמד נכפה עליהם. הדברים קיבלו ביטוי בעת שנתבקשו העדים למסור פרטים ביחס למספר ההלוואות שנטלו מהנאשם, שיעוריהן, שיעור הריבית שנדרשו לשלם לו, היקף השיקים שמסרו כבטוחה וסכומיהם, וכן, המועדים שבהם נפרעו ההלוואות.

ב. מהאמור לעיל נובעת הערתי השניה, והיא העובדה שאחדים מהעדים האמורים, לא הצליחו לזכור את פרטי העדות שמסרו בחקירתם, בין משום חלוף הזמן, ובין משום שהידרדר מצבם. מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות [נוסח חדש] הוגשו האמירות שמסרו עדים אלה בחקירתם.

38. עדת התביעה **שולמית מלמד** היא מורה למוסיקה בגני ילדים. בעדותה (עמ' 44-40) סיפרה, כי בשנים 2004 ו-2005 קיבלה מהנאשם שש הלוואות כספיות, בסכומים של 10,000, 15,000

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ו-20,000 ש"ח כל אחת, ובגינן שילמה לו תשלומי ריבית ניכרים. לדבריה, לא תועדו התשלומים בקבלות או בחשבונית מס, וגם לא נערך הסכם הלוואה בכתב.

העדה מלמד מסרה פרטים למכביר ביחס למרבית ההלוואות שקיבלה מהנאשם, שהראשונה (אשר ניתנה לה בתיווכו של ידיד שגם משך את שיק הביטחון) הייתה בסך 15,000 ₪ (קרן), ואותה החזירה לנאשם כעבור חודש בצירוף ריבית בסך 500 ₪ (עמ' 40 ש' 18-8). ביחס להלוואה הנוספת ציינה העדה, כי מדובר בהלוואה שקיבלה מהנאשם בחודש אפריל או מאי 2004 בסך 20,000 ₪ (קרן), ובגינה מסרה לנאשם שיק של אחותה וגיסה על סך 21,500 ₪. את הריבית בסך 1500 ₪ שילמה משך כשנה, עד למעצרו של הנאשם. בדיעבד הגיש הנאשם תביעה נגד מושכי השיק, ולגבי יתרת התשלום הושג הסדר.

הלוואה נוספת בסך 10,000 ₪ (קרן) קיבלה העדה מהנאשם כנגד ריבית של 800 ₪ לחודש, ומסרה לביטחון שיק של חברתה, העדה יפה דובדבני (עדותה בעמ' 39 לפרוט') בסך 10,800 ₪, שמועדו 26.10.04. השיק נמצא ברשות הנאשם [ת/א27/2], ואליו מוצמד פתק בכתב ידו של הנאשם, המפרט 7 תשלומי ריבית בני 800 ₪, ותשלום אחד בסך 1,100 ₪ לחודשים 10/04 עד 5/05. בשנת 2005 קיבלה העדה מהנאשם הלוואה נוספת בסך 20,000 ₪ (קרן), ומסרה לו לביטחון שיק בסך 21,600 ₪, שמשכה אחותה רוחמה כהן [ת/א27/25]. גם שיק זה נמצא ברשות הנאשם, כשאליו צמוד פתק בכתב ידו של הנאשם המפרט 4 תשלומי ריבית בסך 1,600 ₪ בחודשים 3/05 עד 5/05.

את ההלוואה החמישית, הסתבר, בסך 10,000 ₪ (קרן) קיבלה מהנאשם בחודש ינואר 2005, בריבית של 800 ₪ לחודש. העדה סיפרה, כי מסרה לנאשם שיק ביטחון בסך 10,800 ₪ [ת/א27/21] שמועדו 25.2.05.

שיק זה נתפס ברשות הנאשם כשאליו צמוד פתק ערוך בכתב ידו של הנאשם המפרט 4 תשלומי ריבית בסך 800 ₪ לחודשים 3/05 עד 5/05.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הלוואה נוספת בסך 20,000 ₪ (קרך) קיבלה העדה מהנאשם, למיטב זיכרונה, בשנת 2005, בריבית של 1600 ₪ לחודש. כביטחון מסרה לנאשם שיק של ביתה (רינת ועופר פורת) בסך 21,600 ₪. תשלומי הריבית, סיפרה העדה, נמשכו עד למעצרו של הנאשם וגם לאחר ששוחרר.

39. **אשר לגרסת הנאשם אל מול עדותה של מלמד:** בכל הנוגע להלוואות שהעניק לעדה שולמית מלמד השתנתה גרסתו מעת לעת. בתחילת חקירתו טען שאיננו זוכר כי העניק הלוואות למלמד, והכחיש שקיבל את הסכומים המפורטים בפתקים (לדוגמה: ת/7, עמ' 5, ש' 5; ת/9, עמ' 3, ש' 12), בהמשך חקירתו, זיהה את הפתקים המוצגים לשיקים, והודה שזהו כתב ידו, אולם, הכחיש שמדובר בתשלומי ריבית או ששולמו לו הכספים המפורטים בהם: **"נכון שכתוב ששולמה ריבית, לא כתוב למי שולמה ובכל אופן אני שוב מציין כי אני לא קיבלתי את הסכומים שמופיעים ע"ג הפתקית"**, אמר (ת/11, עמ' 6, ש' 9 ו-ש' 28), והכחיש כי העניק לעדה הלוואות וטען שאיננו זוכר מדוע נרשם בפתקים מה שנרשם.

40. בתגובה לכתב האישום אישרה ההגנה כי הנאשם הלווה לשולמית מלמד 60,000 ₪, אלא שהיא החזירה לו 12,000 ₪ בלבד, וביחס ליתרה נאלץ לנקוט בהליכי הוצאה לפועל. ואילו בעדותו בבית המשפט, חזר בו הנאשם מהכחשתו המוחלטת בחקירה, ואישר שהעניק לעדה חמש מתוך שש ההלוואות שעליהן העידה (עמ' 266-267 לפרוט'). ביחס לחלקן אישר הנאשם כי קיבל תשלומי ריבית. אולם, לטענתו, נגרמו לו בגין הלוואות אלה הפסדים כבדים.

41. העדים **פרידה עמרם** ובניה **יניב וירון עמרם** נימנו גם הם עם לקוחותיו של הנאשם. בעדויותיהם בבית המשפט פירטו את ההלוואות שנטלו ממנו ואת שיעור הריבית ששילמו לו.

פרידה עמרם מסרה בעדותה (בעמ' 69-72 לפרוט'), כי נקלעה בשנת 2003 למצוקה כספית, והיה זה הבן ירון, שהפנה אותה אל הנאשם, והנאשם הסכים להלוות לה סכומי כסף כנגד ריבית גבוהה. זיכרונה של העדה לא היה משובת, ועל כן, רוענן זיכרונה באמצעות הודעתה, ולאור סיפורה, כי בשנת 2003 קיבלה מהנאשם שלוש הלוואות בסך 5,000 ₪ כל אחת, וכנגדן מסרה לנאשם שיקים. סכומו של כל שיק כלל חלק יחסי מהקרן בצירוף ריבית של כ-8 אחוזים לחודש. היו מקרים, אמרה העדה, ששילמה לנאשם את הריבית בלבד משום שלא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

עמדה בתשלום הקרן. משך כשנה שילמה לנאשם סכום כולל של 10,000-11,000 ₪. רק לאחר שנה השלימה את פרעון ההלוואות.

בשנת 2005, מסרה העדה, היא שבה ונטלה מהנאשם הלוואה נוספת בשיעור 10,000 ₪, ומסרה לו כנגדה 8 שיקים, ביניהם שיק של אמה, מלכה פשצ'וק [ת/א27(47)] בסך 3700 ₪. כל שיק כלל, לדברי העדה, סכום חלקי מהקרן, בצירוף ריבית. העדה לא זכרה מה הייתה הריבית שסוכמה בינה לבין הנאשם, אולם, לסברתה, היה כל שיק בסך 2400 ₪ (עמ' 72 ש' 4), כך שבגין הלוואה בסך 10,000 ₪ דרש הנאשם 10,500 ₪. עובר למעצרו של הנאשם, הסבירה העדה, הספיקה להחזיר לו תשלום אחד או שנים, ולאחר ששוחרר נקט כנגדה (כנגד אמה) הליכי הוצאה לפועל, ובמסגרתם שולם החוב.

42. **גרסת הנאשם אל מול העדות של פרידה עמרם:** עד למועד עדותו בבית המשפט הכחיש הנאשם כי הלווה לפרידה עמרם כספים בשנת 2003. למעשה, גם הכחיש את ההלוואה בשנת 2005. בחקירתו טען, כי לא ידוע לו כיצד הגיע אליו השיק [ת/א27(47)] של מלכה פשצ'וק (ראו: ת/א12, עמ' 6, ש' 12). גם בתגובה לכתב האישום הכחישה ההגנה מתן הלוואות לעדה. אולם, בעדותו חזר בו הנאשם מההכחשה הגורפת, והודה כי העניק לה הלוואה בסך 10,000 ₪ בשנת 2005, שכנגדה נמסרו לו מספר שיקים שאחד מהם הוא השיק [ת/א27(47)], והם הסתכמו בגובה הקרן (עמ' 269 לפרוט'). לדבריו, גבה את כספי ההלוואה באמצעות הליכי הוצל"פ כנגד אימה של פרידה. הנאשם המשיך להכחיש כי נתן לעדה שלוש הלוואות בשנת 2003.

במטרה להפריך את גרסת העדה עמרם ולהציגה כסחטנית ובלתי אמינה, הגישה ההגנה קלטת של שיחה טלפונית אותה ניהל, הנאשם, לטענתו, עם העדה עמרם ובמהלכה איימה עליו ש'תפיל אותו'. הקלטת לא הוצגה לעדה, והיא לא התבקשה להגיב עליה. על כן, לא ניתן לבסס על השיחה המתועדת נ/7 ממצאי עובדה.

43. **יניב עמרם** עבד בתקופה מן התקופות כנהג מונית ב"מוניות רחובות", ושם הכיר את הנאשם. בעדותו (בעמ' 80-74 לפרוט') מסר יניב, כי בשני מועדים לווה מהנאשם כספים,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

4,000 ₪ כל הלוואה, והחזרה נקבע ל-4,600 ₪. ההלוואה הראשונה הייתה בשנת 2004, וכנגדה מסר לנאשם שני שיקים בסך 2,300 ₪ כל אחד. את ההלוואה הראשונה פרע, והשיקים הוחזרו לו. ההלוואה השניה בסך 4,000 ₪ ניתנה לו ב-22.3.05. מאחר שלא הצליח לפרוע אותה, נאלץ לשלם לנאשם מדי חודש ריבית בשיעור 600 ₪. לדברי העד, הוא לא קיבל מהנאשם חשבונית או קבלה, ומכל מקום, כשלא עמד בפירעון ההלוואה, גבה הנאשם את החוב מאביו, העד שלום עמרם (עדותו בעמ' 74-73), שאמור היה לקבל מהנאשם דמי שכירות של מספר למונית. הנאשם "קיצץ לאבא שלי את הכסף", אמר יניב עמרם (עמ' 75). שלום עמרם אישר בעדותו את העובדה שהנאשם נטל ממנו את סכום החוב של יניב.

עוד עלה מעדותו של העד, כי בשל הפיגור בפרעון ההלוואה פנה אליו הנאשם לא אחת בדרישה נחרצת לפרוע את חובו, ואף הגיע "מתחת לביתו". ביחס לתרחיש זה, והתנערותו ממנו הוכרז העד עד עוין. העובדות והערכת העדות תידונה במסגרת הדיון באישום השני שעניינו אישום בסחיטה באיומים.

44. **גרסת הנאשם:** בחקירתו (ת/5, ש' 160 ואילך) הודה הנאשם כי הלווה ליניב עמרם "סכום כסף קטן" בשנת 2005, לא יותר מ-5,000 ₪, כמחווה של רצון טוב, וללא ריבית. על כן, הכחיש הנאשם שהייתה ליניב סיבה להעליל עליו כי איים עליו בקשר לפרעון ההלוואה (ראו גם: ת/7, עמ' 9, ש' 5). הנאשם אישר בחקירה כי השיק ת/27א(47) התקבל מידי יניב עמרם, אולם בהמשך שמר על זכות השתיקה (ת/12 עמ' 6, ש' 8). בתגובה לכתב האישום אישרה ההגנה כי ניתנה ליניב הלוואה אחת בסך 4,600 ₪, שלא הוחזרה, ובגין כך נפתחו הליכי הוצל"פ.

בעדותו הודה הנאשם, כי העניק ליניב שתי הלוואות שנשאו ריבית; האחת, ההלוואה משנת 2004, נפרעה, ואילו השניה לא נפרעה כלל, לא הריבית ולא הקרן. הנאשם הודה בכך שקיזז 2,000 ₪ מהחוב באמצעות האב, שלום עמרם (עמ' 271; ועמ' 334 ש' 20-4).

45. **ירון עמרם** מסר בעדותו כי נטל מהנאשם הלוואה אחת בסך 10,000 ₪ (קרן), וכנגדה מסר לנאשם, לדבריו, עשרה שיקים, כל שיק בסך 1400 ₪, כך שבסופו של דבר, החזיר לנאשם 14,000 ₪. מאחר שירון לא זכר, חרף ריענון הזיכרון שנערך לו, את גרסתו בחקירה לפיה נטל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מהנאשם הלוואה נוספת, הגישה המאשימה מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות את הודעת העד ת/105 (עמ' 176, ש' 7 עד עמ' 178, ש' 30). בהודעה האמורה מסר ירון עמרם כי נטל מהנאשם שתי הלוואות: הלוואה אחת בסך 10,000 ₪ נטל בשנת 2003, ואת השניה בסך 10,000 ₪ נטל בשנת 2004. שתי ההלוואות הוחזרו ב-10 תשלומים, כל אחד בסך 1,400 ₪, ושתייהן נפרעו (ת/105 עמ' 2, ש' 15-18).

46. **גרסת הנאשם ביחס לדברי ירון עמרם:** בעדותו הראשית אישר הנאשם כי הלווה לירון עמרם 10,000 ₪, הלוואה שבגינה החזיר לו הלווה 14,000 ₪ בעשרה תשלומים (עמ' 283 ש' 27-30). בחקירתו הנגדית טען הנאשם, כי אפשר שמדובר בשתי הלוואות, אלא שההלוואה השניה שניתנה ב-2004 או 2005, ולא ב-2003, לא נפרעה במלואה (עמ' 335 ש' 15-25).

47. **העד שי הורוביץ** מסר (עדותו בעמ' 86-87), כי בשנת 2002 נזקק להלוואה חוץ בנקאית בסך 30,000 ₪. חברו, ניר נתיב, בא לעזרתו, ולאחר שבדק אפשרויות שונות, יצר מפגש עם הנאשם בדירתו של הנאשם, ושם מסר לו הנאשם את ההלוואה בסך 30,000 ₪ (קרן). לביטחון מסר לנאשם שיק על מלוא סכום הקרן, 30,000 ₪, וניר מסר לנאשם 30 שיקים חודשיים, כל אחד בסך 1,300 ₪. לדברי העד, דובר על ריבית חודשית בשיעור 2.7 אחוזים. מכאן ואילך, מדי חודש מסר לניר סכום במזומן שאותו העביר ניר לנאשם, וקיבל חזרה את השיק החודשי. לדבריו, נכח מספר פעמים בעת שהחזיר ניר לנאשם את כספי ההלוואה. בתום שנתיים וחצי הוחזר לו שיק הביטחון שמסר לנאשם. בסך הכל, אמר העד, שילם לנאשם ריבית בשיעור 9,000-10,000 ₪ נוסף לסכום הקרן.

48. בצד עדותו של שי הורוביץ נשמעה עדותו של **ניר נתיב** (עמ' 85-86), חבר ילדות של הנאשם מימי בית הספר. העד נתיב סיפר, כי אותה עת 'רצו שמועות שהנאשם נותן הלוואות', ועל כן, נעזר בו כדי לסייע לחברו, שי הורוביץ. הפרטים שמסר העד ביחס להלוואה, סכומה, ואופן פרעונה זהים לאלה שמסר שי הורוביץ. לזיכרונו, היה סכומו של כל שיק בסביבות 1,300-1,500 ₪, שזה כלל קרן וריבית. ואולם, בחקירה החוזרת אישר העד כי מסר בהודעתו במשטרה שסכום כל שיק היה 1,600 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

49. **גרסת הנאשם אל מול עדותם של הורוביץ ונתיב**: הנאשם הכחיש את דברי העדים וטען, כי לא הלווה כספים לשי הורוביץ. לדבריו, מערכת העובדות היוותה "כיסוי" לכך שאת ההלוואה נתן, למעשה, ניר נתיב להורוביץ, ומאחר שנתיב חש לא בנוח לגבות ריבית מהורוביץ, ביקש מהנאשם להציג מצג לפני הורוביץ כאילו הוא נותן ההלוואה (עמ' 272 לפרוט'). עם זאת, לא הכחיש הנאשם כי קיבל את השיקים מניר, ואף הודה, כי במספר מקרים קיבל כסף ישירות משי, אלא שלטענתו העביר אותו לניר (שם, ש' 29-30). בשום מקרה, טען, לא ראה שי הורוביץ העברת מזומן מניר אליו.

50. **אריק בני משה** הוא יועץ מס בעיסוקו. בין השאר, נתן העד בתקופה הרלוונטית שירותים חשבונאיים לתחנת המוניות "מוניות רחובות" שהיא אגודה שיתופית. בעדותו (עמ' 93-98 לפרוט') סיפר העד על הלוואה כספית שנתן הנאשם בשנת 2003 לתחנת המוניות האמורה. לדבריו, מדובר בהלוואה בסך 20,000 ₪, שכנגדה רשם ששה שיקים של התחנה, כל שיק בסך 3,850 ₪ (אסופת השיקים ת/74-א'-ח'). על השיקים נרשם "עצמי", ואולם, בספחים נרשם "לפקודת קובי כלב", בצירוף הסכום. העד בני משה מסר, כי הסכום שהוחזר לנאשם היה 23,100 ₪, וכלל קרן וריבית (עמ' 94, ש' 14-4). בחקירתו הנגדית הודה העד, כי איננו זוכר את מעמד מסירת ההלוואה לאנשי תחנת המוניות, ולמעשה, גם לא ידע לומר מי האדם שמשך מחשבון הבנק את השיקים, וכיצד נפרעה ההלוואה בפועל. להשערות, אחד מחברי ההנהלה משך את השיקים כדי לפרוע את ההלוואה לידי הנאשם במזומן. העד הכחיש בתרעומת את שהוטח בו כאילו גנב את הכסף.

51. **גרסת הנאשם אל מול עדותו של אריק בני משה**: הנאשם הכחיש הן בתגובה לכתב האישום וגם בעדותו את דבר ההלוואה לתחנת המוניות, וטען, כי מעולם לא ראה את השיקים ת/74, כי לא פרע אותם, ולהשערות, היה זה אריק בני-משה עצמו שנתן את ההלוואה לתחנה במטרה לגרוף רווחים לכיסו.

52. **רונן חזן** הוא נהג מונית בעיסוקו. בעדותו (עמ' 98-99) סיפר על שתי הלוואות שנטל מהנאשם בשנים 2004-2005, כל אחת בסך 2,000 ₪ (קרן). בגין כל הלוואה, אמר, נתן לנאשם שיק בסך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

2,200 ₪, שאותו פרע במזומן כעבור חודש ימים. הנאשם אישר את דברי העד במלואם (עמ' 273, ש' 23-24).

53. **שמואל אביב** הוא סדרן עבודה במוניות רחובות, קו 164. כינויו בפי הנאשם "שומי". בעדותו (בעמ' 103-99 לפרוט') מסר אביב כי קיבל מהנאשם במרוצת השנים שלוש הלוואות כספיות. ההלוואה הראשונה הייתה בסך 4,000 ₪ (קרן), והוא החזיר אותה לנאשם בעשרה תשלומים, כל תשלום בסך 700 ₪. לביטחון ההלוואה מסר לנאשם לדרישתו עשרה שיקים חודשיים, ואותם פרע במזומן מדי חודש, וקיבל חזרה את השיק שמסר. סך הכל החזיר 7,000 ₪. הלוואה נוספת נטל מהנאשם כשנה לאחר זו הראשונה, בסכום של 2,000 ₪ (קרן) וגם אותה החזיר באותו האופן. בגין הלוואה זו החזיר לנאשם 3,000 ₪.

ההלוואה השלישית שנטל בשנת 2005 הייתה בסך 5,000 ₪ (קרן), וכנגדה מסר לנאשם לדרישתו עשרה שיקים בני 800 ₪ כל אחד. כן, מסר לידו שיק בטחון בסך 8,000 ₪. העד טען, כי עמד בתשלומים עד למעצרו של הנאשם, דהיינו: עד חודש יוני 2005 שילם לנאשם שבעה מתוך עשרה התשלומים המוסכמים, ובסך הכל 5,600 ₪ קרן בצירוף ריבית. העד זיהה את השיק **ת/א27(10)** מתאריך 12.6.05 המשוך מחשבונו כאחד מהשיקים שמסר כהחזר ההלוואה. והנה, סיפר העד, לאחר ששוחרר הנאשם ממעצרו, הוא תבע אותו בגין מלוא סכום ההלוואה, על פי שיק הביטחון, על אף שחלק הארי של ההלוואה נפרע זה מכבר (עמ' 100 ש' 13 עד עמ' 101 ש' 10). בחקירתו הנגדית נטען לעומת העד כי ההלוואה הייתה בסך 8,000 ₪, כפי שמופיע בצילום השיק שמסר לנאשם (הצילום הוגש כ-1/נ), ואולם, העד עמד על גרסתו, וממש התעקש כי ההלוואה השלישית הייתה בסך 5,000 ₪ קרן, ולא 8,000 ₪ כטענת הסנגור, וכי השיק 1/נ שתאריכו 20.8.05 הוא שיק הביטחון שכלל את הריבית המתמשכת (עמ' 103 ש' 1-25). על שתי ההלוואות הראשונות לא נחקר העד אביב בידי הסניגור.

54. **גרסת הנאשם אל מול עדותו של שמואל אביב:** בחקירתו טען הנאשם ביחס ל"שומי", למראה השיק **ת/א27(10)**, כי נתן לו הלוואה ללא ריבית בסך 800 ₪ (ת/9 עמ' 9 ש' 10). אמנם, שומי ביקש 1,800 ₪, אולם, הסכים לתת לו רק 800 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

55. בתגובת ההגנה לכתב האישום נאמר, כי הנאשם הלווה לשמואל אביב מספר סכומים מדי פעם, ללא ריבית, ואלה לא הוחזרו לו. ואולם, בעדותו בבית המשפט התמקד הנאשם בהלוואה בסך 8,000 ₪ שהייתה, לדבריו, הלוואה ללא ריבית, וטען, כי בגין הלוואה זו לא קיבל מאביב דבר, למעט השיק נ/1. בהתייחס לשיק ת/27א(10) בסך 800 ₪ טען הנאשם, כי הוא מייצג הלוואה נוספת שהעניק לאביב. לדבריו, ביקש אביב הלוואה בסך 1,800 ₪, אולם, הוא הסכים להלוות לו 800 ₪ בלבד, ולכן שונה השיק ב"טיפקס" בהתאמה (עמ' 274, ש' 28 עד עמ' 275, ש' 2).

בחקירתו הנגדית הכחיש הנאשם את דבר ההלוואות הראשונות שהלווה לעד אביב, ואשר להלוואה השלישית טען בתוקף כי סכומה היה 8,000 ₪, וכי אילו היו תשלומים נוספים להלוואה האחרונה צריכים היו להתפס בחיפוש שנערך בביתו שיקים נוספים (עמ' 337, ש' 16-20).

56. העד **שלום ידעי** הוא נהג בחברת "אגד". לדבריו (עמ' 110-108), הכיר את הנאשם באמצעות מכרו, דוד בכר (עד התביעה דוד בכר שגרסתו תובא בהמשך), ובשנת 2004, בעת שנוזקק למזומנים כדי לממן את חתונת בנו, פגש את הנאשם בביתו, והנאשם הלווה לו 5,000 ₪ כנגד ריבית של 7 אחוזים מדי חודש. בכל חודש שילם לנאשם את הריבית בגין ההלוואה, 350 ₪, ובחודש החמישי החזיר לנאשם 5,350 ₪. העד מסר עוד, כי בחודש ינואר 2005 לווה מהנאשם סכום נוסף של 5,000 ₪ באותם תנאי פרעון. דהיינו: בכל חודש שילם לנאשם ריבית בשיעור 350 ₪, ובחודש השלישי החזיר לנאשם 5,350 ₪.

בחקירתו הנגדית אישר העד, לשאלת הסנגור, כי לעתים העביר לנאשם את הריבית החודשית באמצעות דודו בכר - "לא יותר מפעמיים", ואולם, הוא הכחיש את טענת הנאשם, כאילו אחראי היה דוד בכר להלוואה זו, ולא הנאשם: "בעצמי התקשרתי אליו והוא קבע איתי פגישה", השיב העד לסנגור, "בדרך ליד הבנק הבינלאומי עם האוטו שלו, הבאתי לו את הכסף והוא החזיר אותי עם הפרייבט שלו לבית שלי" (עמ' 109), והוסיף, כי גם בביתו של הנאשם היה שבע פעמים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

57. גרסת הנאשם למול עדותו של ידעי: הנאשם הכחיש לכל אורך הדרך כי הלווה כספים לידעי. בעדותו טען, כי היה זה דוד בכר שהלווה כספים לידעי, אף שההלוואה נמסרה לידעי בביתו ובנוכחותו (עמ' 275, ש' 3-11):

"נכון שאת ההלוואות קיבל אצלי בבית בנוכחות דוד בכר. דוד נתן לו את הכסף, קיבל את השיקים וגם קיבל את התשלום בגין שיקים אלה... אך מדובר בעסקה נטו של דוד בכר... מתן הכספים היה אצלי בבית, בו שלום ביקר פעמים רבות גם בלי קשר למתן ההלוואה המדוברת. יכול להיות שהניח שהכסף הוא כספי..."

ואולם, בחקירתו הנגדית התפתחה גרסת הנאשם כשהודה בריש גלי כי ידעי העביר אליו את תשלומי הפרעון (עמ' 339, ש' 16-7), זו הסיבה שידעי חשב כי הנאשם הלווה לו כספים, בעוד שלמעשה קיבל את ההלוואה מבכר.

58. משה שירה עובד כנהג במחלקת החקירות של מס הכנסה ת"א. בעדותו (עמ' 110-113 לפרוט' סיפר העד, כי 'היה ידוע במשרד שהנאשם נותן הלוואות', והוא אף הזהיר אותו בנוגע לעיסוקו במתן הלוואות, ואולם, הנאשם השיב לו: "מי יכול לדעת?" (עמ' 110, ש' 4 עד עמ' 112, ש' 21). העד אישר בעדותו כי הוא עצמו נטל מהנאשם הלוואות כשנזקק להן. לדבריו, נתן לו הנאשם, לבקשתו, בשנת 2005 הלוואה בסך 3,000 ₪ (קרן), אותה החזיר ב-4 תשלומים, כל תשלום בסך 1,060 ₪. כלומר, תשלום ריבית חודשית בת כ-10 אחוזים בגין הלוואה בסך 3,000 ₪. העד סיפר על הלוואה נוספת שקיבל מהנאשם בסך 1,800 ₪ קרן, אותה החזיר לו ב-3 תשלומים, כל תשלום בסך 750 ₪. בסך הכל החזיר, אם כן, לנאשם סך 2,250 ₪, שכלל ריבית בסך 450 ₪, אשר היוותה כ-8 אחוזים מההלוואה.

59. בחיפוש בבית הנאשם נמצאה אסופת ארבעה שיקים ת/27א(44) שמשך העד שירה, כל שיק בסך 900 ₪, שמועדיהם 1.3.05 ו-1.4.05, וכן ת/27א(46), שיק שמשך העד שירה בתאריך 1.5.05 על סך 2,000 ₪. שירה לא ידע להסביר את הקשר בין השיקים להלוואות שעליהן סיפר, אולם, שיער שהם קשורים להלוואה האחרונה שקיבל מהנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בחקירתו הנגדית אישר העד שירה, כי הנאשם פתח נגדו בהליכי הוצאה לפועל בסך 4,600 ₪, בגין השיקים שתפסה המשטרה במהלך החיפוש, והוחזרו לנאשם לבקשתו. שירה הביע תרעומת על כך שבמקום לפנות אליו עם השיקים הגיש אותם הנאשם להוצאה לפועל והוא נאלץ לשלם פי שנים. העד הודה כי בדיעבד הטיח בנאשם שנהג בו שלא כשורה, והנאשם אמר לו שהוא מצטער. ואולם, לשאלה אם התקשר אל הנאשם בערבו של יום החקירה ואמר שיעיד כי הנאשם גנב ממנו שיקים, טען העד להד"ם (עמ' 112).

60. **גרסת הנאשם אל מול עדותו של משה שירה:** בעת שנחקר במשטרה טען הנאשם, כי נתן למשה שירה מספר הלוואות ללא ריבית מאחר ששירה מכור היה להימורים. עוד טען, כי גם את הקרן לא החזיר שירה (ת/7 עמ' 11, ש' 30-16). בהמשך החקירה (ת/12 עמ' 4, ועמ' 6), אישר הנאשם שאכן קיבל משירה את השיקים ת/27א(44), ו-(46). זו הייתה גם הגרסה שנמסרה בתגובה לכתב האישום. ואולם, בעדותו הלך הנאשם כברת דרך, וטען, כי משה שירה היה חבר ובן בית אצלו, ועל כן הלווה לו כספים ללא ריבית, בגובה השיקים שנתפסו, קרי: הלוואה אחת בסך 3,600 ₪ והלוואה שניה בסך 2,000 ₪, ולא עוד (עמ' 275, ש' 13 עד עמ' 276, ש' 4).

61. **עוזי גולן** עסק בעבר במתן שירותים משרדיים למשרדי עורכי דין. בעדותו מסר, כי כיום איננו עובד מחמת מחלתו ונכותו. בכל הנוגע לשיקים הדחויים שניכה באמצעות הנאשם סיפר גולן (עדותו בעמ' 115-122), כי בשנת 2004 נקלע לבעיית מזומנים, וביקש את עזרתו של חברו, נפתלי בן צור. באמצעות בן צור ניכה שיקים דחויים אצל הנאשם. בהמשך, יצר קשר עצמאי עם הנאשם וניכה אצלו שיקים שלא באמצעות בן צור. תנאי הניכיון היו 8 אחוזים לחודש. מסתבר, כי העד ערך מעקב בכתב אחר הניכיונות - ת/83 - אסופת השיקים בצירוף פירוט, על ידי מי נוכח ומתי.

העד ידע לזהות ולפרט כל קבוצת שיקים, ואיבחן בין אילו שמסר לניכיון באמצעות נפתלי בן צור לעומת אלה שמסר לנאשם ישירות (עמ' 121, ש' 9-10). בעדותו עמד על השתלשלות ניכיון השיקים י.ש.7 והפתק י.ש.8, שנכתב בכתב ידו של הנאשם, לאחר שהודיע כי הסכים שנמסר לו אינו תואם את המוסכם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

62. בשלב מסוים של הקשר העסקי, סיפר העד גולן, כאשר העסק שלו קרס, הבין מבין צור שהוא מאויים ע"י הנאשם. למרות מחלתו, קבע פגישה עם הנאשם במשרדו בשעת לילה. הנאשם הגיע למפגש מלווה ב'דמות מאיימת'. לדברי גולן, אמר לנאשם שהחוב הוא שלו ושיניח לבן צור: **"נסחטתי לשלם ריבית של 8 על 8 על 8 על 8 אחוזים. וזה שולם בשיקים אישיים שלי, י.ש. 15. השיקים נמסרו לקובי ב-2.3.05 בשני שיקים דחויים"** (עמ' 120). יצוין, כי התרחיש שתיאר העד היווה רקע עובדתי לאישום השני שבו מואשם הנאשם בעבירות של סחיטה באיומים (בארבעה תרחישים שונים). בסיכומיה ביקשה המאשימה, מהנימוקים שמנתה, לזכות את הנאשם מעבירה של סחיטה באיומים ביחס לעוזי גולן³.
63. בחקירה הנגדית עימת הסנגור את העד עם קבוצות השיקים ת/83 והסתבר, כי אילו מוכרים לו היטב, והוא ידע לשייכם לקבוצות הניכיון, וידע בכמה הסתכם הסכום שמוכן היה הנאשם לנכות (עמ' 121), ואף השיב נחרצות כי כתב היד על הפתק י.ש. 8 (מתוך ת/83) נרשם על ידי הנאשם בעת שנכח במפגש שלו עם בן צור (עמ' 122, ש' 7-1).
64. לתמיכת עדותו של גולן ביחס לניכיון השיקים הגישה המאשימה את המסמכים הבאים:
אסופת צילומי השיקים ת/83, הכוללת גם תרשומות שערך העד גולן בדבר היקף הניכיונות, ותיעוד של 7 מפגשי ניכיון, כ-5 באמצעות בן צור, ובסך הכל נוכו אצל הנאשם שיקים בהיקף של כ-100,000 ₪. מתוכן - 65,000 בשנת 2004 והיתרה בשנת 2005;
מסמך משיכת מזומנים בסך 11,600 ₪ מבנק הפועלים (מסומן י.ש. 12), בגין השיק המשוך על חשבון חברת סטיקס שלטים (החברה של חיליק ממך), שמועדו 21.11.04.
65. **נפתלי בן צור**, ידידו של גולן העיד מטעם התביעה. בעדותו (עמ' 113-114) מסר, כי בשנת 2005 נזקק ידידו גולן לנכות שיקים דחויים, ולאחר חקירה ודרישה קיבל את שמו ואת הטלפון של קובי כמנכה שיקים. בפגישה שקבע עם הנאשם מסר לו בן צור שיקים שקיבל מעוזי גולן, אלפים בודדים, 17,000 או 22,000 ₪, וקיבל מהנאשם את התמורה במזומן, ומסרה לגולן. שלוש פעמים ניכה אצל הנאשם שיקים עבור גולן, ולאחר שהנאשם הודיע לו

³ סיכומי המאשימה, עמ' 53

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ששיקים חזרו, והתקשר מספר פעמים לשאול מה קורה, הפנה אותו לגולן, ויצא מהתמונה (עמ' 113, ש' 27 עד עמ' 114, ש' 21).

66. **גרסתו של הנאשם ביחס לעסקיו עם גולן** השתנתה בחלוף הזמן. בחקירתו במשטרה טען הנאשם כי איננו מכיר את עוזי גולן וגם לא את בן צור (ת/7 עמ' 4, ש' 8; ובעמ' 11, ש' 12-4). בתגובה לכתב-האישום מכיר הנאשם את עוזי גולן וטוען שהלווה לו סכום של 14,000 ₪, וכי הסכום הוחזר לו.

67. בעדותו הראשית (עמ' 277-278) שינה הנאשם טעמו, והעיד, כי פרט עבור נפתלי בן צור 3 שיקים שקיבל מעוזי גולן. הנאשם זיהה את השיקים באסופה ת/83 (י.ש. 3 ו-5 של חברת "גור" שסכומם הכולל 23,037 ₪). אולם, לגרסתו, היה זה מפגש יחיד, ובמהלכו מסר לבן-צור סכום במזומן ושיק של סטיקס שלטים שתאריכו 21.11.04 (עמ' 276, ש' 17-9). לבד מאלה, טען, לא היו ניכיונות נוספים, והוא מכחיש קשר לשיקים ב-ת/83.

אשר לשיעור הריבית, טען הנאשם, כי איננו זוכר כמה ריבית גבה, אולם, בודאי שלא גבה 8 אחוזים, שכן, נהג לגבות ריבית בשיעור 4-5 אחוזים (עמ' 352, ש' 11). הנאשם הודה בעדותו, כי טעה באומרו, בתגובתו לכתב האישום, שנתן לגולן הלוואה, ולמעשה, היה הקשר עמו מבוסס על ניכיון שיקים (עמ' 354, ש' 8). הנאשם גם אישר את התרחיש שבו פגש בגולן לאחר שחזר שיק אחד מתוך השלושה. לדבריו, שילם גולן במזומן את סכום השיק שחזר וקיבל אותו לידי. במפגש זה לא איים על גולן ולא סחט אותו בדרך כלשהי (עמ' 353, ש' 11).

68. **משה הדר** (עדותו בעמ' 132-137) גם הוא נהג בחברת אגד. בעדותו מסר, כי נטל מדוד בכר שתי הלוואות בשנת 2004, וכנגדן מסר שיקים חודשיים לפרעון, השיקים כללו את סכום הקרן בצירוף ריבית בשיעור 150-200 ₪. עד מהרה הפך יחסו של העד לעוין ואמר לביהמ"ש: **"בואי נעשה ככה. אני אשתוק. זה הסגנון שלי. מה לי ולשטויות האלה? זה לא מעניין אותי. מצטער, אני רגוע. אני אפס. מצטער"**. הוא הוכרז עד עויין והודעתו בחקירה הוגשה כראיה (ת/99). בהמשך עדותו הראשית ניאות הדר לאשר, כי את שתי ההלוואות קיבל מהנאשם, וכי את התנאים סיכם עם דוד בכר, שהיה איש הקשר, או, המתווך (עמ' 135),

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

אולם, חזר בו במהלך החקירה הנגדית, והשיב לסנגור כי פרעון ההלוואות ותשלום הריבית נעשה לידי בכר, לא לפני שצעק על הסנגור: "תשמע, אם אתה תצעק עלי, אני אבכה, אקח את הרגלים שלי ואלך, מצידי תביא משטרות. אני חייב לענות לך?..."

69. **גרסת הנאשם אל מול עדותו של הדר:** הנאשם עמד על כך שלא הלווה למשה הדר כל סכום כסף מעולם. כך טען בתגובה לכתב האישום וגם בעדותו הראשית, שבה הרחיב והסביר, כי את ההלוואות למשה הדר נתן דוד בכר, באמצעות כספים שמסר לו הנאשם. על פי אותו הסבר: "יצרנו איזה מצג שזה כאילו אני ... נתתי לו (לבכר - ד"ש) סכומי כסף גדולים כדי שילוה אותם לנהגים, חברים באגד רחובות וראשון. המקרה הראשון, היה המקרה של שלום ידעי שעליו דיברתי. המקרה השני, זה היה משה הדר. העסקה התבצעה אצלי בבית ... המצב היה כאילו שאני נותן, אך זה בכר נתן. משה (הדר - ד"ש) טוען שנתן את הריביות לבכר ונתן את השיקים שהוא נתן, קיבל חזרה מבכר. הכסף בעקיפין היה ממני, שאני נתתי אותו לבכר, אך לעסקה הזאת, לא היתה לי נגיעה" (עמ' 278, ש' 27 עד עמ' 279, ש' 2). בחקירה הנגדית חלה תפנית, שכן, לטענת הנאשם, המצג שהוצג לפני הדר היה שהמלווה הוא הנאשם (עמ' 339, ש' 19-14), ומיד הוסיף ואמר: "הוא (בכר - ד"ש) רצה לפרסם את עצמו במתן ההלוואות" (עמ' 339 ש' 25). בהתבקשו ליישב את הסתירה הלוגית בין המצגים שהציג, תיקן הנאשם את דבריו ואמר "הוא רצה להראות שהוא איש קשר במתן הלוואות" (עמ' 339 ש' 27-28).

70. **חיליק ממון** הוא בעל חברה לייצור שלטים בשם סטיקס שלטים. בעדותו (בעמ' 140-137) מסר העד, כי בסוף שנת 2003 כשלו עסקיו, חשבונו בבנק הוגבל, והוא הופנה אל הנאשם כדי שיפרוט לו שיקים דחויים. להערכתו, שווי פריטת השיקים שביצע אצל הנאשם הגיעה ל-250,000 ₪, כשהנאשם גובה ממנו עמלת פריטה בסך 5 אחוזים לחודש. לגבי שיק דחוי ליותר מחודש, קבע הנאשם ריבית בהתאם למספר החודשים (או חלקי החודש) של הדחייה (עמ' 137, ש' 25 עד עמ' 138, ש' 12). העד סיפר, כי משאזלו השיקים שבידו, החל נוטל מהנאשם הלוואות. שלוש ההלוואות האחרונות שנטל ממנו, שסכומן הכולל 114,000 ₪, מתייחסות לשיקים ת/27א(48). בגין הלוואות אלה גבה ממנו הנאשם ריבית בשיעור 8 אחוזים לחודש. העד העריך, כי עובר למעצרו של הנאשם החזיר לו כ-23,000 ₪. לדברי העד, לאחר ששוחרר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הנאשם ממעצרו הוא תבע אותו בגין השיקים האמורים בהליכי הוצל"פ, והוטל עליו לשלם לנאשם את מרבית סכום הקרן, בצירוף ריבית שפסק בית המשפט.

71. המאשימה הציגה במסגרת התשתית הראייתית שיחת טלפון שהתקיימה בין הנאשם והעד ממן בתאריך 9.6.05 - ת/77ב'. ממן זיהה בהקלטה את קולו וקולו של הנאשם (עמ' 138, ש' 14 עד עמ' 139, ש' 12).

72. בשיחה האמורה ת/77ב' מודה הנאשם בקבלת 23,500 ₪ על חשבון ריבית, כגרסת העד, ודורש תשלום נוסף של 10,000 ₪ ביום שלישי:

הנאשם: הרי מהתחלה אמרתי לך תביא לי שיק אחד ותן לי ריבית על שתיים. לא עשית שום דבר, לא קיבלתי ריביות, לא קיבלתי שיק, לא קיבלתי כלום.
 חיליק: בסדר, אז כאילו לא הורדתי כלום, אבל שילמתי מה ששילמתי.
 הנאשם: עשרים ושלוש וחצי. נו... עוד זה אפילו לא שיק, זה אפילו לא ריבית של שלושת השיקים. או שזה כן ריבית...
 חיליק: כן, בטח, מה קרה לך, איפה אתה חי?
 הנאשם: כן,
 חיליק: ריבית לעוד אפילו שלושה חודשים מה
 הנאשם: כן, השאלה מתי יהיה התשלום...אתה לא ישאר לך רווח פה בכלל את תטחן את הכל בריביות, בחובות לבנקים וזהו הלך הכסף..."

73. כן, הציגה המאשימה את אסופת השיקים ת/27א(48) של "סטיקס שלטים - ממון חיליק" מ-15.5.05 ו-21.5.05, שסכומם הכולל 113,400 ₪ ונמצאו בחיפוש ברשות הנאשם.

74. בין הראיות שהניחה המאשימה נמצאת אסופת פלטים שהופקו ממערכת שע"מ והם מצביעים על כך שבמועדים שונים במהלך השנים 2003-2004 נשלפו ממערכת שע"מ מידע, פרטים אישיים ונתונים שונים אודות נישומים רבים, אחר הזנתן של שאילתות שונות, וכל זאת, באמצעות הקוד האישי של הנאשם (ת/78-82). אחד מהנישומים שהמידע לגביו הופק מהמחשב של רשות המסים באמצעות הקוד האישי של הנאשם הוא העד חיליק ממון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

(ת/79, ת/81). כאמור לעיל, מייחסת המאשימה לנאשם באישום השלישי את מעשה שליפת הנתונים האישיים שלא כדין ממערכת שע"מ.

בעצם המעשה ובהשלכותיו הנורמטיביות אעסוק במסגרת הדיון באישום השלישי, שבו מואשם הנאשם בהפרת אמונים ובפגיעה בפרטיותם של הנישומים שהמידע ביחס אליהם הופק שלא כדין ושלא לצרכי עבודת רשות המסים. לעת הזאת, מהווה הפלט ראייה לכאורה לכך שב-22.2.04 שלף הנאשם באמצעות הקוד האישי, תוך הזנת השאילתות MALL ו-DF מידע ונתונים אודות חיליק ממן (כמפורט בדיון באישום השלישי). לטענת המאשימה, מלמדת שליפת המידע על התעניינות הנאשם בנתוניו של ממן; מועד שליפת הנתונים מהמחשב תואם את מועדי תחילת הקשר העסקי בין הנאשם ומממן. אלה מהווים במצטבר ראייה לכאורה לקיומו של הקשר העסקי.

75. **גרסת הנאשם אל מול עדותו של מממן:** בחקירתו (ת/12ב', עמ' 7, ש' 15) הודה הנאשם כי הוא מכיר את מממן, אולם, הסתייג מקיומו של קשר עסקי ביניהם, וטען שאיננו זוכר כיצד הגיעו אליו השיקים שלו. מאוחר יותר סירב להשיב לשאלות (ת/13). התגובה לכתב האישום כללה גרסה שונה, לפיה, הלווה הנאשם למר מממן 110,000 ₪ (קרן), ולאחר שממן לא החזיר את ההלוואה, נקט הנאשם נגדו בהליכי הוצל"פ, ובסופו של דבר הוחזרה קרן ההלוואה.

בעדותו בבית המשפט הודה הנאשם בניכיון שיק אחד של לקוח של מממן. לטענתו, פרט לממן את השיק בסך 11,600 ₪ במזומן, בסכום מלא, ולא גבה ריבית. סמוך למועד פרעונו של השיק, הוחלף השיק בשיק אישי של מממן, וזהו השיק שנמסר לנפתלי בן-צור (עבור עוזי גולן) תמורת ניכיון 3 שיקים של עוזי גולן, כמפורט לעיל (עמ' 276, ש' 17-10; עמ' 356, ש' 9-2). בכל הנוגע להלוואות שנתן לממן, טען הנאשם, כי אלו נמסרו לו כחבר, בגובה השיקים ת/27א(48). לדברי הנאשם "לא סוכמה בינו ריבית, אך הבטיח שיפצה אותי כאשר יקבל הרבה כסף כמו שטען שהוא צריך לקבל..." (עמ' 276, ש' 24-23; ובחקירה הנגדית - עמ' 356, ש' 26-27). בפועל, טען הנאשם, הוא לא גבה מחיליק מממן ריבית כלשהי, אפילו לא שקל, שכן, חיליק מממן היה בן בית אצלו (עמ' 356; וכן, עמ' 357 ש' 18-15). בסופו של דבר הגיש את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

השיקים לתביעה בהוצל"פ, טענותיו של ממן נדחו, והוא חוייב במלוא סכום השיקים (עמ' 276 ש' 26-31).

76. העד **רפאל בוטבול** היה בעבר בעליה של חברת נסיעות בשם שגיא טורס, ושל חברת קרפל. בעדותו (בעמ' 146-147) מסר העד, כי בשנת 2001 או 2002, התגלו בעסק קשיים כספיים, ונהג להחליף שיקים של העסק בשיקים אישיים של אחד, שרלי עמר, מדריך טיולים למרוקו. באמצעות השיקים האישיים של עמר ניאיות הבנק להגדיל את האשראי. באחד הלילות (כשנה לפני שמסר עדותו במשטרה), הגיעו לדירתו שניים, שאחד מהם גברתן, הציגו לו שיקים של "קרפל" ודרשו שישלם את הכסף במזומן. השניים הטילו אימתם עליו ועל אשתו. הם הסתלקו רק כאשר איימה אשתו שתזמין את המשטרה.

77. העד **פנחס צבי שיינברגר** מסר בעדותו (בתאריך 2.10.11, עמ' 148-149 לפרוט'), כי לפני 5, 6 או 7 שנים ניכה משך מספר חודשים שיקים אצל הנאשם, עבור חברו הקרוב הלל המבורגר, ז"ל. מדובר בעשרות אלפי שקלים, והריבית שגבה הנאשם הייתה בשיעור שבין 6 ל-8 אחוזים לחודש, משך מספר חודשים, עד למועד פרעונו של השיק, שאז הוחזרה הקרן והשיק הוחזר אליו. שיינברגר סבר שהוא מזהה את השיקים **ת/א27(16)**, **ת/א27(67-70)** כשיקים שמסר לנאשם. ואולם, במועד החקירה הנגדית ביקש לדייק, ואמר שהוא משוכנע לגבי השיק **ת/א27(16)**, ופחות החלטי ביחס לאחרים, האם הוא מסר אותם לנאשם או להמבורגר עצמו. הלל המבורגר נפטר קודם למשפט ולא נשמעה עדותו.

78. המאשימה הגישה כראיה את השיקים שנמצאו בחיפוש אצל הנאשם :

השיק ת/א27(16) בסך 3,250 ₪, מתאריך 29.6.05, ע"ש ראזנבוים לאה רחל ;
השיק ת/א27(67) בסך 7,000 ₪ מתאריך 21.5.05 של שיינברגר עצמו. לשיק צורפה פתקית בכתב-ידו של הנאשם בדבר תשלום ריבית בסך 560 ₪ והתשלום נדחה ל- 21.6.05 ; תצלום השיק והפתקית המצורפת זהים לתצלום השיק **ת/א27(68)**.
השיק ת/א27(69) בסך 7,000 ₪ מתאריך 21.6.05, הוא של שיינברגר ;
השיק ת/א27(70) בסך 25,000 ₪ מתאריך 19.6.05 הוא שיק של שיינברגר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

79. בדומה לנתונים שנשלפו ממערכת שע"מ ביחס לעד חיליק ממון, נמצא בפלט המחשב ת/81, כי גם ביחס לעד פנחס צבי שיינברגר הופקו מידע ונתונים אישיים באמצעות הקוד האישי של הנאשם. העובדות והשלכותיהן תיבחנה, כאמור, במסגרת הדיון באישום השלישי. לעת הזאת, מהווה הפלט ראיה לכאורה לכך שב-11.5.04 שלף הנאשם באמצעות הקוד האישי, תוך הזנת השאילתות MALL ו-DF מידע ונתונים אודות שיינברגר (ראו: הדיון בפלטים שנשלפו ממערכת שע"מ באישום השלישי). לטענת המאשימה, מלמדת שליפת המידע על התעניינות הנאשם בנתוניו של שיינברגר; מועד שליפת הנתונים מהמחשב תואם את מועדי תחילת קשרי ניכיון השיקים ביניהם. אלה מהווים במצטבר ראיה לכאורה לקיומו של הקשר העסקי.

80. **גרסת הנאשם אל מול עדותו של שיינברגר:** בחקירתו במשטרה טען הנאשם, כי השיקים האמורים שנתפשו ברשותו ניתנו כנגד הלוואה ללא ריבית שנתן לשיינברגר (ת/9, עמ' 9). הוא לא ידע להסביר מדוע נמצאו ברשותו השיקים הנ"ל של שיינברגר (ת/14, עמ' 2). עם זאת, סיפר כי הכיר את שיינברגר ונתן לו כספים כגמילות חסדים וללא רווח. בהמשך גרס, כי הפתקית על השיק ת/68א27 אכן רשומה בכתב ידו, אולם, הסכומים הרשומים בה לא התקבלו, ומדובר בפתקית סתמית לחלוטין.

81. בעדותו שיכלל הנאשם את הגרסה שמסר, וטען, כי השיק ת/67א27 (70) בסך 25,000 ₪ ניתן לו על-ידי שיינברגר כנגד הלוואה באותו הסכום ללא ריבית, עבור הלל המבורגר, ובהמשך הוחזר שווי השיק ע"י המבורגר (עמ' 279 ש' 15-23). לשיינברגר ניתנו שתי הלוואות, וכנגדן מסר לו את השיקים האחרים. לטענת הנאשם רק בגין שיק אחד, ת/67א27, קיבל ריבית בסך 560 ₪, ואת היתרה נאלץ לגבות בהליכי הוצל"פ. למעשה, אישר הנאשם כי הרישום בפתקית של באותו שיק משמעו ריבית חודשית שנגבתה בגין השיק שסכומו 7,000 ₪ (עמ' 347 ש' 3, 19). להשערתו, גבה משיינברגר 5 אחוזי ריבית לחודש (עמ' 346 ש' 23). פרט לאלה, שנערכו בשנת 2005, לא היו ולא התקיימו בינו לבין שיינברגר עסקי הלוואה או ניכיון נוספים אחרים (עמ' 349, ש' 11-32).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

82. עד התביעה **רון שלום** הוא בעליו של מוסד "קרן", ושל חברה המשכירה מוניות. במסגרת היכרותו עם הנאשם, השכיר עבור אמו את ה"מספרים הירוקים" שבבעלותה, ואף טיפל בענייני המוניות (רישוי, דו"חות תנועה, ועוד). העד הודה כי היה חבר של הנאשם.

בעדותו סיפר שלום (בעמ' 150-156), כי קיבל מהנאשם מספר הלוואות. הראשונה בהן, הלוואה בסך 64,000 ₪ (קרן), ניתנה לו בשנת 2003, ובגינה החזיר לנאשם 83,500 ₪, כשהתשלום הראשון היה בסך 5,500 ₪ והיתרה ב-12 תשלומים שווים, בסך 6,500 ₪ כל תשלום. העד זיהה את הסכם ההלוואה עליו חתם עם הנאשם - **ת/100**, שבו נרשם כי מדובר בהלוואה בסך 83,500 ₪, ועוד נרשם, כי ההלוואה ניתנת בתורת גמילות חסדים וללא ריבית. אלא שלטענת העד שלום, לא בגמילות חסדים מדובר, אלא בהלוואה שסכום הקרן שלה 64,000 או 65,000 ₪ ולא 83,500 כפי שנרשם (עמ' 152, ש' 4-1).

לקראת חודש מאי 2004, סיפר העד, ביקש וקיבל מהנאשם הלוואה נוספת בסך 15,000 ₪ (קרן). בגין הלוואה זו שילם לנאשם ריבית חודשית בסך 800 ₪ בחודש, משמע, כ-5 אחוזים, אולם, לא החזיר את סכום הקרן. לפרעון ההלוואה הזאת מסר בידי הנאשם מספר שיקים בגובה ההלוואה, ובהמשך החליפם בשיקים של בנק מרכנתיל. העד זיהה את השיקים **ת/27א(34-35)** כשיקים שמשך לפרעון ההלוואה.

העד מסר עוד, כי בשנת 2005 קיבל מהנאשם הלוואה נוספת בסך 10,000 ₪ סכום קרן, וסוכם ביניהם תשלום ריבית חודשית בסך 750-800 ₪. לדברי העד, החזיר את סכום הקרן כעבור 4 חודשים (עמ' 152, ש' 22-24), ובמהלך אותם החודשים שילם לנאשם את הריבית המוסכמת (עמ' 153, ש' 16). ועוד אמר, כי כאשר שילם לנאשם תשלומים בשיק של לקוח, להבדיל ממזומן, ניכה הנאשם 3 אחוזים מסכום השיק.

83. לתמיכת עדותו של רון שלום הגישה המאשימה, כאמור, את מסמך ההלוואה **ת/100**, וכן את השיקים הבאים:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ת/א27(5) - שיק של סלטי גן בעמ', ע"ס 859 ₪, שמועדו 30.6.05, לפקודת מוסך מרן, ועל גבו חתימת היסב של העד, שיק שלגביו טען העד כי ניכה אותו אצל הנאשם במסגרת תשלום הלוואותיו;

ת/א27(66) - שיק של גיל-חן סוכנויות, לפקודת מוסך מרן, מתאריך 20.6.05, ע"ס 1,088 ₪. בגב השיק מתנוססת חתימת היסב של העד שלום. העד טען כי שיק זה שולם לו ע"י לקוח, והוא העביר אותו לנאשם כחלק מתשלום החוב, או, לצרכי ניכיון;

ת/א27(34-35) - 4 שיקים של רונן שלום, לתאריך 30.6.05, בסך 2,500 ₪;

ת/א27(36) - שיק של רונן שלום לתאריך 30.8.04, בסך 5,500 ₪, משוך לפקודת "סנאבי סחר שיווק בע"מ". לשיק מוצמד היה פתק ונרשם בכתב-ידו של הנאשם "תיעוד קבלת 2 תשלומי ריבית בסך 800 ו-1000 ₪". בגב השיק - חותמת וחתימת היסב של "סנאבי סחר" וחותרמת סליקה בנקאית. בחזית השיק כתוב בכתב-יד - א.כ.מ.

84. גרסת הנאשם אל מול עדותו של רונן שלום : בחקירתו במשטרה הכחיש הנאשם שנתן לעד שלום הלוואות בריבית, וטען, כי שלום הוא חבר שנקלע לקשיים כלכליים, ולכן, העניק לו את ההלוואה בסך 83,500 ₪ (נשוא ההסכם ת/100), וגם הלוואה בסך 10,000 ₪. שתיהן ללא כל ריבית (ת/11, עמ' 9, ש' 15 ואילך, ועמ' 10). הנאשם אישר כי הפתק שנמצא מוצמד לשיק ת/א27(36) נכתב בכתב ידו, אלא שלטענתו, הסכומים הנקובים בו לא התקבלו. הנאשם נשאל מדוע הופקד השיק ת/א27(35) לפרעון ע"י אחר (סנאבי סחר בע"מ), והשיב כי השיק לא נמסר לו ע"י רונן וככל הנראה התקבל ע"י צד ג' והועבר אליו (שם, עמ' 10). הנאשם לא ידע לומר כיצד הגיע לרשותו השיק של גיל חן סוכנויות, לפקודת רונן שלום - ת/א27(66).

85. בגרסה זו, לפיה, העניק לחברו, רונן שלום, הלוואות כגמילות חסדים, דבק הנאשם גם בתגובה לכתב האישום, וגם בעדותו. לטענתו, ההלוואה נשוא ההסכם ת/100 היתה הלוואה בסך 83,505 ₪ קרן, והיא לא נשאה ריבית, כפי שמעיד הכתוב, והוענקה לשלום על רקע חברותם הקרובה (עמ' 280, ש' 31 - עד עמ' 282 ש' 10). גם ההלוואה בסך 10,000 ₪ ניתנה ללא כל ריבית, וכנגדה מסר לו שלום ארבעה שיקים ת/א27(34-35). השיקים לא נפרעו, והוא לא פתח בגינם הליכי הוצל"פ, בשל העובדה שרונן שלום הוכרז פושט רגל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הנאשם הכחיש בעדותו כי העניק לשלום הלוואה נוספת בסך 15,000 ₪, וטען, כי מדובר ב- 5,500 ₪ בלבד (ת/א27(36), הלוואה שכנגדה קיבל 1,800 ₪ ולא יותר, כמפורט בפתק שנמצא צמוד לשיק. ובכל הנוגע לשיק ת/א27(66), טען הנאשם, כי מדובר בשיק של לקוח של רונן אותו פרע הנאשם לרונן ללא עמלת ניכיון. אלא שבהמשך, נאלץ לתבוע את מושך השיק בהליכי הוצ"פ. בחקירה הנגדית, הודה הנאשם כי הסך 1,800 ₪ שהתקבל בשיק ת/א27(36) מהווה ריבית (עמ' 338, ש' 20).

86. **דוד אדרי** הוא בעליה של חנות בגדים, ולדבריו, נטל מהנאשם הלוואה בסך 10,000 ₪ על רקע קשרי הידידות ביניהם. סוכם ביניהם, כי עד להחזר הקרן ישלם ריבית חודשית בגובה 4-5 אחוזים. כנגד ההלוואה מסר לנאשם שיקים של סיגלית אלזם, בת-זוג של אביו, ושל אילנית ואתורי, אחותו, בסך כולל של 8,500 ₪. העד לא לגמרי זכר, אבל למיטב זכרונו, את יתרת הסכום השלים בשיקים של לקוחות שמסר לנאשם. את תשלומי הריבית מסר לנאשם מדי חודש בחנות, במסירת מזומן או פריט מהחנות. העד מודה כי לא השלים את החזר הקרן, אך איננו זוכר כמה מתוך הקרן החזיר לנאשם (עמ' 183-180 ש' 13).

87. לתמיכת העדות הגישה המאשימה את השיקים הבאים :

ת/א27(11) שיק על סך 3,000 ₪ שתאריכו 1.3.2005 של אלזם ; עמו פתק בכתב-ידו של הנאשם המתעד 3 תשלומי ריבית בסך 150 ₪ בחודשים 3-5/2005 ;

ת/א27(50) שיק על סך 5,500 ₪ שתאריכו 21.1.2005 של אילנית ואתורי ; עמו פתק בכתב-ידו של הנאשם המתעד 4 תשלומי ריבית בסך 350 ₪ בחודשים 1-4/2005.

88. **גרסתו של הנאשם אל מול עדותו של אדרי** : בחקירתו במשטרה לא ידע הנאשם להשיב ממי קיבל השיקים הללו, והכחיש שקיבל את הסכומים המתועדים בפתקים (ת/א9, עמ' 9 ש' 11 ; ת/א13, עמ' 2 ש' 6), אף שאישר כי כתב היד הוא שלו. בתגובה לכתב האישום נאמר, כי הנאשם אמנם הלווה למר אדרי כספים אלא שהסתבר לו כי מר אדרי הינו חסר כל ואין לו כתובת ואין כל דרך לאתרו. בעדותו בבית המשפט חזר הנאשם על גרסתו, לפיה, אכן הלווה לעד 8,500 ₪ סכום קרן, וקיבל מידו את שני השיקים האמורים, ובגינם קיבל בסך הכל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

1,850 ש"ח. את היתרה ניסה לגבות באמצעות הליכי ההוצל"פ, אולם ללא הועיל (עמ' 284, ש' 1-24).

89. העד **אייל אופיר** היה בעבר נהג מונית ועבד עד שנת 2005 בתחנת המוניות ברחובות, שם הכיר את הנאשם, שלדבריו, היה מגיע למשרד התחנה ויושב ומשוחח עם אנשים שהכיר מימים עברו. בפתח עדותו הגיש העד מעטפה ובה מסמכים רפואיים לעיון בית המשפט (ת/107). בשל מצבו הנפשי, ומאחר שהעד טען, כי איננו זוכר את תוכן אימרתו במשטרה, הגם שזו הוקראה לו במסגרת ריענון הזיכרון, ולאחר שאישר כי דבריו במשטרה היו אמת לאמיתתה, הוגשה אימרת העד מתאריך 23.6.05, מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות (ת/108).

90. אימרתו של אופיר בחקירה, ת/108, כוללת תיאור מפורט של קשריו ויחסיו עם הנאשם. עולה ממנה, כי החל משנת 2002 קיבל מהנאשם הלוואות אחדות שסכומיהן נעו בין 10,000 ל-20,000 ש"ח (קרן) לכל הלוואה. בסך הכל, העריך העד, הסתכמו ההלוואות שקיבל מהנאשם בשנים 2002 ו-2003 בכ-80,000-100,000 ש"ח (שם, עמ' 1 ש' 16-20). הריבית ששילם לנאשם הייתה בשיעור 2-3 אחוזים לחודש, כלומר בין 20 ו-25 אחוזים לשנה, ריבית שהייתה נמוכה מהמקובל עקב היותם חברים. הלוואה בסך 20,000 ש"ח, למשל, הסביר, החזיר לנאשם ב-12 תשלומים שכל אחד כלל ריבית פלוס קרן, ובסל הכל החזיר לו 25,000 ש"ח (שם, עמ' 2 ש' 12-14). להערכתו של העד, בגין הלוואות בסכום כולל של 80,000 ש"ח (קרן) שנטל מהנאשם, החזיר לו לא פחות מ-100,000 ש"ח.

אופיר ציין בהודעתו האמורה כי בעקבות היכרות שיצר הנאשם בינו לבין קינד, קיבל מקינד בשנת 2003 הלוואה בסך 70,000 ש"ח (קרן). בגין הלוואה זו שילם לקינד ריבית בשיעור 14,000 ש"ח (בניגוד לאמור בהסכם ההלוואה ת/35א מתאריך 22.7.03, שם נאמר כי ההלוואה איננה נושאת ריבית)⁴.

91. בדומה לנתונים שנשלפו ממערכת שע"מ ביחס לעדים חיליק ממון ושיינברגר, כמפורט לעיל, נמצא בפלט המחשב ת/81, כי גם ביחס לאייל אופיר הופקו מידע ונתונים אישיים באמצעות

⁴ ההסכם הוגש בעת שקינד היה עדיין נאשם בכתב האישום.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הקוד האישי של הנאשם. העובדות והשלכותיהן תיבחנה, כאמור לעיל, במסגרת הדיון באישום השלישי. לעת הזאת, מהווה הפלט ראיה לכאורה לכך שגם ביחס לאופיר שלף הנאשם, באמצעות הקוד האישי, תוך הזנת שאילות, מידע ונתונים החל משנת 1999(!). פירוט הנתונים באישום השלישי. שליפת המידע מלמדת על התעניינות הנאשם בנתוניו של אייל אופיר; מועד שליפת הנתונים מהמחשב תואם את מועדי ההלוואות. אלה מהווים במצטבר ראיה לכאורה לקיומו של הקשר העסקי.

92. **גרסת הנאשם אל מול אימרתו של אופיר:** בעת שנחקר במשטרה וגם בתגובה לכתב האישום הכחיש הנאשם שנתן לאייל אופיר הלוואות או כספים כלשהם (ת/6, עמ' 2 ש' 5; עמ' 5, ש' 5; ת/7, עמ' 4 ש' 24).

בעדותו הקצין הנאשם את הגרסה וטען, כי סירב להלוות לאופיר כספים נוכח בעיית ההימורים שלו ובעיותיו הנפשיות. לדבריו, פנה אופיר מיוזמתו למשה קינד לצורך קבלת ההלוואה בשנת 2003, ולהלוואה שקיבל לא היה קשר אליו, הגם שנכח במעמד חתימת ההסכם במשרדו של עו"ד אורנשטיין (עמ' 284 ש' 25 עד עמ' 285 ש' 9).

93. עד התביעה **דוד בכר** נקלע לקשיים כלכליים בעקבות רכישת דירתו. במצוקתו, פנה בראשית שנת 2003 לבקש את עזרת הנאשם, אותו הכיר באמצעות נהג המוניית רון חזן. בעדותו (עמ' 230-208) מסר בכר, כי מאז היכרותם נטל מהנאשם מספר ניכר של הלוואות, שאותן התקשה להחזיר לו.

במהלך המשפט הוברר, כי בשלב שבו החמירו היחסים בין הנאשם ובכר על רקע הפיגור בהחזר ההלוואות, בחודש אפריל 2005 פנה בכר בתלונה למשטרה, לפיה, אויס ע"י הנאשם. התלונה הועברה לטיפול יחידת ימ"ר מרכז, ומכאן ואילך, התמקדה החקירה בנאשם ובקינד. בכך הפך בכר למעשה למתלונן העיקרי, ולמי שהביא לחשיפת הפרשה.

94. עיקרי עדותו של בכר הן אלה: החל משנת 2003 קיבל מהנאשם הלוואות שכל אחת הייתה בסכום שבין 10,000 ו-20,000 ₪, ונועדו להחזר במספר תשלומים, בין שמונה לעשרה, כנגד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ריבית חודשית בשיעור 5 אחוזים. כנגד ההלוואות מסר בכר לנאשם שיקים בגובה סכומי הפרעון, לאמור, שבכל תשלום חודשי אמור היה בכר להחזיר חלק יחסי מסכום ההלוואה (קרן) בצירוף הריבית החודשית, כך שהריבית הכוללת הצטברה לכדי 50 אחוזים מקרן ההלוואה. בכר סיפר, כי מדי חודש, בהגיע מועד הפרעון של השיק, מסר לנאשם את שווי השיק במזומן וקיבל לידי חזרה את השיק שהוציא (עמ' 208-210; וכן, עמ' 225 ש' 11-16; עמ' 230 ש' 10-14).

95. לתמיכת העדות ביחס להלוואות שקיבל בכר מהנאשם, הגישה המאשימה באמצעות העד המוצגים ת/110, ת/111.

ת/110 הוא רשימת ההלוואות שקיבל בכר מהנאשם, תוך פירוט תשלומי החזר, והשיקים שקיבל בחזרה במועד הפרעון. לדברי בכר, הרשימה משקפת הלוואות שטרם נפרעו במלואן, ואיננה משקפת את מלוא ההלוואות שקיבל מהנאשם, שכן, לא רשומות בה הלוואות שנפרעו במלואן בעבר הרחוק, מאחר שלא את כל השיקים שהוחזרו לו שמר (עמ' 228 ש' 25).

ת/111 אלו הם השיקים (המקוריים) שבכר קיבל, לדבריו, חזרה מהנאשם (ושמר), לאחר שפרע את התשלומים הרלוונטיים [צילומי השיקים נערכו וקובצו ע"י המאשימה בקבוצות כרונולוגיות, לפי רצף מספרי השיקים, תאריכי הפירעון והסכומים באורח התואם, לדעתה, את ההלוואות שבטבלה ת/110].

96. אסופה של 19 השיקים ת/28 שנתפסו ברשות הנאשם וזהו כשיקים אשר תואמים בסכומיהם ועל פי מועדי פרעונם את ההלוואות המתועדות ב-ת/110. אלה הם שיקים שהנאשם הגיש לפרעון ותבע במסגרת הוצל"פ ביום 11.5.05.

97. מן המוצגים דנן עולה, כי מדובר בכ-13 הלוואות לפחות שקיבל בכר מהנאשם, תחילתן בשנת 2004 והמשכן ב-2005. העד החזיר לנאשם תשלומים חודשיים שכל אחד מהם כלל החזר יחסי של קרן ההלוואה, בצירוף ריבית חודשית. בכר העריך את היקף ההלוואות שקיבל מהנאשם בסכום קרן כ-170,000 ₪, כשהחזירים עמדו על סך כולל של 330,000 ₪ עד מועד מסירת עדותו (עמ' 229, ש' 17-19).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

98. בהתייחסו לטענת הנאשם, כי הכספים שמסר לבכר נועדו לאפשר לבכר (על פי בקשתו) להלוות אותם ב"הלוואות משנה" לאנשי "אגד", ולהרוויח הפרשי ריבית, סיפר בכר, שבמהלך קשריו עם הנאשם, אכן אמר לו כי השתמש בכספי ההלוואות שקיבל ממנו על מנת לתת "הלוואות משנה" לאנשי אגד, ואולם, הוא עשה כן, לטענתו, **"כדי למשוך זמן. הייתי חסר אונים ולא היה לי כלום"**. בפועל, אמר, לא הלווה כסף לאיש, למעט שתי הלוואות שנתן למשפחת שאול בשליחותו של הנאשם (עמ' 213, ש' 11-19; עמ' 227, ש' 8-10). הלוואה אחת בסך 20,000 ₪ ואחרת בסך 70,000 ₪, והן ניתנו באמצעות כספים שלוה מהנאשם. אלא שבסופו של דבר, העיד בכר, לא עמדו בני משפחת שאול בהחזרים, והוא נותר חייב את מלוא גובה ההלוואות לנאשם [בכר הצביע במסמך ת/110 על ההחזרים החודשיים של ההלוואות - 8,100 ₪ בחודש לנאשם, אל מול 9,605 ₪ מאיציק שאול, ועוד סכום של 5,000 ₪ בכל חודש (עמ' 214 ש' 1 עד עמ' 215 ש' 12)].

99. להוכחת אופי הקשרים בין הנאשם ובכר, אופי עיסוקו של הנאשם, והאישומים בסחיטה באיומים, הניחה המאשימה בפני בית המשפט ראיות טכניות ואחרות המתעדות מפגשים ושיחות בין הנאשם ובכר. הראשון בסידרה הוא מזכר אודות שיחת טלפון שערך אסף דורון ב-14.05.06 (ת/66), לפיו, נשמע הנאשם מציע לבכר לפעול לגביית חובות מ"לקוחותיו" וללכת לעשות איתו **"סינוב עם הערבים לחייבים"**. בין השאר, אמר הנאשם לבכר בשיחה: **"נתתי לך מעל 100,000 ₪, יש לך עוד ריבית של 4-5 אלף ₪"**.

100. התמליל ת/69 מתעד מפגש שהתקיים ב-14.05.06 בין הנאשם ובכר (מ"ט 120/05). בשיחה נשמע הנאשם מאיים על בכר, ומציע סיוע בגביה כסף מאחרים, ודורש לדעת **"מתי אני מתחיל לקבל כסף?"**. בהמשך אמר הנאשם לבכר בשיחה: **"אז מהתשיעי אתה חייב לי כסף, תשע, עשר, שלוש עשרה, מחר זה חמש עשרה, זה עוד פעם עשרים אלף שקל, אתה נכון להיות חייב לי ארבעים, כמעט שישים אלף"**. כשטען בכר כי שילם ריבית, השיב הנאשם: **"מה קיבלתי, לא קיבלתי, קיבלתי ריביות... העשרים אלף שאתה שילמת לי שדחיתי לך זה שש שבע הלוואות..."** (עמ' 8), ודורש (בעמ' 10) שישלם קודם למשה (קינד - ד'ש').

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

101. התמליל ת/70 מתעד מפגש מבוקר שנערך בתאריך 17.4.05 בין בכר וקינד (עבודת מ"ט 121/05). במהלך המפגש התקשר הנאשם אל בכר, והתקבלה השיחה המוקלטת הבאה (מ"ט 122/05, התמליל ת/71), שבה הציע הנאשם, אשר מודע למפגש עם קינד, לבכר לבוא איתו "לסיבוב כתובות" חייבים, ושאל את בכר "מה עם ה- 3,800 שלי, למה אני לא מקבל?".
102. התמליל ת/72 מתעד שיחת טלפון מבוקרת שהתקיימה בתאריך 18.4.05 עם הנאשם ביוזמת בכר (עבודת מ"ט 125/05). בשיחה הודיע בכר לנאשם כי העביר את כל השיקים לעו"ד של "אגד" כדי שייסע לו "לצאת מהתסבוכת", וגם טוען שהפקיד את השיקים (של אחרים). הנאשם דורש לקבל את השיקים כשיחזרו, או כסף תמורתם. ומאיץ בבכר להזדרז עם השיקים ולא למשוך אותו עם שיקים של כמה חודשים.
103. ב-19.4.05 התקיים מפגש מבוקר נוסף, בלתי צפוי, בין בכר לנאשם (מ"ט 128/05 התמליל ת/60), בכניסה לביתו של בכר. זאת, לדברי בכר, לאחר שהנאשם הגיע לביתו וחיפש אותו. השיחה הוקלטה חלקית באמצעות הטלפון של בכר, ובה נשמע הנאשם חושד כי בכר לא הלווה הכסף לחברי "אגד", אלא עשה בו שימוש לעצמו, ודורש לראות אישורי הפקדות של השיקים של הלווים, ושואל האם חזרו.
104. התמליל ת/73 מתעד שיחת טלפון נוספת בין בכר לנאשם מיום 9.5.05 (מ"ט 134/05), לאחר שהפקיד הנאשם את השיקים של בכר. הנאשם נשמע מתרעם על כך שבכר נעלם ואיננו עונה לטלפונים, וגם לא הגיב על פנייתו לאביו של בכר. יצוין, כי התיעוד המוקלט של המפגשים ושיחות הטלפון שימש בידי המאשימה, בצד עדותו של בכר (ועדויות בני משפחתו) ראיה לביסוס האישום בסחיטה באיומים שמייחסת המאשימה לנאשם באישום השני שיידון בהמשך.
105. גרסת הנאשם אל מול עדותו של דוד בכר : בחקירתו הודה הנאשם כי הלווה לבכר כספים, אולם, טען כי הם נועדו לכך שיתן הלוואות בריבית לאנשי "אגד", כוונתם הייתה לחלוק ברווחים. גובה הריבית, אמר הנאשם, לא סוכס בינו לבין בכר, והשיקים שקיבל מבכר כנגד ההלוואה היו בגובה הקרן בלבד (ת/1, ש' 13; ת/4, עמ' 2-3). לטענת הנאשם, היו ביניהם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

יחסים חבריים, אלא שהוא לא הפיק רווח מההלוואות שנתן בכר לאנשי אגד, משום שהכספים שנתן לו היו ללא ריבית, והוא לא החזיר לו אף הלוואה במלואה (ת/7, עמ' 2). בתגובה לכתב האישום אישרה ההגנה כי הנאשם הלווה לבכר סכומי כסף אך לא קיבל החזר מאחר שניתן צו כינוס נכסים על נכסיו.

106. בעדותו בבית המשפט חזר הנאשם על עיקרי הגרסה, וטען, כי בינו לבין בכר קשרים חבריים אינטנסיביים לאורך זמן, החל משנת 2000; כי בסוף שנת 2004 או בראשית 2005 הציע בכר שיממן לו מתן הלוואות לנהגים וחברים ב"אגד", ולצורך כך החל מזרים לו כספים. **"סוכם שהוא נותן את ההלוואות ואני נותן את הכסף"**. הכוונה לסכום הקרן. בסך הכל נתן לבכר כ-250,000 ₪, במזומנים ובשיקים של אחרים, וכנגד הכספים מסר לו בכר שיקים אישיים שלו על אותו סכום קרן, ואמור היה בהמשך להתחלק איתו בריבית שאמור היה לגבות מהלווים (עמ' 291 ש' 24 עד עמ' 292 ש' 5). הנאשם הכחיש שהלווה כספים לבכר כבר בשנת 2003, והכחיש שהיו הלוואות שבכר פרע במלואן. הנאשם נחרץ היה בדעתו כי בכר לא החזיר את הכספים שנתן לו, ואת השיקים האישיים נאלץ לתבוע במסגרת הליכי הוצל"פ.

107. עד התביעה **שמעון עובדיה** הוא נהג מונית בעיסוקו. בתאריך 23.7.05 נחקר עובדיה במשטרה בגין ניכיון שיקים שביצע באמצעות הנאשם, כפי שעלה משיחות טלפון שניהלו השניים ביניהם ב-19.5.05 וב-20.5.05 (תוצרי האזנות סתר ת/76א', ת/76ב').

העד התגלה כעד סרבן ובעייתי, שנמנע מלהתייצב לעדות עד שהובא מכוח צו הבאה. כבר בראשית העדות ביקש שלא להעיד (עמ' 121-123), משום **"יש לי פחדים. גם המצב הבריאותי לא טוב. לחץ הדם מאוד גבוה. חי על כדורים... הייתי בטיפולים נפשיים"** (עמ' 121, ש' 23-27). העובדות שדליתי מעדותו היו, כי אכן שוחח עם הנאשם בטלפון, והתכוון לנכות באמצעותו שני שיקים, אולם ניכה רק שיק אחד. עם זאת, ניתן בעדות אישור לכך שהיו שיחות טלפון מול הנאשם. מספרי הטלפון שחוייגו מאשרים את זהות הדוברים.

108. תוכן שיחות הטלפון מדבר בעד עצמו: בשיחה האחת, ת/76א מ-19.5.05, שעה 14:22, ביקש עובדיה מהנאשם לנכות עבורו שלושה שיקים של הדיירים שלו, בגובה 3,000 ₪ ושני שיקים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

של 1,700 ₪. הנאשם הסכים והודיע לעובדיה כי "אין לי בעיה לקחת את זה אבל אני לא עובד באחוזים שעבדתי אז" וכששאל העד כמה אחוז יקח, השיב לו הנאשם "שמונה. אין לי כבר 4-5, זה כבר מת". לאחר שהסכים עובדיה לתנאים, התקיימה למחרת שיחה נוספת, ת/76 ובזה תיאמו השניים פגישה. בין אם בוצעה העסקה באותו יום ובין אם לאו, מבססות השיחות את העובדה שגם בעבר היה בין השניים קשר עסקי, אלא שזמן רב לא שוחחו ביניהם.

109. בדומה לנתונים שנשלפו ממערכת שע"מ ביחס לעדים חיליק ממון, שיינברגר ואייל אופיר, כמפורט לעיל, נמצא בפלט המחשב ת/81, ת/82, כי גם ביחס לעובדיה הופקו מידע ונתונים אישיים באמצעות הקוד האישי של הנאשם. העובדות והשלכותיהן תיבחנה, כאמור לעיל, במסגרת הדיון באישום השלישי. לעת הזאת, מהווה הפלט ראיה לכאורה לכך שגם ביחס לעובדיה שלף הנאשם, באמצעות הקוד האישי, תוך הזנת שאילתות, מידע ונתונים מאוגוסט 2002 ועד חודש יולי 2004. פירוט הנתונים בדיון באישום השלישי. שלילת המידע מלמדת על התעניינות הנאשם בנתוניו של עובדיה אי שם בעבר הרחוק, עולה בקנה אחד עם המשתמע משיחות הטלפון, כי עוד ב-2002 התקיים קשר עסקי בין השניים.

110. **גרסת הנאשם מול עדותו של עובדיה:** הנאשם לא הודה כי ניכה בעבר שיקים שמסר לו עובדיה, ולטענתו, בניגוד לעובדה שחילצה המאשימה מפי עובדיה, הניכיון שביקש עובדיה (בשיחה המוקלטת) לא יצא אל הפועל (עמ' 285 ש' 19-22). את המשפט בדבר 8 אחוזי ריבית אכן אמר, לדבריו, על מנת "להעיף אותו", היות שלא רצה לעבוד איתו (עמ' 386 ש' 6, עמ' 358 ש' 6-25).

111. **חי יצחק לוי** עסק בעבר בצילום אירועים. לאחר שנפצע בתאונת דרכים בשנת 2004 חדל לעבוד ונקלע להליכי פשיטת רגל. בעדותו (עמ' 231-234) סיפר, כי חיפש דרך לפרוט שיקים דחויים, ובהמלצת חבר פנה אל הנאשם, שניאות לפרוט לו 2 שיקים כנגד ריבית בשיעור 5 אחוזים לחודש. השיקים שפרט היו של חברו, אבי בויס. העד סיפר כי נפגש עם הנאשם ברחוב החשמל בת"א, שם פרט לו הנאשם שיק בסך 1,800 ₪, ומאחר שהשיק היה דחוי לשלושה חודשים, קיזז הנאשם ריבית בת 15 אחוזים. השיק השני שפרט הנאשם באותם התנאים היה בסך 3,350 ₪ גם הוא של בויס, ליום 28.10.04 [ת/27א(57)]. בדיעבד, הסתבר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

שבהגיע מועד הפרעון של השיקים הם לא נפרעו משום שחשבונו של בויס כבר היה מוגבל. לדברי העד, כאשר לא נפרעו השיקים נקט כלפיו הנאשם בטון מאיים ודרש שיפרע אותם. סמוך לאחר מכן הנאשם נעצר. קודם שהעיד אבי בויס, הוא הלך לעולמו.

112. בדומה לנתונים שנשלפו ממערכת שע"מ ביחס לעדים חיליק ממון, שיינברגר, ואייל אופיר, כמפורט לעיל, נמצא בפלט המחשב ת/81, כי גם ביחס לחי יצחק לוי ולאבי בויס הופקו ממערכת שע"מ ביום 28.12.04 מידע ונתונים אישיים באמצעות הקוד האישי של הנאשם (בשאלת TMG). הפלט עצמו - ת/28א - הכולל מידע אודות חי יצחק והוריו - נתפס ברשות הנאשם בעת שנחקר. לעובדות ולהיבט המשפטי אתייחס במסגרת הדיון באישום השלישי. לעת הזאת, מהווים הפלטים ראיה לכאורה לכך שגם ביחס לחי יצחק לוי שלף הנאשם נתונים ומידע באמצעות הקוד האישי, תוך הזנת שאילתות, מידע ונתונים (ראו: הדיון באישום השלישי). שליפת המידע מלמדת על התעניינות הנאשם בנתונייהם של פורטי השיקים; מועד שליפת הנתונים מהמחשב תואם את מועדי העסקה. אלה מהווים במצטבר ראיה לכאורה לקיומו של קשר עסקי.

113. **גרסתו של הנאשם אל מול עדות חי יצחק לוי:** בחקירתו נמנע הנאשם מלהסביר את נסיבות היכרותו עם העד, ואת פשר הימצאות השיק ת/27א(57) ברשותו, וטען, כי איננו זוכר כיצד הגיע אליו השיק ומי האיש. הנאשם סירב להתייחס לפלט המחשב המעיד על התעניינותו בעד. רק בהגיע מועד העדות נזכר הנאשם כי פרט ליצחק לוי את השיק, וטען, כי מדובר בעסקה בודדת, ולאחריה האיש נעלם. הנאשם אישר בחקירה הנגדית שכנראה גבה ריבית בשיעור 5 אחוזים לחודש (עמ' 354, ש' 19 עד עמ' 355, ש' 9). עוד העריך הנאשם, כי מסר את השיק לבכר במסגרת הסכומים שהעביר אליו, ובכר הפקיד את השיק בחשבונו. כאשר חזר השיק העביר אותו לטיפול הוצל"פ, ונראה שבסופו של דבר שולם (עמ' 285, ש' 23 עד עמ' 286 ש' 6).

114. **שלום שורש** (עדותו בעמ' 251-237) היה במועדים הרלוונטיים בעליה של חנות מינימרקט ברחובות - "מכולת שורש". בעדותו סיפר, כי ב-2004 שרוי היה במצב כלכלי קשה, חשבונו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בבנק הוגבל, עד כי נאלץ לפרוט אצל הנאשם שיקים של לקוחות. לצורך כך, סיפר, נהג להתקשר אל הנאשם, ובערב היה הנאשם מגיע לחנותו "והייתי פורט אצלו..." (עמ' 238).

והנה, למרות שבחקירתו מסר כי הנאשם חייב אותו בריבית בשיעור 5 אחוזים לחודש, והיקף הניכיונות הכולל היה 230,000 ₪, הודה העד בבית המשפט, כי למעשה היה היקף הניכיונות כחצי מיליון ₪, וכי הנאשם ניכה מהשיקים 8 אחוזי ריבית. לדבריו, הפחית בחקירה ל-5 אחוזים מחמת הלחץ שנלחץ (בחקירה הנגדית טען, כי מאחר ששמע כי הנאשם נעצר, לא רצה להכביד עליו). שורש זיהה בפועל את השיקים שפרט באמצעות הנאשם - ת/28ז', ח', י'. לדבריו, היו במחזור שיקים רבים נוספים שלא הוצגו לפניו בחקירה, שכן, השיקים הוחזרו לו בידי הנאשם לאחר שפרע אותם. יצוין, כי השיקים שנתפשו ברשות הנאשם ואשר מקורם במינימרקט של שורש, הסתכמו ב-310,000 ₪.

115. לדברי העד שורש, בעיצומה של תקופת המשבר, העביר את המכולת לידי אחיו, שהגיע עם הנאשם להסדר כספי בדבר תשלום בגין השיקים והחזרתם לידי הלקוחות, שהרי את הריבית כבר שילם לפני ההסדר (עמ' 247). ההסכמים שנחתמו בין שורש (האח) לבין הנאשם הם ת/28ב' ו-ת/28ג'.

116. התשתית הראייתית שהניחה המאשימה כללה, בין השאר, את עדויותיהם של אחדים מלקוחותיו של שורש, מושכי השיקים אשר מצאו דרכם לידי הנאשם. להוציא עדותו של חיים הרשקוביץ, הוגשו יתר ההודעות בהסכמת ההגנה, ואלה הן ההודעות ת/89 עד ת/98, וכן, ת/112. מרבית הלקוחות סיפרו בחקירתם, כי מתוך היכרות עם שורש והאמון שרכשו לו, הם נתנו בידו או ביד אשתו שיקים "פתוחים" בין אם כשיק ביטחון, או להגדלת אשראי אצל ספקים, ועוד כהנה סיבות.

117. גרסת הנאשם אל מול עדותו של שורש: בחקירתו במשטרה הכחיש הנאשם מכל וכל את הטענה שניכה שיקים לשורש או לאשתו, אווה שורש. לטענתו, מדובר בסידרת הלוואות אשר היקפן אינו ידוע לו, אך הוא לא גבה משורש ריבית בגינן, ולביטחון נמסרו לו שיקים, בערך סדר גודל של 300,000 ₪. הנאשם אישר כי אכן שורש חייב לו סכום כסף גדול (ת/6, עמ' 3 ש'.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

26; עמ' 4, ש' 10). בהמשך, הודה הנאשם בפני החוקר, כי היו מקרים השנה שנתן כסף לשורש, והשיקים שמסר לו לא כובדו וחזרו (ת/7, עמ' 5 ש' 30 ואילך), ומכאן ואילך טען, כי למעשה העניק את ההלוואות לאווה שורש, ללא ריבית. הסכומים והמועדים לא היו זכורים לו. בתמורה, אמר, מסרה לו אווה שיקים לביטחון של אנשים שונים. מאחר שההלוואות לא הוחזרו שורש חייב לו עד היום כספים רבים. ועוד טען הנאשם כלפי בני הזוג שורש, כי הוליכו אותו שולל "בטענה שהם צריכים את הכסף כדי לשלם עבור נכס גדול אותו קנו לאחר זכייה במכרז" (שם, עמ' 7 ש' 24-27). מכל מקום, הנאשם נחרץ היה בחקירה כי ניכיון שיקים לא היה כאן (שם, עמ' 7, ש' 21; ת/10, ש' 59). בהתייחס לשיקים ת/27א(58) עד (61) שנמצאו ברשותו, טען הנאשם כי איננו מזהה את מושכי השיקים, וגם איננו זוכר ממי קיבל אותם, עבור מה ומתי (ת/13, עמ' 6, ש' 11 ואילך). הגרסה נותרה זהה בתגובה לכתב האישום, שם נאמר גם, כי בגין חוב ההלוואות נפתחו הליכי הוצל"פ, וחוב הקרן עומד על 115,000 ₪.

118. בעדותו בבית המשפט הודה הנאשם כי אכן ניכה שיקים בהיקפים ניכרים עבור "מכולת שורש" (עמ' 302, עמ' 342 ש' 8). לדבריו, ביצע את עסקאות הניכיון ישירות עם אווה שורש, ואין מדובר בניכיון בהיקף של 500,000 ₪, אלא בסכום שלא עלה על 315,500 ₪, והריבית שגבה לא עלתה על 4 עד 5 אחוזים. לטענתו, הפתקים המצורפים ל-ת/27א(61) משקפים היקף השיקים שניכה בחודשים מרץ-מאי 2005, וסך הכל 315,500 ₪, ומעבר לכך ולשיקים שברשותו לא היו ניכיונות נוספים (עמ' 303, ש' 23; עמ' 342, ש' 10; ועמ' 343, ש' 10).

119. לתמיהת ב"כ המאשימה, כיצד נכון היה לבצע עסקאות ניכיון בהיקף כה גדול ללא ביטחון מובנה ביכולתו הכלכלית של הלקוח (אפילו לא שיק אחד שכובד ונפרע), השיב הנאשם, כי "הסיפור התגלגל במהירות. כל הסיפור נמשך על פני חודש ונתקע. גם זמני הפרעון לא היו רחוקים" (עמ' 343 ש' 13-15). מה גם, שאווה שורש הסבירה לו, שמקור השיקים שמסרה לו בחסידים (מהקהילה חרדית קרעטשניף), והם ניתנו לה כנגד שיקים שהיא עצמה מסרה לספקים של החסידות, ועל כן, אין אלה שיקים "ריקים", וקיים סיכוי טוב שייפרעו (עמ' 302, ש' 29 עד עמ' 303 ש' 4; וכן, עמ' 342 ש' 21-25). ואולם, בד בבד, זיהה הנאשם על השיקים ת/27א(58) עד (61) את כתב ידה של אווה שורש. משמע, אמור היה לדעת במועד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מסירת השיקים לניכיון, שההסבר שלכאורה ניתן לו לגבי מקור השיקים, איננו נכון. לטענת הנאשם, לא כל השיקים נמסרו לו באסופה אחת, והעובדות התבררו לו רק בדיעבד (עמ' 343 ש' 21-22). מכל מקום, הגיע להסדרים ביחס לחוב, הוא פתח בהליכי הוצל"פ כנגד חלק ממושכי השיקים, ובסופו של יום, נאלץ להסתפק בהחזר חלקי ביותר של סכום הקרן, וכך נגרם לו הפסד ניכר.

120. בני הזוג **שולמית ויצחק שאול** נקלעו בשנת 2002 לקשיים כלכליים. אותה עת עבד יצחק שאול ב"אגד" אישי כנהג היסעים, ושולמית ניהלה גן ילדים. בני הזוג נזקקו להלוואה, והופנו על-ידי דוד בכר אל הנאשם. לימים חלה יצחק שאול וחדל מעבודתו. עדויות השניים מתמקדות ביחסים הכספיים שבינם לבין הנאשם, ובאורח המאיים שנקט כלפיהם הנאשם כדי לגבות את ההלוואות שנטלו ממנו.

121. להלן עיקרי עדותה של **שולמית שאול** (עמ' 255-264): ההלוואה הראשונה שקיבלו היא ובעלה מהנאשם היתה בסך 30,000 ₪, בריבית של 5 אחוזים לחודש, והיא הוחזרה ב-6 עד 10 תשלומים. הלוואה זו נפרעה במלואה. בהמשך נטלו מהנאשם שתי הלוואות נוספות, בסך 10,000 ₪ כל אחת, באותם תנאים. גם הלוואות אלה הוחזרו. הלוואה נוספת בסך 40,000 ₪ (קרן) שנטלו - הוחזרה בשיקים על סך 7,200 ₪ כל אחד, והתשלום האחרון היה צריך להשתלם במרץ 2005. שלושת התשלומים האחרונים לא נפרעו [ת/א27(30)].

בספטמבר 2003, החלה לנכות אצל הנאשם את השיקים של שכר-הלימוד ששילמו הורי ילדי הגן - שיקים חודשיים שקיבלה מראש לכל שנת הלימודים. את השיקים פרט לה הנאשם בריבית של 5 אחוזים לחודש, כלומר: אם השיק היה דחוי לחודשיים, ניכה מהסכום שמסר לה ריבית של 10 אחוזים. היו מקרים בהם ניכתה שיקים שמועד פרעונם 6 חודשים מאוחר למועד הניכיון, והריבית הייתה בהתאם. בתחילה ניכה הנאשם שיקים "פתוחים", לא למוטב בלבד, אך בהמשך ניכה גם שיקים "למוטב בלבד", בעמלת ניכיון גבוהה יותר של 8 אחוזים. מדובר בגן בו 45 ילדים, ששכר הלימוד בו בין 1,600 ל-1,800 ₪ לחודש. זה אומר שבידי הנאשם היו מדי חודש שיקים שמסרה לו בסך כולל של בין 70,000-75,000 ₪. וכך קרה שבידי הנאשם התרכזו, לאחר ניכיון, למעלה מ-500,000 ש"ח שיקים עתידיים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בחדש ינואר 2005 לא הצליחה לתפעל את הגן, משום שהמצב הגיע כדי כך שכל השיקים שקיבלה מההורים (עד אוגוסט 2005 כולל) נמצאו בידי הנאשם. במצוקתה ביקשה לקבל מהנאשם הלוואה בסך 300,000 ש"ח, שכנגדה יחזיר לה את השיקים הדחויים של הורי ילדי הגן, ואת שוויים רצתה להחזיר לו בתשלומים, במתכונת של הלוואה. הנאשם הציע להחזיר שיקים בסכום כולל של 300,000 ₪, שכנגדם יתן לה קינד הלוואה בסך 150,000 ₪, שתמורתה תועבר לנאשם במזומן, ו-150,000 ₪ נוספים יחשבו כהלוואה מהנאשם. וכך נעשה (עמ' 257 ש' 17-24; עמ' 258 ש' 1-17). כנגד ההלוואה האחרונה שקיבלה מהנאשם מסרה לו שיקים כפולים לכל תשלום, של שני בניה - אדי ורועי, בסך 19,000 ₪ [ת/א37], ואילו לקינד מסרה שיקים "משולשים" לכל תשלום של אדי, של רועי ושל יצחק שאול (ת/א28 ט'). שלושת השיקים שמסרה לקינד נמצאו ברשות הנאשם (עמ' 259 ש' 11-26). ביחס להסכם ההלוואה עם קינד (ת/א37), טענה העדה, כי הסכום 330,000 ₪, היווה קרן וריבית, בניגוד לרשום שזהו סכום הקרן.

במשך חודשיים עמדה המשפחה בהחזרי ההלוואות, אך הקשיים הכלכליים צצו שוב. על כן, הגיעה להסדר תשלומים מחודש שצפוי להימשך עד לשנת 2016.

122. לדברי שולמית שאול, קיבלה עוד בשנת 2004 הלוואה בסך 50,000 ₪ ממשה קינד בריבית של 5 אחוזים לחודש, ואת תשלומי הפרעון העבירה אליו באמצעות הנאשם. הלוואה זו פרעה, לדעתה, כמעט בשלמותה (עמ' 257 ש' 25-32). השיק ת/א28 ט' שנתפס ברשות הנאשם זוהה על-ידי העדה כאחד השיקים של החזר ההלוואה האמורה.

123. לתמיכת עדותה של שאול, העידו כלתה, רחל שאול (עמ' 183-185 ש' 16) ובנה, אדי שאול (עמ' 190-191 ש' 16), שנכחו במעמד קבלת ההלוואות מהנאשם וממשה קינד.

124. יצחק שאול חלה, כאמור, במחלת לב וחדל לעבוד. הוא מוכר כנכה בשיעור 50 אחוזים. בעדותו סיפר, כי עבר אירוע מוחי, ומחמת מחלותיו הוא איננו נזכר בפרטים שמסר בחקירתו לחוקר רס"ר עמית לויט. העד גם לא נזכר במעמד החקירה, אולם, אישר את חתימתו על ההודעה. מכוח סעיף 10א' הוגשה כראיה האימרה שמסר ב-22.6.05 (ת/א113). מתן האימרה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הוכח כדין על פי תנאי החוק. יצוין, כי גם בהודעתו הסביר שאול כי בשל מחלת הסוכרת ממנה הוא סובל יש לו בעיות זכרון והוא עלול שלא לזכור את מלוא הפרטים (ת/113 ש' 9-8), אף כי רצף הדברים בהודעה שוטף ומפורט.

125. בהודעה ת/113 מסר שאול, כי כבר שנתיים לפני כן, דהיינו: בשנת 2003, פנה אל הנאשם בבקשה להלוואה, לאחר ששמע מדוד בכר שהוא עוסק במתן הלוואות. אותה עת נזקקו הוא ואשתו להלוואה עקב הקשיים שנקלעו אליהם בשנת 2002. לדברי שאול, הגיע לביתו של הנאשם ברח' ההגנה ברחובות, וקיבל ממנו הלוואה בסך 30,000 ₪, וכנגדה מסר לנאשם שיקים אישיים שלו ושל אשתו וכן שיק ביטחון בגובה הקרן. העד לא זכר את מספר התשלומים או שיעור כל תשלום בהחזר. למיטב זיכרונו, החזיק את ההלוואה, ולאחריה, נטלו ממנו 2 הלוואות נוספות בסך 10,000 ₪ כל אחת, ובמהשך, ניכו אצל הנאשם את השיקים של הורי הילדים בגן. עניינים אלה ניהלה אשתו, אף שנכח בחלק מהמפגשים (ש' 64-59). למיטב זיכרונו, ניכה הנאשם מהשיקים ריבית בשיעור שבין 5 ו-8 אחוזים.

לדברי שאול, בחודשים האחרונים שקדמו לחקירה נטלו מהנאשם הלוואה נוספת בסך 150,000 ₪. אולם, את הקרן לא קיבלו במזומן אלא בשיקים של הורי ילדי הגן שהוחזרו להם, וכנגדם מסרו לו 24 שיקים "כפולים" של הבנים. באותו מעמד נחתם חוזה הלוואה נוסף עם משה קינד, על סך 150,000 ₪ (קרן), ונמסרו כנגד שיקים. את ההלוואה מקינד קיבלו במזומן מספר ימים לאחר שנחתם ביניהם ההסכם ת/36א, שלפיו קרן ההלוואה הוא 330,000 ₪. שתי ההלוואות הוחזרו כסדרן עד חודש יוני 2005, מועד שבו נקלעו שוב לקשיים.

126. בני הזוג שאול היו אף הם מושא לשליפת נתונים ומידע ממערכת שע"מ באמצעות הקוד האישי של הנאשם. בהתאם לפלטים ת/78 ו-ת/81 נשלף מידע ביחס ליצחק שאול ב-9.3.03, ב-29.1.04, ב-12.12.04 וב-29.12.04, בשאילתות 002, TMG, DF, MALL, ו-IPRT, ואילו מידע ביחס לשולמית שאול נשלף בתאריכים 9.3.03, 12.12.04, 29.12.04, בשאילתות TMG, DF ו-MALL ואחרות. כל זאת, כאמור, באמצעות הקוד האישי של הנאשם. העובדות והשלכותיהן תיבחנה במסגרת הדיון באישום השלישי, אולם, לעת הזאת, העובדה שנשלפו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

נתונים ומידע ביחס לשני הלוויים, כבר בראשית 2003, תוך הזנת שפע שאילתות, באמצעות הקוד האישי של הנאשם, מהווה ראיה לכאורה לקשרים העסקיים שהיו ביניהם, ולתקופתם.

127. **גרסת הנאשם אל מול עדויות בני הזוג שאול:** לדברי הנאשם בחקירתו, הכיר את שולה שאול בשנה האחרונה, ונתן לה הלוואות, אולם, היו אלה הלוואות ללא ריבית, ואת סכומן ומועדיהן לא זכר (ת/1 ש' 159; ת/5, ש' 55; ת/6 עמ' 1 ש' 18). בהמשך החקירה הכחיש הנאשם שהוא מכיר את יצחק שאול, והכחיש שניכה שיקים של גן הילדים (ת/7 עמ' 3). ואולם, החל מההודעה ת/9, זיהה הנאשם את השיקים שנמצאו אצלו - ת/27א(3) - כקשורים להלוואה שנתן לשולמית שאול, וטען כי השיק של אדי ורחל שאול שימש ערבון, ואת השיקים ת/27א(32-30) כשיקים שנמסרו לו ע"י שולה שאול כנגד הלוואה שנתן לה. הנאשם שב וטען כי כל ההלוואות הוחזרו בעלות הקרן, ללא ריבית. את פרטי ההלוואות שנתן לשאול, לא זכר הנאשם, והמשיך לטעון כי לא ניכה עבורה שיקים (כך, בהודעה ת/5, וב- ת/7).

128. בתגובה לכתב-האישום אישרה ההגנה כי הנאשם הלווה לבני הזוג שאול סכום של כ- 500,000 ₪, שמהם גבה עד כה 88,000 ₪, ללא ריבית. בעדותו הראשית שב הנאשם להכחיש שנתן לשאול הלוואות קודם להלוואות של 2005. הוא הכחיש כליל שניכה שיקים של הורי ילדי הגן, אולם, אישר שהלווה כספים למשפחת שאול בשנת 2005. השיקים ת/27א(32-31), הודה, ניתנו לו כנגד הלוואה שנתן לשאול ולא נפרעה, ונכללה בהמשך בהסדר התשלום הכולל עם משפחת שאול; הנאשם גם זיהה את השיקים ת/27א 30 כשיקים כנגד הלוואה בגובה 40,000 ₪ שניתנה לשולה שאול בסוף 2004 ואשר נפרעה רק בחלקה (עמ' 296 ש' 11-14; עמ' 297 ש' 5-2). ביחס לשיקים שנתפסו ברשותו ונועדו להבטיח את ההלוואות שקיבלו שאול מקינד, טען הנאשם, כי שימש רק שליח (עמ' 296 ש' 29-16).

129. באשר להלוואה שקיבלו בני הזוג שאול מקינד בשנת 2005, טען הנאשם כי, בדומה להסדר בעניינו של דוד בכר, גם במקרה זה היה "ערב" להלוואה באופן שציפה להרוויח "עמלה" במידה שיעמדו בתשלומים, ולשלם "במקומם" חלק מסוים מתשלום בו לא עמדו (עמ' 297

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ש' 16 עד עמ' 298 עמ' 7). לטענת הנאשם בעדותו, סך ההלוואות שנתן למשפחת שאול בשנת 2005 היה 300,000 ₪, הקרן ניתנה במזומן, והזוג שאול לא עמדה ביותר מ-3 תשלומים (עמ' 298 ש' 12-8).

130. יחד עם זאת, בחקירה הנגדית הסביר הנאשם, כי ההלוואה שנתן לשאול בסך 300,000 ₪ בשנת 2005 כללה 150,000 במזומן, ו-150,000 נוספים היו הלוואות משנים קודמות, שמשפחת שאול לא החזירה. בהתבקשו להסביר את התגובה לכתב האישום, שלפיה, הלוואה למשפחת שאול סך של 500,000 ₪, השיב הנאשם, כי 200,000 ₪ נוספים היו משפחת שאול חייבים לו כתוצאה מהלוואות משנים קודמות, אך היום איננו מסוגל לשחזר את מספר ההלוואות ואת תנאיהן. לדעתו, נתן להם את ההלוואה הראשונה בשנת 2004, ומכל מקום, לא נתן להם הלוואה בשנת 2003 (עמ' 332 ש' 28-1). כפועל יוצא, הסכומים שהעיד לגביהם הנאשם אינם מתיישבים, והם גבוהים יותר מהסכומים שהעידו עליהם בני הזוג שאול. למרות שההסבר ההגיוני היחיד הוא קיומו של גורם ניכיון השיקים (השיקים של הורי ילדי הגן) שעליו העידו יצחק ושולמית שאול, הוסיף הנאשם להכחיש זאת בתוקף, וטען, כי שולמית משקרת.

כך גם, ביחס לשיעור הריבית שגבה ממשפחת שאול, וביחס להלוואות הגדולות שהיו "לפני ההלוואה הגדולה ב-2005". לדברי הנאשם, אין שחר לדברי שאול באשר להלוואות שנפרעו במלואן, שכן, הוא לא קיבל לא קרן ולא ריבית (עמ' 333, ש' 23-1).

131. תפקידה של העדה **סופיה זנוס** שונה היה משל העדים האחרים, שכן, לא בהתוואות עסקינן, אלא בהפקדת שיקים. מדובר באשה שהייתה בעבר בת זוגו של שלומי אליאס, שקיבל אף הוא מהנאשם הלוואות. בעדותה (עמ' 176-170) מסרה העדה, כי בחודש מאי 2005 התבקשה על-ידי בן זוגה להפקיד בחשבון הבנק שלה שיקים שמסר בידו הנאשם (אסופת 13 שיקים ת/104). ההפקדה (ת/103) בוצעה בנוכחות הנאשם, והוסבר לה, שהנאשם איננו יכול להפקיד שיקים בחשבון שלו, כי "קובי בתפקיד מאוד בכיר במס הכנסה ולא רוצה שיהיו לו בלאגנים..." (עמ' 173, ש' 1). הנאשם גם אמר לה, ש"אם ישאלו אותך מאיפה כל הכסף הזה, תגידי שיש לך עסק, שיש לך פיצוציה" (עמ' 174 ש' 4).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

132. תומכים בגרסת העדה ריכוז/שקית הפקדה ואישור הפקדה בחשבון של סופיה דנוס בבנק לאומי של שיקים ממכולת שורש (לאחר שחזרו בהעדר כיסוי) ת/28 י' (ת/103 ו-ת/104). על השיקים נרשם "לפקודת קובי". צילומי השיקים ת/28ח' (שנתפסו בבית הנאשם) הם אותם השיקים באסופה ת/104 קודם שהנאשם הוסיף "לפקודת קובי".

133. הנאשם טען בחקירתו כי איננו זוכר את הפקדת השיקים בחשבונה של דנוס (ת/11, עמ' 8 ש' 15 ואילך), ובתגובתו לכתב האישום כפר בסעיף 11 של כתב האישום, ללא התייחסות מפורטת. ואולם, בעדותו בבית המשפט צצה גרסה חדשה, לפיה, ביצע את פעולת ההפקדה בחשבון אחר בעצת עו"ד סורוקר, אשר טען כי עדיף שצד ג' יפקיד את השיקים, וכך יהיה יותר קל לגבות אותם, כי צד ג' יהיה אוחז כשורה (עמ' 283 ש' 16-25). העדה דנוס לא נשאלה על כך, וגרסתה ביחס לנאמר בדבר הבעייתיות במעמדו של הנאשם, לא הופרכה אלא נותרה בעינה, בכל עוצמתה.

134. על תרחיש דומה העיד דוד בכר, שמסר בעדותו (בעמ' 217 לפרוט') כי הנאשם ביקש ממנו להפקיד בחשבונו מספר שיקים, במטרה לאפשר לו לתבוע את החייבים בהוצל"פ. ואכן, ברשות הנאשם נתפסו בחיפוש שיקים אחדים שבגבם חתימתו של העד בכר, בצירוף חותמת מסלקה מיום 10.4.05. אלה הם השיקים:

5 שיקים ת/27א(52-56) ע"ש נוגה מהבש, שמועדיהם: 2.4.04, 2.7.04, 2.8.04, 14.8.04, 15.9.04. כל השיקים חזרו בציון "מוגבל" או "עבר זמנו";
שיק של אבי בויס מיום 28.10.04 - ת/27א(57). השיק חזר בציון "מוגבל";
4 שיקים של "עיצובים לבית" (רינת מוסקוביץ') - ת/27א(62-65) שמועדיהם 1.10.04, 1.11.04, 20.11.04, 20.12.04. השיקים חזרו בציון "מוגבל".

135. הנאשם נחקר לסיבת הפקדת השיקים בחשבונו של בכר, אולם, לא סיפק הסבר, בטענה שאינו זוכר מדוע נמסרו השיקים לבכר (ת/13, עמ' 3; ועמ' 9). כך גם לגבי השיקים של עיצובים לבית (ת/13). אעיר, כי בין הנישומים שנתוניהם האישיים נשלפו ממערכת שע"מ באמצעות הקוד האישי של הנאשם הייתה גם חברת "עיצובים לבית" (ראו דיון באישום השלישי). בעדותו בבית המשפט שיכלל הנאשם את גרסתו, וטען, כי את השיקים האלה מסר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

לבכר כחלק מהתשלומים שהעביר לו לצורך מתן "הלוואות משנה" לאנשי אגד (עמ' 269 ש' 18-19, עמ' 286 ש' 4-6). דא עקא, גרסתו לא הוצגה לבכר, ולא התבקשה תגובתו לגביה.

דיון ומסקנות

136. עסקי ההלוואות וניכיון ופריטת השיקים עמדו במרכז הפרשה שנפרשה לפנינו. במבט לאחור לעבר הימים הארוכים שבהם נשמעו עדי התביעה, והתייגעו במיון וספירת ההלוואות שנטלו מהנאשם, בבדיקת השיקים, שיעורי הריבית ששילמו לידיו, או, שאמורים היו לשלם וכשלו; לעבר ימים של התחבטויות ומטענים קשים שצצו מכל עבר על רקע מערכות יחסים לקויות וטעויות, מצד אחד, ויחסים חבריים ארוכי שנים, מן הצד האחר. ניתן היה לי להתרשם באורח בלתי אמצעי מהעדים שצעדו בסך לאולם, חלקם באי-רצון מופגן, איש איש ומטענו האישי, איש איש וסבלותיו; חלקם האחר, מתונים ואפילו אדישים למתרחש. ואולם, מכנה משותף אחד רחב לכולם, הכוונה ללווים ולפורטי השיקים, שכולם אנשי עמל אשר הסתבכו (הם או יקיריהם) שלא בטובתם בחובות כספיים, נקלעו לקשיים ומצוקה ולא הגיעו עדי הנאשם אלא במטרה למצוא פתרון למצוקותיהם הכלכליות, לקריסת עסקיהם, ולו לרגע.

137. ברי, כי לצורך הוכחת האישומים שבכתב האישום, ונוכח כפירתו של הנאשם במרבית העובדות, לא יכולה הייתה המאשימה להימנע ממצעד העדים. ועל כן, זומנו הם לבית המשפט, ומסרו בזה אחר זה, כמיטב זיכרונם, פרטים ביחס להלוואות שקיבלו מהנאשם, ולשיקים הדחויים שפרטו אצלו ובאמצעותו. לא כל העדים הצטיינו בזיכרון מעולה, והחזרה על פרטי ההלוואות או השיקים היתה למשימה קשה. במאמצים כבירים חילצה ב"כ המאשימה מהעדים, ולא מכולם, את הנתונים הרלוונטיים אודות מספר ההלוואות שנטלו מהנאשם, מועדיהן, סכומיהן, ושיעורי הריבית ששילמו לו. מאמצים לא פחותים הושקעו ע"י ב"כ המאשימה בהתאמת השיקים שנמסרו, כביכול, ע"י העדים לנאשם להבטחת פרעון ההלוואות שנטלו ממנו, לסכומים הידועים. אין ספק, לא כל העדים מבין נוטלי ההלוואות ומנכי השיקים ידעו לשייך את השיקים שמסרו לנאשם לביטחון ההלוואות, וגם לא את הסכומים שנטלו כהלוואה בפעם זו או בפעם אחרת. חלקם התקשה בפירוט מדויק של מעמד ההלוואות, סכומיהן, מועדיהן ושיעורי הריביות. להלוואות שנטלו, לדבריהם, בשנים 2002 ו-

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

2003, לא נשתמרו ראיות או מסמכים כלשהם, וביחס לאלה תיבחן מידת אמינותם. והיו גם עדים סרבנים, שבמופגן ובגלוי נמנעו מלשתף פעולה. כוונתי, לדוגמה, לעד שמעון עובדיה ולעד משה הדר. אמירותיהם פורטו על ידי לעיל.

וכי למה יכולים היינו לצפות בחלוף חמש שנים ויותר מהמועדים שבהם נטלו העדים את ההלוואות? מה גם שמרביתם, להוציא אולי העד עוזי גולן, מעולם לא ערכו תרשומות ולא ניהלו פנקסים ביחס לשלוש, ארבע או חמש הלוואות שקיבלו מהנאשם. לא ייפלא, אפוא, שנמצאו לב"כ הנאשם אי התאמות, שלא לומר סתירות של ממש, בין הגרסאות שמסרו עדי התביעה, לבין השיקים, או, לבין הפרטים שמסרו בחקירה.

138. אמינותו של עד נבחנת ברגיל על פי הפרטים שמסר בעדותו, מידת הדיוק והסבירות שבהם, הלימתם גרסאות שמסר במקום אחר, והתאמתם או סתירתם בראיות אובייקטיביות. העד נבחן גם על פי התנהלותו על דוכן העדים, ואותות האמת המתגלים במהלך המשפט.

139. בהתאם למבחנים האמורים שיישמתי במירב הזהירות הנדרשת, לא קם בי כל ספק כי העדויות שמסרו עדי התביעה, נוטלי ההלוואות ופורטי השיקים, היו אמת לאמיתה. כל אחד ואחד מהעדים, בין אם זו שולמית מלמד, או, פרידה עמרם; בין אם אלה שי הורוביץ או רונן חזן; שמואל אביב או משה הדר, חיליק ממך ורונן שלום. הם ועשרות עדים אחרים. אני כוללת בכך את עדויותיהם של דוד בכר ושולמית שאול. וכי במה שונה עדותם מזו של האחרים? בכך ושאל היו לקוחותיו של הנאשם ככל הלקוחות, כנראה מבכירי הלקוחות, שנטלו ממנו הלוואות בהיקף ניכר לאורך שנים, ושילמו, כמידת יכולתם, את הריביות שסיכם עמם.

140. כל אחד ואחד מהעדים תיאר את שירותי הכספים שקיבלו מהנאשם, לרוב בעצמם, לעתים באמצעות גורם אחר (כגון: עוזי גולן ונפתלי בן צור; פנחס צבי שיינברגר והלל המבורגר, ועוד). אפילו שגו העדים הלוויים בסכום כזה או אחר - לא היה בכך כדי להעיב ולו במעט על אמיתות הגרסה שמסרו, בראש וראשונה, ביחס לעצם עיסוקו של הנאשם בעסקי מימון - הלוואות ופריטת שיקים; ושנית, בכל הנוגע להיקף הסכומים שהתקבלו מהנאשם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ומועדיהם; ביחס לשיעורי הריביות שנטל מהם, ביחס לשיטה ולסדר הדברים ולהסדרי הפירעון.

141. חשובה לענייננו עדותו של **אברהם לוי**, עובד חקירות מס הכנסה, חברו של הנאשם למשרד במס הכנסה, שהיה עד שמיעה לעשרות שיחות טלפון אותן ניהל הנאשם בענייני הכספים שלו, בנוסח שתיאר: **"אני אמסור לך את הכסף, אני אקח את הכסף..."** (עמ' 164). ביום לפני שנעצר הנאשם, סיפר העד, ראה את הנאשם מגיע למשרד יחד עם קינד ובידיהם **"חבילות של כספים"**.

142. לא מיותר להזכיר, את ההתנהלות המאסיבית של ניכיון השיקים מול שלום שורש ואשתו, במין שיגרה יומיומית וקבועה; וכן, את שיחות הטלפון הממוקדות שניהל הנאשם ביחס לעיסקי הכספים, כגון: השיחות עם שמעון עובדיה (ת/76' א' ו-ב'), שמתוכנן עלתה בבירור נכונות להיענות לבקשות הלקוחות, ועלה גם נושא התעריפים, ללמדנו: כי הנאשם עסק ועוסק לאורך שנים בניכיון שיקים, כעיסוק שיגרתי ונמשך, פתוח תמיד לפניות ולהצעות מצד לקוחות, וגובה בגין הניכיון ריביות על פי תעריף ידוע.

143. התיאורים והפרטים שמסרו העדים, כל אחד ואחד מהם, וכולם יחדיו בקול גדול, ביססו את התמונה העובדתית שלפנינו מיזם רחב ידיים, מפעל ממש שהקים וניהל הנאשם ביד רמה ובזרוע נטויה, ואשר כל כולו טובל בכספים ובשיקים, והנאשם שקוע בו עד צוואר.

144. אשר לעדותו של הנאשם והערכת מהימנותו: גרסת הנאשם פורטה על ידי בהרחבת מה אל מול כל אחד ואחד מעדי התביעה ונוכח הממצאים שעלו מעדותו, תוך הפנייה לשינויים שחלו בגרסה, במידה שחלו, מאז נחקר הנאשם בשנת 2005 ועד למועד העדות. לא נעלם מהנאשם, שהתראה בעיניי נבון וממולח, כי הגרסאות שמסר בעת שנחקר עומדות לו לרועץ, כי הן אינן מתיישבות עם התשתית הראייתית שבידי המאשימה, ומציגות אותו באור קודר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

לא בכדי פתח הנאשם את עדותו בהכרזה כדלקמן:

"בזמן חקירותיי במשטרה תשובותיי לא היו מדויקות. הייתי מאוד מבולבל. הייתי שרוי בלחץ נפשי גדול מאוד. זה היה מ-20.6.05 היום בו נערך חיפוש בביתי. הייתי אזוק בערך 12 שעות, כולל שירותים, כולל אוכל. הייתה אחר כך גם כתבה בטלוויזיה... בחקירות הייתי מבולבל ומאוד לחוץ. גם עם תרופות הרגעה עקב המעצר, וכל הסיפור הזה. הרופא בבית המעצר נתן לי את התרופות. גם הייתה לי סוכרת מאוד גבוהה גם לחץ דם... הייתי עצור 23 או 24 ימים... ברצוני לומר שעכשו בפני בית המשפט אני אומר את האמת, רק את האמת ואת כל האמת כפי שהייתה בפועל. למרות שאני חוזר ואומר שתשובותיי במשטרה לא היו אמיתיות ועל חלקן לא עניתי, מחלקן התחמקתי מתשובה. ציינתי מה היו הסיבות לכך" (עמ' 264 לפרוט').

145. הכרזה מושכלת ועניינית. אלא שהיא נגועה במספר לקויות בסיסיות ומהותיות. הטענה, לפיה, חש הנאשם בלבול ולחץ נפשי בעת שנעצר איננה זרה לבית המשפט. אפשר בהחלט שמצבו הבריאותי תרם לא מעט לתחושתו המעיקה. אלא שראוי "לקרוא לילד בשמו": הגרסה שמסר הנאשם בחקירותיו ביחס למרבית הנושאים המרכזיים אשר נדונו עמו הייתה גרסה שקרית. אין כינוי אחר הולם להכחשות הנמרצות והנחרצות של הנאשם ביחס לנושאים המהותיים שהוצגו לפניו, ולפרטים הכוזבים שמסר לחוקריו, גם כאשר הוצגו לפניו ראיות חד משמעיות במסמכים ובהקלטות. הנאשם שיקר באופן בוטה כבר בחקירתו הראשונה, עוד בטרם החלו סבלותיו הנפשיים והגופניים (ת/1). אין לך שקר מובהק יותר מהכחשת כתב היד על גבי הפתקאות שהוצמדו על ידיו הוא לשיקים ת/27א אשר נמצאו בחיפוש בביתו.

146. עיון בהודעות שמסר הנאשם בימי מעצרו וגם לאחר ששוחרר מהמעצר איננו מותיר ספק בדבר הדרך הנאותה וההוגנת שבה נהגו החוקרים בנאשם, הן חוקרי המשטרה והן חוקרי רשות המסים. איש מהחוקרים לא נחקר נגדית בידי הסנגור ולא עומת עם טרזניה כלשהי באשר להתנהלות בלתי תקינה כלפי הנאשם. והנה, למרות שניתנו לנאשם הזדמנויות למכביר להרהר בחומר החקירה ולמסור גרסת אמת; למרות שהוצגו בפניו שיקים ופתקאות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בכתב ידו; למרות ההקלטות החד משמעיות שהושמעו לו, נותר הנאשם בגרסתו המכחישה, העויינת והשקרית.

147. חשוב להעיר: הטענות בדבר לחץ נפשי ובלבול נותרו טענות בעלמא, שכן, הנאשם לא הגיש לבית המשפט כל ראיה (רפואית או אחרת) המוכיחה את האפשרות שמצבו הפיזי או הנפשי השפיע על כשירותו לחשוב בבהירות ולמסור גרסה נכוחה במועד הקובע. גם במסגרת הדיונים בהערכת המעצר, וגם לפני לא עלו טענות בנוגע למצב רפואי כזה או אחר. אדרבא, הסתבר לי, כי גם לאחר ששחרר ממעצרו (ב-12.7.05), לאחר ששכך הלם המעצר, בחמישה מועדי חקירות נוספים, נותר הנאשם בעמדתו המכחישה (ת/10 עד ת/14).

148. אם בכל אלה לא די, באה התגובה לכתב האישום, שתפקידה להגדיר את סלע המחלוקת בין הצדדים, ובמקרה זה הנציחה הכחשות נחרצות בכל הנוגע לעיסוקיו של הנאשם, ולאישומים המיוחסים לו. כך, ביחס לפרידה עמרם, שי הורוביץ, משה הדר, אייל אופיר וכל האחרים - הנאשם הכחיש כי אי פעם הלווה להם כספים; לשמואל אביב, לדוד בכר לשולמית יצחק ולשולה מלמד, הודה הנאשם כי הלווה כספים, ואולם, ההלוואות לא הושבו לו, עד כי נאלץ לגבות את הכספים באמצעות הליכי ההוצל"פ; כל האחרים, טען, לא קיבלו ממנו דבר.

149. באה עדותו של הנאשם בבית המשפט, מטבע הדברים, עדות מפורטת ותובענית, ועד מהרה התגלתה כסותרת את כל שנאמר על ידו בחקירתו, וסותרת לרוב גם את הנטען בתגובה לכתב האישום. כך, בכל הנוגע להלוואות שניתנו לשולמית מלמד, שלפתע נשאו ריבית למין ההלוואה השלישית, בשנת 2004; כך, ביחס לפרידה עמרם, ולהיקף החוב שלה; כך גם, ביחס להלוואה שנתן הנאשם למוניות רחובות, שעליה העיד אריק בני משה.

150. פועל יוצא מהמדיניות שנקט בה הנאשם במהלך המשפט, מרבית הפרטים שמסר בעדותו עלו כאן לראשונה, והריהם בבחינת גרסה כבושה. במהלך סקירת הראיות פירטתי בהרחבת מה את כל הגרסאות החדשות שהציף הנאשם אל מול עדויות עדי התביעה, והפערים שנתגלו בין לבין אמירותיו בעבר, ודומה שאין צורך להרחיב את היריעה ולפרט כל אותם מקרים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

אעמוד כאן בקצרה על סתירות בולטות שנתגלעו בעדותו של הנאשם, ועל גרסאות שנכבשו עת ארוכה ועלו במהלך המשפט.

151. בכל הנוגע לקשרים העסקיים שקיים הנאשם עם בני הזוג שאול, לדוגמה, חל שינוי קיצוני בעמדת הנאשם, שסייג את הקשר שלו לשולמית שאול להלוואות קטנות היקף ב-2005, ולהעדר היכרות עם יצחק שאול, ואט אט הודה בקשריהם העסקיים המאסיביים לאורך מספר שנים, קרי: הלוואות בהיקף של מאות אלפי שקלים שהעניק להם על סף מעצרו ממש. גם הכחשת נטילת הריבית מהלווים הפכה במהלך העדות להודאה בגביית 5 אחוזי ריבית. הפרטים הכבושים שהואיל הנאשם להודות בהם, תומכים בעדויות בני הזוג שאול, והן עדיפות עליי פי כמה מגרסת הנאשם.

152. כזביו של הנאשם התגלו גם ביחס לכספים שמסר לשי הורוביץ, לגביהם טען הנאשם, כי מדובר בהלוואות סמויות שנתן לו נתיב, חברו. הימנעות ההגנה מלעמת את העדים עם גרסת הנאשם, לפיה, מדובר בהלוואות שנתן נתיב באמצעותו, מדברת בעד עצמה, ומשמיטה את בסיס האמון. כך גם, ביחס לטענה כי נתן לשמואל אביב שתי הלוואות בלבד, שהשניה בת 800 ₪ בלבד, מטעמי זהירות. המסמכים שהוצגו ובעיקר עדותו של אביב, לפיה, קיבל מהנאשם שלוש הלוואות, עדיפים לאין שיעור על הגרסה התמוהה שמסר הנאשם, לפיה, נתן לאביב הלוואה בת 8,000 ₪, ולאחריה הלוואה בת 800 ₪, גרסה שלא הוצגה כלל לעד אביב בעת שהעיד.

153. ראוי להזכיר בהקשר זה, את הגרסה השקרית שמסר הנאשם ביחס לקשריו והיקף הכספים שמסר לחיליק ממון, והריבית שסוכמה ושולמה לו, גרסה שנסתרה חד משמעית בשיחה ת/77ב', אשר מלמדת ללא כל ספק כי סוכמה ונתקבלה ריבית במסגרת ההלוואות שנתן לחיליק ממון. בהמשך לכך, מצאתי סתירות וחוסר היגיון בגרסתו המתחלפת של הנאשם באשר להלוואות שנתן לרון שלום, גרסה שהתעלמה ללא ההיגיון מהדברים שכתב הוא עצמו בפתקה שהוצמדה לשיק; וכן, שקריו של הנאשם ביחס לקשרים המוקדמים עם העד שיינברגר ועם שיעור הריבית שגבה ממנו, 5 אחוזים, לטענתו, עובדות שאינן מתיישבות עם הראיות בתיק המלמדות על ריבית בשיעור 8 אחוזים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

154. אזכיר את העדות הכבושה ביחס לדוד בכר ולאופי הקשרים ביניהם, וכן, הגרסה הכבושה ביחס לעוזי גולן, ולחי יצחק לוי, גרסאות שהופיעו רק במועד העדות, שכן, בחקירתו הכחיש הנאשם שהוא מכיר את את חי יצחק לוי, והכחיש שפרט לו את השיקים; טען שהלווה לבכר כספים כדי לאפשר לו להלוותם בהלוואות משנה לאנשי "אגד", הגם שבשיחת טלפון עם קינד נשמע הנאשם מגבש את הגרסה שסיפר אם ייתפס. כזו היא גם הגרסה החדשה שצצה ביחס להפקדת השיקים בחשבונו של דוד בכר, למרות שהנאשם ידע ידוע היטב כי מדובר בשיקים ישנים שלא יכובדו, וכל מגמתו הייתה להימנע מהפקדת השיקים בחשבונו כדי להעלים את עיסוקו מרשויות המס, ולאפשר לתבוע בגינם בהוצאה לפועל. גם זאת איננה אלא גרסה כבושה שנולדה לאחרונה לצרכי העדות.

155. מההיבט הראייתי, מעמדה של גרסה כבושה הוא נמוך, והוא אם לא ניתן הסבר הגיוני, סביר ומניח את הדעת לכבישתה זמן ממושך. במיוחד במקרה זה, המחזיק פרשיות מרובות, וכאשר משתנה גרסת הנאשם ביחס לכל פרשיה ופרשיה. מכלל האמור, אין לי אמון בהכחשות הנאשם בדבר עיסוקו במתן הלוואות ובניכיון שיקים דחויים בשנים הרלוונטיות, כנגד תשלומי ריבית.

156. אשר על כן, לאחר עיון מעמיק במכלול העדויות שרק חלקן פירטתי בהכרעת הדין; לאחר בחינת גרסת הנאשם על התהפוכות שידעה, ולאחר שבחנתי בקפידה את הערותיו המלומדות של הסנגור, ואף שברי כי לצורך הוכחת האישומים שבכתב האישום נאלצה המאשימה להשמיע את מרבית עדי התביעה, די היה במראה עיניים ובמשמע אוזניים כדי להגיע לתובנות ברורות ולמסקנות עקרוניות ביחס לעיסוקו של הנאשם, ביחס להתנהלותו מול העדים, מחד גיסא, ומול רשויות המס מאידך גיסא. גם ללא צבר הפרטים בדבר מספר ההלוואות שנטלו הלווים הללו מהנאשם, בדבר סכומי ההלוואות וסכומי הריביות שדרש מהם; גם ללא פירוט השיקים שמסרו לנאשם כביטחון. אינני מאמינה לטענת הנאשם כי לא הפיק הכנסות מעיסוקו. אין שחר לטענה שמתן ההלוואות נעשה כטובה לחברים במצוקה. המסקנה האחת ואין בלתה היא, כי בשנים הרלוונטיות קרי: משנת 2002 ועד שנת 2005, עסק הנאשם בקביעות ובשיטתיות במתן הלוואות ובפריטת שיקים לקהל של לקוחות, גבה ריבית ניכרת, בשיעורים שנעו בעיקר סביב 5 עד 8 אחוזים לחודש, ולעתים למעלה מכך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הנאשם אימץ עיסוק זה כמשלח יד. שמו בנושא זה הלך לפניו. אכן, הוכח לפניי, כי ביחס ללוויים לא מעטים נקט הנאשם בהליכים משפטיים לגביית יתרת החוב, משום שהלוויים לא עמדו בפרעון ההלוואות עד תום. אין בכך כדי לאיין את הטענה לפיה עסק הנאשם במתן הלוואות כמשלח יד, בקביעות ולאורך זמן.

157. היקף עסקיו של הנאשם בתקופה הרלוונטית, בהעדר רישומים או פנקסי חשבוניות, אינו ניתן לחישוב מדויק. כפי שאבהיר בפרק הדן בנורמות המשפטיות, לא חלה חובה על המאשימה להוכיח מהו היקף הכנסותיו של נישום המואשם בעבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה. למרות זאת, עשו הפרקליטים הנכבדים מעשה, וגיבשו בטבלה מסכמת את עדויות עדי התביעה (17 לוויים) לגבי סכומי ההלוואות שנטלו מהנאשם בתקופת השנים 2002, 2003, 2004 ו-2005 [נספח א' לסיכומי המאשימה]. בדרך דומה סיכמו הפרקליטים את העדויות שמסרו פורטי השיקים (ששה במספר) ביחס לשווי העסקאות שביצעו מול הנאשם בתקופת השנים 2003, 2004 ו-2005 [נספח ב' לסיכומי המאשימה].

158. בהתאם לטבלה [נספח א'] הסתכמו העסקאות ביחס להלוואות שנתן הנאשם ללוויים בתקופה הרלוונטית בכ-944,400 ₪ (ערך קרן). בהתאם לטבלה [נספח ב'] הסתכמו עסקאות פריטת השיקים בתקופת השנים 2003 עד 2005 בכ-2,575,600 ₪.

בחינת הטבלאות העלתה כי הנתונים תואמים את הגרסאות שהשמיעו עדי התביעה. אשר על כן, אני סומכת ידי על התוצאות ומאמצת אותן כממצאים עובדתיים.

159. נוכח האמור, אני דוחה את טענת הנאשם כי לא ניתן להתייחס למתן ההלוואות כעיסוק; אני דוחה את הטענה לפיה לא הפיק הנאשם הכנסות מאותו עיסוק. הוא הדין בניכיון השיקים. עיסוקו של הנאשם כמנכה/פורט שיקים כנגד ריבית הוכחה, והוכח עיסוקו הקבוע בכך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

המסגרת המשפטית

סעיף 220 לפקודת מס הכנסה

160. פקודת מס הכנסה מחייבת אדם להודיע לפקיד השומה שבאזור מגוריו על תחילתו של עיסוק. הפרת החובה מהווה עבירה לפי סעיף 215א(א) לפקודה. בנוסף, חייב כל נישום בהגשת דין וחשבון שנתי על הכנסותיו בשנת המס שחלפה. "הכנסתו של אדם" מוגדרת בסעיף 1 לפקודה, **כסך כל ההכנסות מן המקורות המפורטים בסעיפים 2 ו-3 לאותה פקודה**. זוהי חובה בסיסית עליה מושתתת שיטת המיסוי במדינה. הגשתו של דו"ח שנתי מחייבת דיווח מלא ומהימן על כל ההכנסות, ובכלל זה, הכנסות מהשתכרות, וכל הכנסה שהופקה או שנצמחה בישראל או מחוץ לישראל, וזאת, כדי לאפשר לפקיד השומה לקבוע את סכום המס שחב בו הנישום. לצרכי בקרה ואמינות, שומה על הנישום לנהל ספרים באופן ובדרכים הקבועים בפקודה ובתקנות. הימנעות מניהול ספרים מהווה עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודה.

161. יודגש: בדיבור "ההכנסות מן המקורות" לא התכוון המחוקק להכנסה נטו של הנישום, קרי: ההכנסה החייבת, אלא **לסך כל ההכנסות שהפיק הנישום** בגין עיסוקו, דהיינו: הכנסותיו ברוטו [גיורא עמיר, **עבירות מס**, הוצאת סדן בעמ', עמ' 444-445; 504-505, והפסיקה אליה הפנה]. ועוד דבר: גובה או שיעור ההכנסות אינו יסוד מיסודות העבירות שבסעיף 220 לפקודה. ברי, כי כפירתו של הנאשם נועדה להפחית ולצמצם את מידת האשם שדבקה בו, ולכרסם בחומרת הנסיבות הקונקרטיות שבהן נעברו העבירות. ואולם, בהינתן העובדה שהנאשם לא ניהל ספרים ואין בידו להצביע על היקף הכנסותיו "ברוטו" בפועל, ממילא הסכומים שנעסוק בהם הם משוערים בלבד.

162. כתב האישום עוסק בעיקרו בסעיף 220 לפקודה שנושאו **השתמטות מתשלום מס**, ומתייחס אליה כפעילות מתוכננת ומתמשכת המיועדת, ביוזעין ובזדון, להקטין את נטל המס באמצעים בלתי חוקיים. על פי הוראת הסעיף ייאשם בעבירה אדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם אחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות בסעיף, והן, על פי סעיף קטן (1) השמטת הכנסה מדו"ח, ועל פי סעיף קטן (5), מי שבכוונה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, נקט במרמה, עורמה או תחבולה. יצוין, כי בשל נוסחו הרחב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

והכוללני של סעיף 220 לפקודה, סבורים בתי המשפט, כי הוא כולל בגדרו כל מעשה או מחדל הקבועים כחובה בחקיקה הפיסקאלית, אשר נועדו להערים על רשויות המס [ע"פ 406/69 ברנדל נ' מדינת ישראל, פ"ד כד(1) 210, בעמ' 212-213].

163. מדובר, אם כן, בעבירה התנהגותית, אשר אינה מותנית בהשגת התוצאה הפיסקאלית בתיקו של הנשום. ככלל, באישום לפי סעיף 220 לפקודה, על המאשימה להוכיח, מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם ביצע את המעשים הפליליים ו/או המחדלים המפורטים בסעיפיו הקטנים של סעיף 220 לפקודה, שיש בהם הפרה של חובה הקבועה בחקיקה הפיסקאלית; עליה להוכיח, כמובן, כי כוונת הנאשם, אשר נלמדת מנסיבותיו של המעשה או המחדל, הינה התחמקות בזדון מתשלום המס [ראו: דברי כב' השופט אנגלרד בע"פ 1182/99 הורוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (4), 1, בעמ' 119].

164. לגבי האישום הספציפי שבסעיף קטן (5): משימתה של המאשימה היא להוכיח, במידה שמעבר לספק הסביר, כי הנאשם ביצע מעשה או מחדל המגלמים מרמה, ערמה או תחבולה [גיורא עמיר, עבירות מס, הוצאת סדן בעמ', עמ' 444-445]. לצורך הוכחת קיומו של היסוד הנפשי בסעיף 220, על המאשימה להוכיח, מעבר לספק הסביר, כוונה מיוחדת להשגת השתמטות ממס, משמע, מודעות מצד הנאשם לטיב המעשה, לקיום הנסיבות, וכן, לאפשרות הגרימה לתוצאות, בין מתוך כוונה לגרמן, לרבות מתוך עצימת עיניים, ובין מתוך פזיזות.

165. חשוב לומר: לצורך הרשעתו של נאשם לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, ניתן להתייחס לאישום גם כאשר סכום ההכנסה איננו ידוע או איננו מסוים. לפיכך, קביעת היקף המחזור וההכנסות (ברוטו) של הנאשם כמפורט לעיל ובטבלאות שבנספח הם בבחינת מינימום, שאינו מתיימר להקיף את מלוא עסקיו של הנאשם. מחדליו של הנאשם עצמו (באי-ניהול מעקב כלשהו אודות היקף עסקיו) הם שמונעים מהמאשימה לאמוד באופן מדויק יותר את היקף המחזור וההכנסות של הנאשם בשנות המס הרלוונטיות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

האישום הראשון:

סיכום מסקנות וסיום

166. הוכח מעל לכל ספק, כי הנאשם לא הודיע לפקיד השומה כנדרש בחוק על תחילת עיסוקו במתן הלוואות וניכיון שיקים כנגד ריבית. הוכח גם, כי הנאשם לא ניהל בשנים הרלוונטיות פנקסי חשבונות, ולא נרשם כעוסק. ממילא לא הגיש הנאשם במועד דו"חות שנתיים לפקיד השומה (ביחס לשנים נשוא כתב אישום), אלא לאחר שנפתחה החקירה נגדו; ממילא לא הגיש הנאשם דו"חות תקופתיים למנהל מע"מ. על העובדות האמורות לא חלקה ההגנה.

167. המאשימה הוכיחה בראיות, ברמת הוודאות הנדרשת במשפט הפלילי, את עיסוקו ומשלח ידו של הנאשם. היא הוכיחה בעדויות ובמסמכים, באותות ובמופתים את עמדתה בדבר היקפם של עסקיו אלה. טענות ההגנה בדבר הפסדים היו מחוסרות בסיס. במיוחד כך, משלא נוהלו פנקסי חשבונות, ולא הונפקו חשבוניות מס.

168. בצדק רב הובעה בסיכומי המאשימה תמיהה ואף תרעומת על כך שהנאשם ניהל במסגרת ההליך הפלילי את "תיק השומה" שלו, בניסיון לשכנע את בית המשפט (וכנראה את פקיד השומה) כי הוצאותיו בגין העיסוק בהלוואות ובניכיון שיקים עלו על הכנסותיו, וזאת, משום ה"חובות האבודים" (או הפסד הון), משום שנאלץ לשלם שכר טרחה לעורכי דין, עמלות הוצ"פ ועוד. לתמיהתי מצאתי בינות למוצגי ההגנה הוצאות שנתגבשו לאחר החקירה. יש ממש, אפוא, בדברי המאשימה, לפיהם, בעצם ההחלטה של הנאשם שלא לדווח על העיסוק ועל ההכנסות מהעיסוק, מתוך אמונה (שבעיניי היא מופרכת) שבקיוזו הוצאותיו לא נותר בידו רווח, יש משום התנהלות מרמתית. הנאשם ידע ידוע, כי מבחינת העבירות הטכניות שביצע, מחדליו אינם קשורים בקיומן של הכנסות מהעסק. ההתנהלות האמורה חמורה פי כמה כאשר היא מיוחסת לעובד ציבור בכיר ברשות המסים, אשר בתוקף תפקידו מופקד על אכיפת פקודת מס הכנסה.

169. אזכיר, כי בעדותו כעד הגנה הסכים עו"ד אורי דרוקר, המייצג את הנאשם מול פקיד השומה (לאחר החקירה), שהיה על הנאשם לדווח על הכנסותיו מריבית, גם במקום בו בסופו של יום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

לא הוחזרה לידי הקרן ונגרם לו, לכאורה, הפסד "נטו". במקרה כזה היה עליו לדווח על הכנסה מריבית והפסד הון.

170. לאחר שהכרעתי במחלוקת העובדתית, נותרה להכרעה המחלוקת המשפטית, דהיינו: האם מקימים מעשיו ומחדליו המתוארים של הנאשם את יסודות העבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

171. בתי המשפט אמרו לא אחת את דעתם בתרחישים זהים: מי שנמנע מלדווח על פתיחת עסקו; מי שנמנע מניהול ספרים ומהגשת דו"חות שנתיים כנדרש; מי שמציג בפני רשויות המס מצג כוזב, לפיו, הוא איננו מנהל פעילות עסקית כלשהי אשר חייבת בשומה עובר עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [ראו: ע"פ (מחוזי ירושלים) 2344/08 בתי קדם הנדסה וקבלנות בנין בעמ' ואח' נ' מדינת ישראל, תקדין מחוזי, 2008(3) 15991; ע"פ (מחוזי תל-אביב) 70729/02 דלאל נ' מדינת ישראל, תקדין מחוזי 2003(1) 41456, אשר נדון גם בביהמ"ש העליון, ברע"פ 2541/03 דלאל נ' מדינת ישראל, תקדין עליון 2003(2) 620 (להלן: עניין דלאל)]. בעניין דלאל קבעו בתי המשפט בערכאות השונות, כי מחדליו של הנאשם היו מתמשכים ושיטתיים, וכי אלה מצביעים על כוונה להתחמק ממס, מה גם שההיגיון וההלכה הפסוקה קובעים, שהעלמת מקור הכנסה מהווה ראיה לכוונה הנדרשת.

172. המונח "מרמה", שהשימוש בה מהווה עבירה פלילית, כהגדרתו בסעיף 414 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, פירושו הצגת טענה כוזבת שהטוען אותה יודע כי איננה אמת, ומטרתו, על פי ההגדרה, להביא את הזולת, "המרומה", לידי מעשה או מחדל, דהיינו: לפעול או להימנע מלפעול. במקרה שלפנינו הוכח, כי במהלכן של מספר שנים קיים הנאשם פעילות עסקית ערה, הוא נמנע מלדווח עליה, נמנע מלדווח על הכנסותיו, ונמנע מלנהל ספרים כנדרש. המחדלים נמשכו משנת 2002 עד מעצרו בחודש יוני 2005. בכל אותה תקופה לא ניחם הנאשם, חוקר בכיר במס הכנסה, על מחדליו. בהתנהלותו הקבועה לאורך התקופה הרלוונטית, ובמחדליו המתוארים, הביא הנאשם לידי תוצאה כוזבת, שמשמעותה - מצג בדבר העדר פעילות עסקית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

173. פסיקת בתי המשפט, אשר הורתה, כי השמטה חלקית של הכנסה, או, ניהול פנקסי חשבונות שאינם משקפים את כל הפעולות העסקיות [ע"פ 70/80 יחיה נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 43], וכן, העלמת חלק מהפעילות העסקית באמצעות חשבון בנק סמוי [ע"פ 876/90 וינקרנץ ואח' נ' מדינת ישראל, תקדין עליון 1991(3) 2080, בעמ' 2082] ייחשבו למעשה "מרמה ותחבולה". כיצד, אם כן, לא אחשב כ"מרמה" את הימנעותו של נאשם מלדווח לפקיד השומה על פעילותו העסקית? כיצד זה לא אחשב כ"מרמה" את הימנעותו מניהול פנקסי חשבונות סדירים ומדיווחים שנתיים על הכנסותיו? ומה על שימוש בחשבונות בנק של אחרים במטרה להפקיד שיקים שקיבל מבעלי חובו. מי שעושה כאמור לעיל, חזקה עליו כי מטרתו היא לחמוק ממס.

174. על כוונתו של הנאשם להתחמק או להשתמט ממס ניתן להסיק מן הנסיבות הכרוכות בפרשה, נסיבות שבראשן העדר מסמכים נאותים או פנקסי חשבונות נאותים, שהיה ראוי כי הנאשם יקיים [ראו: גיורא עמיר, עבירות מס, עמ' 449; ראו גם: ע"פ 575/72 מדינת ישראל נ' שבח, פ"ד כח (1), 78; וכן, ע"פ 70/80 בעניין "יחיה", הנ"ל]. העובדה שהנאשם נמנע מלנהל פנקסי חשבונות וכל רישום שהיה חייב לנהל, וגם נמנע מלהגיש דו"חות שנתיים לפקיד השומה בגין הכנסותיו (עד לאחר מעצרו); בהחשב במנהגו להפקיד שיקים שניכה בחשבונות של אחרים; ובצד כל אלה העובדה שהנאשם התמיד והמשיך במחדליו משך מספר שנים; מהוות ראיות נסיבתיות חותכות לקיומה של מרמה מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס [ע"פ 355/88 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 221, בעמ' 234; רע"פ 2541/03 דלאל נ' מדינת ישראל, תקדין עליון 2003(2), 620; ע"פ 280/77 אליהו נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(1) 533, ובמיוחד, פסק דינו של השופט י' כהן, סעיפים 4 ו-5, בעמ' 536].

175. הסקת מסקנה בדבר כוונתו הפלילית של נאשם לגרום לתוצאות המעשה או המחדל נשענת על אדני החזקה כי התכוון לגרום לתוצאות הטבעיות הנובעות מהתנהגותו, חזקה אשר נבחנת באמות מידה אובייקטיביות. רשאי הנאשם ויכול לסתור את החזקה האמורה, בהוכיחו כי כוונת התנהגותו הייתה אחרת, וכי המטרה שביקש להשיג לא הייתה כלל התחמקות ממס. אלא שהנאשם לא סתר את החזקה האמורה. אין ולא יכול להיות ספק, אפוא, כי הנאשם מודע היה לטיב מעשיו ומחדליו, מודע היה לקיום הנסיבות, ומודע היה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

לתוצאות הבלתי נמנעות. התוצאה היא שהוכחה כוונתו של הנאשם להתחמק מתשלום מס, בנסיבות המנויות בסעיף 5)220 לפקודת מס הכנסה.

176. הוכחו אפוא מעבר לכל ספק סביר מחדלי הנאשם ביחס לדיווח על עצם עיסוקו, ביחס לניהול פנקסי החשבונות (המהווה גם עבירה לפי סעיף 117 לחוק מע"מ), וביחס לדיווחים במועד לפקיד השומה בגין הכנסותיו. הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם נקט בדרכי עורמה ומרמה שכוונתם השתמטות מתשלום המס המגיע.

177. בנוסף, הוכיחה המאשימה מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם לא הגיש דו"חות מע"מ ולא ניהל פנקסי חשבונות לפי חוק מע"מ, שהן עבירות לפי סעיף 117(א)(6) ו-7) לחוק מע"מ. הנאשם לא הוזהר בעוד מועד כי תתבקש הרשעתו בעבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ.

178. הנאשם יורשע באישום הראשון בעבירות הבאות:

אי-הודעה על תחילת עיסוק - לפי סעיף 215א(א) לפקודת מס הכנסה;

אי ניהול פנקסי חשבונות, לפי סעיף 216(5) לפקודה, וסעיף 117(א)(7) לחוק מע"מ (לשנות המס 2002 עד 2005);

אי הגשת דו"ח שנתי במועד - לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה (לשנות המס 2002-2004);

שימוש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, במטרה להתחמק מתשלום מס כדין - לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (לשנות המס 2002 עד 2005);

השמטת הכנסה מדו"ח שנתי - לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (ביחס לשנות המס 2002-2004 כולל);

אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד למנהל מע"מ - לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ.

אני מזכה את הנאשם מהעבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ המתייחסות לשנות המס 2000-2001.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

האישום השני

179. עובדות האישום השני מהוות, למעשה, נגזרת של האישום הראשון, שכן, לטענת המאשימה עשה הנאשם במועדים שונים שימוש באמצעי איום כלפי לקוחותיו הלוויים עת התקשו לפרוע את חובם במועד, כדי להניעם לשלם את חובם. הלוויים הם שולמית ויצחק שאול, דוד ושלי בכר, וכן, יניב עמרם⁵. עדויותיהם נבחנו במסגרת הדיון באישום הראשון.

180. אלה הן טענות המאשימה:

א. בתאריך 19.6.05 התקשר הנאשם טלפונית לשולמית שאול, הגנת בגן הילדים, שוחח עם כלתה, רחל, ואיים כי אם לא תעמוד שולמית בתשלומי ההלוואות שנטלה ממנו יבוא לגן הילדים בשעה 16:00 (שעה בה מגיעים הורי ילדי הגן) ו"יהרוס חצי גן". באותה שיחה נטען, הפנה הנאשם איום כלפי יצחק שאול באומרו: **"אם הסוכרת לא תהרוג אותו אז אני אהרוג אותו במכות"**.

ב. בתקופה שבה החל פיגור בתשלומי החוב, אמר הנאשם ליצחק שאול: **"שיש לו כנופיה של הג'וארישים שבמידה ואנחנו לא נעמוד בתשלומים הוא ישלח אותם אלינו הביתה. מספיק לי שקובי אמר לי ג'ואריש הבנתי שלא צריך להתעסק איתו ואיתם. הוא אמר לי את זה לאחרונה, בתקופה שהתחלנו לפגור בתשלומים, פחות או יותר בסביבות חג שבועות"**. נוסח האיום תועד בהודעתו של העד (ת/113, ש' 47-48).

ג. בשני מועדים איים הנאשם על דוד בכר, שחב לו כספים בהיקף גדול:
ב-13.4.05 בשיחת טלפון, איים הנאשם על בכר כי **"יבוא אליו עם שני ערבים מג'ואריש לפוצץ ולשבור לי את הבית"** (עדותו בעמ' 211, ש' 30, ובעמ' 212 ש' 31-18);
למחרת, ב-14.4.05 (בעוד בכר מגיש תלונה במשטרה, בימ"ר מרכז, על האיום, התקשר אליו הנאשם שנית. בהנחיית המשטרה פגש בכר בנאשם, מצויד במכשיר הקלטה, ובפגישתם

⁵ המאשימה ביקשה בסיכומיה לזכות את הנאשם מהעבירה של סחיטה באיומים ביחס לעוזי גולן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מאיים הנאשם על בכר במטרה להניעו לפעול להחזר החוב: "לא רוצה אתך קרבות, לא רוצה להגיע אתך לעימותים, לא למכות לא בדברים כאלה..." (ת/69).

ד. בתאריך 25.4.05 הגיע הנאשם לביתם של דוד ושלי בכר, צילצל באינטרקום ודרש שיפתחו לו. הציג עצמו כ"קובי". כשסירבה שלי לפתוח איים עליה ש'אם בכר לא יחזור אליו בטלפון הוא ישלח אליו אנשים'. למחרת, שב והגיע לדירתם כאשר שלי נמצאה שם, דפק בדלת, ואמר מעבר לדלת: 'אני לא אניח לך. וזה יעלה לך ביוקר'.

ה. בחודש יוני 2005, הגיע הנאשם ליניב עמרם כדי לגבות ממנו את כספי הריבית בגין ההלוואה האחרונה שנטל ממנו יניב. מאחר שלא היו בידי יניב האמצעים לשלם לו, איים עליו הנאשם: "יש דרכים אחרות לגבות את הכסף". יניב שאל לכוונת הנאשם, דרכים מגוונות או דרכים מקובלות, והנאשם השיב לו ש'יחשוב על שתיהן'. הדברים נמסרו בהודעת העד ת/65.

סחיטה באיומים

המסגרת החוקית

181. סעיף 428 לחוק העונשין, שכותרתו סחיטה באיומים קובע:

המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם... או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו - מאסר שבע שנים.

להוכחת היסוד העובדתי של העבירה, מוטלת על המאשימה החובה להוכיח את עצם האמירה, או, המעשה, או, המחווה, המתפרשים כאיום שתוכנו "פגיעה שלא כדין" באדם אחר, כשהפגיעה אותה מאיים הנאשם לגרום הינה בגוף, בגוף אדם אחר, ברכוש, בפרנסה וכו'. האיום יכול שיהיה בכתב, בעל פה או בהתנהגות. נפסק לא אחת, כי המבחן למהות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

האיום והשפעתו הוא מבחן אובייקטיבי, משמע: כל איום שבכוחו להטיל מורא על כל אדם רגיל, ולא דוקא על המאויים הספציפי, וההדגשה היא שזהו איום, להבדיל מאזהרה גרידא.

על המאשימה להוכיח, כמובן, שהפגיעה המיועדת היא "שלא כדין". על מנת ש"איום" יהיה "כדין", אין די בלגיטימיות הדרישה מצידו של הנאשם כלפי המאויים (למשל: החזר חוב שאיננו במחלוקת), אלא צריך המאייים להראות כי רשאי הוא עפ"י דין לנקוט באותו איום על מנת להשיג את מבוקשו. איום בפניה למשטרה, למשל, לצורך הגשת תלונה, איננו איום "שלא כדין" [דנ"פ 5806/07 טל נ' מדינת ישראל].

אשר להוכחת היסוד הנפשי של העבירה, אמורה המאשימה להוכיח את מטרת האיום, קרי: **"כדי להניע אדם לעשות מעשה..."**, לגרום למאויים לעשות את המעשה נושא האיום, בצירוף מודעות ליסודות העובדתיים של העבירה [נ' קדמי, על הדין בפלילים, חלק שני, עמ' 948-949].

התשתית הראייתית

182. להוכחת האישומים העידו מטעם המאשימה העדים המאוימים, והוגשו ראיות טכניות שעיקרן שיחות הטלפון שנערכו ומפגשים מתועדים בין הנאשם ודוד בכר. לעדים מכנה משותף והוא חובם הכספי לנאשם, שאותו התקשו לפרוע במועד שנקבע. אביא את עיקרי העדויות בתמצית ובקצרה, ואתמקד בחודן של אמירות.

183. בתאריך 19.6.05 חלתה שולמית ונשארה בביתה. כלתה, **רחל שאול**, ניהלה במקומה את גן הילדים. לדברי רחל (עדותה בעמ' 185-186), התקשר הנאשם לגן מספר פעמים בחיפושיו אחרי שולמית, נשמע כועס, ודרש כי בשעה ארבע רחל תהיה בגן עם הכסף ששולמית חייבת לו. כעבור מספר דקות שב והתקשר, חזר על דרישתו ואמר שאם לא - **"הוא יבוא וישבור את הגן ויעשה לשולה בושות עם ההורים ואם צריך הוא יעשה בושות לאיציק"** (עמ' 185, ש' 25, עד עמ' 186, ש' 6). עוד סיפרה, כי בעודם משוחחים, שמעה את הנאשם משוחח בטלפון (האחר) עם שולמית עצמה, והגם שלא שמעה מה אמרה שולמית לנאשם, שמעה שוב את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

איומיו, שהוא יבוא בדיוק בארבע, כשההורים של הילדים באים, וישבור את הגן. רחל תיארה את רגשות הפחד שעורר בה הנאשם, וכדי להרגיעו הציעה לנאשם שיק בסכום ניכר שהיה בידה אותה עת כתוצאה ממכירת דירתה (עמ' 189). על כן, אמרה לנאשם שיבוא לביתה ויקבל את השיק. לדבריה, רצתה למנוע את בואו לגן הילדים, 'כי זה היה הפחד הכי גדול', וידעה שאם יקבל ממנה שיק, לא יעשה לה דבר.

184. על האיום של הנאשם שמעה שולמית מרחל בשיחת טלפון. שהרי שהתה בביתה אותה עת עקב מחלתה. לדבריה (עמ' 260), נשמעה רחל היסטורית, ואמרה שהנאשם איים **'לפרק לה את הגן ליד ההורים'**. בעקבות זאת, התקשרה שולמית אל הנאשם, והוא חזר על איומיו, כי יבוא לגן, בדיוק בשעה ארבע, כשההורים באים, ישבור ויהרוס. לדבריה גם איים לפגוע בבעלה ואמר לה **ש'אם הוא לא מת מהסוכרת הוא ימות מהמכות שלו'** (שם). בעקבות האיומים עמדה שולמית בקשר עם המשטרה. בזיכרון הדברים ת/64 תיעד רונן משולם את מצבה הנפשי הקשה של שולמית על רקע האיומים ששמעה מהנאשם.

185. **יצחק שאול** שמע על האיומים האמורים לעיל באותו יום, אולם, מכלי שני, ועל כן, מדובר בעדות שמיעה. יחד עם זאת, סיפר בחקירתו, ההודעה ת/113 (שהתקבלה מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות), על איומים שהשמיע כלפיו הנאשם ישירות במועד מוקדם יותר, בסביבות חג שבועות, כשאמר לו, עקב הפיגור בתשלומי ההלוואה, **ש'יש לו כנופיה של ג'וארישים שבמידה ולא נעמוד בתשלומים הוא ישלח אותם אלינו הביתה'**. מספיק שקובי אמר ג'ואריש, הסביר העד, כדי להבין שלא כדאי להתעסק איתו ואיתם. וכל זה סבב, כמובן, סביב הפיגור בפירעון ההלוואה.

186. הנאשם הכחיש לכל אורך הדרך את האיומים המיוחסים לו. הן בחקירתו והן בתגובה לכתב האישום, ובוודאי בעדותו בבית המשפט. בפיו שורה של טענות עובדתיות ולוגיות, המפריכות, לגישתו, כל אפשרות שיאיים על שולמית ועל רחל במטרה לגבות את החוב. ראשית טען, שהיה בן בית אצל משפחת שאול, ואיציק הרבה לבקר בביתו, נטו שתיית קפה, ולא יעלה על דעתו לנהוג כך באנשים האלה. מה גם שאיננו מכיר ג'וארישים, וזה איננו הסגנון שלו. בנוסף, טען הנאשם, ביחס לשיחתו עם רחל, העובדה שרחל נהגה בו בנעימות,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

והזמינה אותו לביתה, מוכיחה שלא חששה מפניו, כך שאין להעלות על הדעת שאיים עליה. באשר לנושא הראייתי, הצביע הנאשם על חוסר תאימות בין הגרסאות שמסרו שתי העדות ביחס לשיחות הטלפון המצטלבות, נושא שבו עסקה ההגנה בסיכומים בהרחבה; וכן, הפנה לעניין הטכני – דהיינו: מאחר שהותקנה לו האזנת סתר, כיצד זה לא נקלטו שיחות האיום? בסיכום, הכחיש הנאשם מכל וכל את המיוחס לו, וטען כי האיומים לא היו ולא נבראו.

187. אין לי שמץ אמון בהכחשות שהכחיש הנאשם את האיומים המתוארים, הן ע"י רחל ושולמית שאול, והן על-ידי יצחק שאול. נקודת המוצא היא העובדה שבמועד האמור, 19.6.05 (ערב מעצרו) שוחח הנאשם עם רחל, וחפש בקדחתנות את שולמית, כדי להאיץ בה לפרוע את חובה. על עצם השיחה לא הייתה מחלוקת. תמיהת הנאשם על כך שהשיחה לא הוקלטה - אינה במקומה, שהרי, הוא עצמו מודה שהייתה ביניהם שיחה, אלא שלטענתו רחל הזמינה אותו לביתה, והוא גם הגיע לשם. ואשר לסוגיית האזנת הסתר – הפתרון פשוט למדי, שכן, זו הותקנה לטלפון בביתו של הנאשם, ואילו הנאשם ביצע את שיחות הטלפון ממקום אחר.

188. לא זו אף זו; באה אכן שיחת טלפון מוקלטת שהתנהלה ב-19.6.05 בין הנאשם ומשה קינד, (התמליל ת/77ה') ובמהלכה אומר הנאשם לקינד שרחל 'נבהלה נורא'; ש'מצבה הנפשי של שולמית לא טוב'; וכי 'הכלבה בדיכאון'. אין זאת אלא שהשיחות בין הנאשם לשתי הנשים לא היו נעימות ולא נינוחות כטענת הנאשם.

189. לא רק באלה כיזב הנאשם. די לעיין בסידרת ההודעות שנגבו ממנו בחקירתו ולפרטים השקריים שמסר בחקירה ביחס למשפחת שאול, כדי להגיע למסקנה שהאמת ממנו והלאה. שכן, בהודעותיו הראשונות הכחיש בכלל שהתקיימו שיחות בינו לבין רחל ושולמית, על אף שהגיע לביתה של רחל וקיבל מידה שיק בסך 50,000 ₪. הנאשם גם כיזב באשר למידת הקשר שלו לבני משפחת שאול, וכאשר נוח היה לו הדבר, הם הפכו לאנשים מקורבים ויקרים. לא כך עלה בחקירותיו הראשונות בעת שנעצר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

190. אשר על כן, מאחר שאין בי אמון בגרסתו המכחישה של הנאשם; ולכך מצטרפת התרשמותי מכזביו ומהפירות שהתגלו בעדות שמסר ביחס להלוואות ולפריטת השיקים והריביות שגבה; וכן, נוכח התרשמותי מהכנות והספונטניות שבה מסרו רחל ושולמית את גרסתן ביחס לאימה שהטיל עליהן הנאשם באותו יום; אני מעדיפה את גרסתן של העדות על פני גרסת הנאשם.
191. האיום שהעיד לגביו יצחק שאול, הביטוי יוצא הדופן בדבר "ג'וארישים שישלח הביתה (אל שאול)", נשמע מוכר, וזאת, משום שבהקלטות הסתר נשמע הנאשם משתמש בביטויים דומים בשיחות עם העד דוד בכר. נוכח האמור, ובעיקר, נוכח התרשמותי מהעד שאול, אין בי כל ספק שהפיגור בפרעון החובות עורר את זעמו של הנאשם על בני משפחת שאול, ותוך שימוש בביטויים מאיימים ביקש להניע אותם, כל אחד ואחד מהם, לפרוע את החובות שצברו נכון לאותה עת.
192. הרובד המקביל הוא מערכת היחסים שנתכנה בין הנאשם ודוד בכר. בכר מסר בעדותו על הזדמנויות רבות שבהן נקט הנאשם כלפיו באיומים מילוליים ואחרים כאשר פיגר בתשלומי החוב. בעדותו (בעמ' 210-211) סיפר בכר כי פחד מהנאשם על רקע הדברים שהשמיע באוזניו ודברים שראה בעיניו. חלק מאותם איומים השמיע הנאשם במהלך "הפעלתו" של בכר ע"י המשטרה ועל כן נקלטו בהקלטות בהן צויד בכר למפגשיו עם הנאשם, שעל קבילותן לא קמה כלל מחלוקת.
193. מבחינה כרונולוגית, האירוע המאיים הראשון ארע ב-13.4.05, מועד שבו איים הנאשם על בכר, לדבריו, טלפונית כי - "יבוא אליי עם שני ערבים מג'ואריש לפוצץ ולשבור לי את הבית" (עמ' 211 ש' 30; עמ' 212 ש' 18-31). כאמור, בעקבות איום זה הגיש לראשונה תלונה במשטרת רחובות. כבר למחרת, בעוד בכר מוסר הודעה במשטרה בימ"ר, התקשר אליו הנאשם, וקבע להיפגש עמו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בפגישה זו, אגב שיחתם אודות קשיי גביית החובות, איים הנאשם על בכר מתוך מטרה להניעו להחזיר את הכספים שלוה ממנו (עמ' 213 ש' 6-3). כך נשמע הנאשם בתמליל ת/69 (עמ' 9-10):

"לא רוצה אתך קרבות, לא רוצה להגיע אתך לעימותים, לא למכות לא בדברים כאלה.... דוד, אני אומר לך פעם אחרונה, אני לא רוצה להיכנס אתך למלחמות, אבל אם נכנסים למלחמות לא יוצאים מזה זה נמשך ונמשך... אל תתחיל איתי מלחמות כי אתה תפסיד, את הכסף שלי אני אקבל עד הגרוש האחרון, עשר שנים אתה תחיה כמו נרדף... מלחמה זה פושעים, עזוב אותך, אל תהיה גיבור, אין משטרה פה בארץ שתשמור עליך, בכר, אין פה בארץ משטרה...לא קיימת משטרה...לפוצץ לך את הראש עם מקלות כשאתה עולה במדרגות, מה אתה צריך את זה?..."

194. ביום 18.4.05 הוקלטה שיחה טלפונית (ת/72) בין בכר לנאשם, בה אמר לו בכר שהעביר את כל השיקים לעו"ד של אגד כדי שיסייע לו "לצאת מהתסבוכת" (הכל לכאורה – שכן, בכר הסביר שלא כך פעל). הנאשם אמר לו שאינו מבין מדוע עשה זאת לאחר ש"סיכמו משהו".

195. ובתאריך 19.4.05 בשעת לילה הגיע הנאשם לדלת דירתו של בכר בחיפושיו אחריו. בנו, אסף, אמר שבכר איננו בבית, ולדברי בכר, ראה בעינית הדלת כי זהו "קובי". בהמשך ירד מדירתו, ופגש בנאשם בחניון שמתחת לביתו, והשים עצמו כאילו זה עתה הגיע, בעקבות הטלפון מהבית. בכר הקליט את השיחה עם הנאשם באמצעות הטלפון, אלא שההקלטה נקטעה עקב מכוננית שהגיעה לחניון. ההקלטה הועתקה במשרדי הימ"ר, ותמלולה הוא ת/60. העיד על ההעתקה גיא וורטהיים (עמ' 87 ש' 25, עד עמ' 88 ש' 4).

לדברי בכר, הגעתו של הנאשם לביתו הפחידה אותו ואת אשתו וילדיו; באותו מפגש, במטרה להפחידו, הראה לו הנאשם אלה וסכין שהיו ברכבו (עמ' 217 ש' 21-15, עמ' 211 ש' 24-1). הוא איים עליו 'שיפוצץ את הבית ושלא יהיה טוב'. האזנה לשיחה מעלה, כי טון דיבורו של הנאשם קולני ותקיף.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הנאשם נשמע אומר :

"אל תעשה ממני צחוק דוד, אני אזיין אותך, אל תנסה להתעסק איתי בכסף..."

בכר מציין בפני הנאשם שילדיו מבוהלים עקב כך שהגיע לביתו, והנאשם איננו מכחיש את הדברים, אלא אומר "שיהיו בפחד, לא מעניין אותי".

196. תמיכה לגרסתו של בכר ניתן למצוא בעובדה שברכבו של הנאשם אכן נתפסו בעת שנעצר אלה, סכין ואולר (ת/42-ת/44). בכר אישר כי בעת שנחקר ציין רק את הימצאות הסכין, אולם למראה האלה טען כי בהחלט ראה אותה ברכבו של הנאשם.

197. **אסף בכר**, בנו של דוד בכר, מתאר בעדותו כי ביום 19.4.05 בשעה 22:00 לערך, הגיע הנאשם (אותו הוא מכיר ומזהה באולם) לבית משפחת בכר, בשעה שהעד, אביו ואחותו שרית שהו בבית. הנאשם דפק בדלת ובתשובה לשאלתו של אסף, ענה כי המדובר ב-"קובי, חבר של אבא". אביו של העד הנחה אותו להגיד שאיננו בבית, וכך עשה. לאחר כמה דקות צלצל הנאשם באינטרקום ואמר לעד למסור לאביו כי הוא צריך לדבר עמו בדחיפות. לאחר כ- 20 דקות צלצל הנאשם טלפונית וביקש לדעת מתי ההורים חוזרים הביתה (עמ' 197 ש' 25-198 ש' 11). אסף לא נחקר בחקירה נגדית ביחס לזיהויו של הנאשם, וגם לא ביחס לתחושותיו.

198. הנאשם הכחיש שאיים אי פעם על בכר. את ההקלטות ביקש לפרש כסלנג של דיבור, "בלגנים", וטען, לפרשנות גסה ומרחיקת לכת שמייחסים לו, שכן, מעולם, כך אמר, לא נקט כלפי בכר במעשי אלימות, מעולם לא התכוון לעשות לו משהו, וגם לא דיבר עם שלי או עם ילדיו של בכר.

199. למרות ההקלטות המפורשות, למרות השימוש בביטויים אלימים, למרות שהגיע לפתח ביתו של בכר כאורח בלתי רצוי, בשעת ערב, למרות הצלצולים באינטרקום, ההקשה על הדלת, המשיך הנאשם להכחיש את האישום בסחיטה באיומים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

200. בחינת הראיות המוכחות והנחרצות שהניחה המאשימה ביחס להתנהלותו האימתנית של הנאשם כלפי דוד בכר ובני ביתו; שמיעת קולו הדובר בשיחות המוקלטות, טון הדיבור וניסוח הדברים, מביאים למסקנה חד משמעית כי בשלב מסוים ביחסיו עם בכר, איבד הנאשם כל מעצור. נראה לי, כי הפיגורים בפרעון החובות שהלכו והאמירו הוציאו אותו מכליו והציתו את זעמו. זעמו נשמע בברור. ועל כן, ולמרות הכחשותיו, למרות שהנאשם חושב שזהו רק "סלנג של דיבור", אני סבורה, כי הנאשם נקט כלפי בכר באיומים של ממש, לפגיעה בגוף במבחר אמירות והתנהגויות, וכל זאת, כדי להניעו לפרוע את חובותיו לו.

201. אישום נוסף בסחיטה באיומים מתייחס למערכת יחסיו של הנאשם עם יניב עמרם, אשר בהודעתו במשטרה מסר, כי לכשהתקשה לפרוע את חובו לנאשם, אמר לו הנאשם שיש דרכים אחרות לגבות את הכסף. בהמשך השיחה, כך עולה מההודעה ת/65, הסביר הנאשם ליניב שכוונתו גם לדרכים מגונות וגם לדרכים מקובלות. ייאמר, כי הודעת העד הוגשה כראיה לאחר שהעד נמצא עויין את התביעה, והתקשה לחזור בבית המשפט על עיקרי עדותו. בחקירתו הנגדית כעד עוין התקשה יניב לחזור על הדברים. ניסיון ההתחמקות שלו היה ברור. שוב ושוב חזר על טענתו, שניסוחם המדויק של הדברים איננו זכור לו. אף שהתרצה בשלב מסוים, עדיין עמד על דעתו שספק אם נעשה שימוש במילה "מגונות". מכל מקום, בעיצומה של החקירה הנגדית, אישר העד כי בשיחתו עם הנאשם חש מאוים מבחינת הביטויים והמשפטים שהוחלפו ביניהם (עמ' 79-80).

202. הנאשם הכחיש כי איים על יניב, ובחקירתו גם הכחיש כי בכלל הייתה בעיה כלשהי עם התשלומים. בעדותו אישר כי אכן התקשה יניב לפרוע את ההלוואה השנייה. ואולם, תוכן השיחה, שהוא יוצא דופן, לא הותיר בי ספק, כי הדברים התרחשו ונאמרו, כי דברי הנאשם כללו איום גלוי לתוצאות שליליות שיקרו אם לא ישולם כספו, וכי סיבת האיום היא האחור בפרעון החוב.

203. המבחנים שנקבעו בפסיקה ביחס להוכחת יסודות העבירה של סחיטה באיומים מתקיימים לגבי כל אחד ואחד מהתרחישים שתיארו עדי התביעה. מדובר באיומים מפורשים בהם נקט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הנאשם שתוכנם פגיעה מפורשת בגוף, התנהלות אגרסיבית (לשבור את הגן), "יעלה לך ביוקר" ו"אני אזיין אותך".

א. בהתאם לראיות שפירטתי, הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי בתאריך 19.6.05, בשיחת טלפון, איים הנאשם על רחל שאול ועל שולמית שאול, במטרה להניע אותן לפרוע את חובה הכספי של משפחת שאול;

ב. הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי במועד קודם בסביבות חג השבועות בשנת 2005, איים הנאשם על שאול יצחק, במטרה להניע אותו לפרוע את החובות הכספיים שחבה המשפחה;

ג. הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי במועדים שונים איים הנאשם על דוד בכר ועורר אימה בלב בני משפחתו, במטרה להניע אותו לפרוע את חובו.

ד. הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם איים על יניב עמרם כדי להניעו לפרוע את החוב שחב לו.

הנאשם יורשע בארבעה פרטי אישום שעניינם סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין. הנאשם יזוכה מעבירה זו ביחס לעוזי גולן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

האישום השלישי

204. באישום זה טוענת המאשימה כך :

א. בתוקף תפקידו במחלקת החקירות של מס הכנסה, וכעובד הציבור, הייתה לנאשם נגישות למאגר המידע הממוחשב של רשות המסים - מערכת שע"מ - באמצעות קוד אישי הנמסר לעובדים מורשים.

ב. על הנאשם חלה חובת סודיות מכוח סעיף 231(א) לפקודת מס הכנסה, שבגדרה היה עליו לנהוג בסודיות ביחס לכל דו"ח, ידיעה, רשימת שומה המתייחסים להכנסותיהם של נישומים.

ג. במועדים שונים, בתקופת השנים 2003 ו-2004, הפיק הנאשם ממערכת שע"מ, באמצעות הקוד האישי שלו, מידע ונתונים אישיים וכלכליים אודות קרובי משפחתו ואנשים אחרים שעמם היה לו קשר עסקי, בסך הכל - 19 אזרחים/נישומים (רובם - לקוחות שנטלו מהנאשם הלוואות כספיות), וכל זאת, שלא לצרכי עבודתו כחוקר ברשות המסים.

ד. בשליפת הנתונים מהמערכת הממוחשבת של רשות המסים, שלא לצרכי עבודה, הפר הנאשם את האמון שניתן בו כעובד הציבור, ועבר עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, וכן, פגע בפרטיותם של הנישומים, ועבר עבירה לפי הסעיפים 5 ו-7(2) לחוק הגנת הפרטיות, או, 2(9) לאותו חוק.

205. אקדים לסקירת הראיות ולדיון בהן ובגרסת הנאשם מבוא משפטי ביחס לשני סעיפי העבירה העומדים על המדוכה - מרמה והפרת אמונים בידי עובד הציבור ופגיעה בפרטיות.

מרמה והפרת אמונים

206. סעיף 284 לחוק העונשין קובע את האיסור הפלילי על מרמה והפרת אמונים בידי עובד הציבור. זו לשונו :

עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו - מאסר שלוש שנים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

על פי התפיסה הרווחת שנקבעה בפסיקת בית המשפט העליון, נועד האיסור הפלילי, בבסיסו, להבטיח התנהגות ראויה של עובדי הציבור ושמירה על טוהר המידות. הפסיקה המאוחרת קבעה כי החיקוק האמור נועד להבטיח שלושה ערכים מוגנים, כשכל אחד ואחד מהם הוא ערך מוגן בפני עצמו. הערך האחד הוא שמירה על אמון הציבור בעובדי הציבור, הערך השני המוגן הוא טוהר המידות של עובדי הציבור, והאחרון - אינטרס הציבור, שעליו מופקד עובד הציבור, משמע, הבטחת תקינותה של פעולת המנהל תוך הגשמתו של תפקידו הציבורי [דנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שבס, פ"ד נט(4) 385 (להלן: **עניין שבס**); ע"פ 332/01 מדינת ישראל נ' שבס, פ"ד נז(2) 496, בעמ' 523; וכן: מ' קרמניצר, "על העבירה של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין ועל המחשבה הפלילית", **משפטים** יג 275 (1983)].

207. בית המשפט העליון הדגיש בעניין שבס (בעמ' 415-416) את ניגוד העניינים המקיים את היסוד העובדתי של "הפרת אמונים" מקום בו "ניגוד העניינים פוגע פגיעה מהותית באמון הציבור בעובדי הציבור, או בטוהר המידות של עובדי הציבור או בתקינות פעולת המינהל הציבורי", והתייחס לאמירה "הפוגע בציבור" כאל רכיב נסיבתי ולא תוצאתי:

"הדיבור 'הפוגע בציבור' התפרש בפסיקה עקבית כפגיעה שאינה בהכרח פגיעה כספית או חומרית... 'הפגיעה בציבור' יכול שתבוא לידי ביטוי בגרם נזק מופשט כגון - פגיעה באינטרס ציבורי, או בערך בעל אופי ציבורי, וכיוצא בזה. די בפגיעה באמון הציבור במערכת השלטונית כדי שיתקיים הרכיב התוצאתי" (פרשת לב, עמ' 547)... פירוש זה נותן רציונליזציה לאינטואיציה שלנו כי עובד ציבור הפועל מתוך ניגוד עניינים והמביא לפגיעה מהותית באמון הציבור, בטוהר המידות או במילוי התפקיד, עושה מעשה של "הפרת אמונים הפוגע בציבור" (שם, בעמ' 417-418).

208. כדי לעמוד בהוכחת העבירה שעניינה מרמה או הפרת אמונים, שומה על המאשימה לעמוד בהוכחת הרכיבים המרכיבים את היסוד העובדתי של העבירה: רכיב התנהגותי, שעניינו מעשה מרמה או מעשה שהוא בבחינת הפרת אמון, אשר הביא לפגיעה מהותית באינטרס

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

המוגן על-ידי איסור פלילי זה, ורכיב נסיבתי, המתייחס לכך שמדובר בעובד הציבור העושה במילוי תפקידו. יצוין, כי ההשקפה שרווחה בעבר, לפיה, מבטאות המלים "הפוגע בציבור" את הרכיב התוצאתי של העבירה [לדוגמה: ע"פ 884/80 גרוסמן נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(1) 405 (להלן: "עניין גרוסמן"); ד"נ 3/82 גרוסמן נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(1) 771; וכך: ע"פ 3575/99 דרעי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 810] הומרה בפסקי דין מאוחרים [ראו: פסק הדין בעניין שבס], בהשקפה, לפיה, העבירה אינה עבירה תוצאתית, אלא עבירה התנהגותית, ועל כן, המלים "הפוגע בציבור" אינם בבחינת רכיב תוצאתי, אלא אפיון, או, תכונה מיוחדת של הרכיב ההתנהגותי, שהוא רכיב מסגרת בעל רקמה פתוחה.

209. מאחר שבסעיף האמור אין ציון מפורש לגבי היסוד הנפשי הנדרש להוכחה, קבע בית המשפט העליון, כי על המאשימה להוכיח את קיומה של המחשבה הפלילית על בסיס העקרונות הכלליים הקבועים בסעיף 20(א) לחוק העונשין, משמע: מודעות בפועל לטיב המעשה, לקיום הנסיבות הרלוונטיות, ולאפשרות גרימת הפגיעה בציבור [ע"פ 884/80 בעניין גרוסמן, בעמ' 415 ו-420].

210. בענייננו: חובתה של המאשימה להוכיח, כי הנאשם עשה במסגרת מילוי תפקידו מעשה המהווה הפרת אמונים שגרם פגיעה מהותית באינטרס מהאינטרסים המוגנים, ובעשותו כן, הוא פגע בציבור; חובתה של המאשימה להוכיח, כי הנאשם מודע היה בשעת מעשה ליסודות העובדתיים - הפיסיים המבססים את העבירה. יודגש, כי בעקבות פסק-הדין בעניין שבס: לא נדרש להוכיח שהנאשם מודע היה לכך שמעשיו מהווים הפרת אמונים, או, שהם פוגעים באחד או יותר מהערכים המוגנים על ידי האיסור הפלילי (ראו: עניין שבס, פסקה 55 בפסה"ד של כב' הנשיא א' ברק).

סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות

211. סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות קובע:

הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף 2(1), (3) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו - מאסר 5 שנים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בסעיף 2 לחוק מנה המחוקק שורה של התנהגויות שעשויות להיחשב כפגיעה בפרטיותו של אדם; רלוונטי לענייננו ס"ק 2(7) לחוק הרואה ב"הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי ענייני הפרטיים של אדם" משום פגיעה בפרטיות. ס"ק 2(9) רואה פגיעה בפרטיות בשימוש בידע על ענייני הפרטיים של אדם, שלא למטרה שלשמה נמסרה הידיעה.

212. המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם, כאמור, בפגיעה בפרטיותם של הנישומים אשר פרטיותם נפגעה עקב שליפת המידע אודותם בידי הנאשם ממערכת שע"מ, לצרכיו הפרטיים. היא מייחסת לנאשם עשיית מעשה לפי ס"ק 2(7) ולחלופין לפי ס"ק 2(9) לחוק הגנת הפרטיות.

213. הוכחת יסודות העבירה שבסעיף 2(7) לחוק הגנת הפרטיות כרוכה בהוכחתם של חובת סודיות קבועה בדין לגבי ענייני הפרטיים של אדם, ובהפרתה במזיד בידי הנאשם. ואילו הוכחת יסודות העבירה שבסעיף 2(9) כרוכה בהוכחתם של עשיית שימוש במידע אודות ענייני הפרטיים של אדם, ללא הרשאתו של האדם. הוכחת היסוד הנפשי של העבירה, משמע, קיומה של מחשבה פלילית, כרוכה, מטבע הדברים, בהוכחת מודעותו של הנאשם לטיב המעשה שעשה, לקיום הנסיבות, וכן, לאפשרות הגרימה לתוצאות, בין מתוך כוונה לגרמן, לרבות מתוך עצימת עיניים, ובין מתוך פזיזות.

214. חוק הגנת הפרטיות מגדיר "מידע", "ידיעה" ו"מידע רגיש" בין היתר, כנתונים על "מצבו הכלכלי" של אדם. מידע זה הוא פרטיותו של אדם. בתי המשפט קבעו לא אחת, כי פרטים בדבר התנהלותו של אדם מול רשויות המס, כתובתו, יציאותיו לחו"ל, מצב נכסיו ורכושו (לרבות, בעלות על רכב), וכן, היקף חובותיו ועצם קיומם, הם ענייני הפרטיים. מסירתם לאחר שאינו מוסמך לקבל את הפרטים - מהווה פגיעה בפרטיות [ע"פ (מחוזי חיפה) 616/05 מדינת ישראל נ' שווגר (25.5.2006); ע"פ (מחוזי תל-אביב-יפו) 937/08 ליבוביץ נ' מדינת ישראל (לא פורסם)].

215. במאגרי מידע שונים מצטבר מידע רב הנוגע לאזרחי המדינה. לעולם אין לדעת אם ומתי עולה רצון לפני פקידים אלו ואחרים ברשות המסים או ברשות אחרת, לפקוד את ענייניו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הפרטיים של אדם לתכליות שאינן ראויות ומשיקולים זרים; הוא הדין בפקידים של בנקים, למשל. מטעם זה הטיל המחוקק חובת סודיות על אלה ועל אלה. חובת הסודיות באה להגן על אינטרס חיוני, ולהבטיח שלא ייחשפו ענייני הפרטיים של אדם בלא הסכמתו (סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות).

216. בהשלכה למאגרי המידע של שלטונות המס: פרטי מידע ונתונים נאגרים בהם למטרות ספציפיות ומוגדרות, ועל כן, כרוכה הכניסה למאגרי מידע אלה בהרשאה מיוחדת, שנועדה לספק אינטרסים ציבוריים בלבד, ולא תכליות זרות. האינטרס החברתי מורה כי זכותו של אדם שלא תופר ולא תיפגע פרטיותו, לרבות, פרסום מצבו הכלכלי. מטעם זה, כלל המחוקק חובת סודיות דווקנית כמרכיב מהותי בשורה של חיקוקים, ובהקשרים שונים. הערך המוגן הוא כבוד האדם והשמירה על פרטיותו. אדם עשוי להיחשב פוגע בפרטיותו של הזולת, כאשר הוא יוצר בו אי נוחות, שעלולה לגרום לו מבוכה, דאגה, בלבול או הכבדה. הפקת המידע השמור במערכת שע"מ לגבי נישום, לתכלית זרה, פוגעת באינטרס מוגן בחוק. עצם שלילת המידע, שתכליתה בלתי ראויה, מקימה יסודות של עבירה שעניינה פגיעה בפרטיות.

217. משנקבעה בפקודת מס הכנסה חובת סודיות, דוגמת סעיף 231, הפרתה בדרך מן הדרכים האפשריות, כגון: כניסה למאגר מידע המכיל פרטים אישיים של אדם, ושלילת נתונים מתוכו, היא בעלת פוטנציאל של פגיעה בענייני הפרטיים של אדם. זאת, גם כאשר למפר הרשאה רשמית להיכנס למאגר המידע לצרכי עבודתו.

אשר על כן, קבע בית המשפט המחוזי בע"פ (מחוזי ת"א) 71766/04 ברמן נ' מדינת ישראל, תקדין מחוזי 2006(2), 9917, בעמ' 9918 (להלן: **עניין ברמן**), כי עיון במאגר מידע של רשות המסים על-ידי מי שמורשה לעשות כן, ושלילת נתונים לגבי אדם אחר, שלא למטרות לשמן נועדה ההרשאה, מהווה עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות, אפילו הוכח כי המפר לא הפיץ את המידע לאדם שלישי, ואפילו תתקבל טענתו כי מדובר בסיפוק סקרנות ותו לא. החקיקה העלתה את הזכות לפרטיות לדרגה של זכות חוקתית, ומשום כך, כדי לעבור את הסף הנדרש לגיבוש היסוד הפיזי של העבירה שבסעיף 7(2) לחוק הגנת הפרטיות, אין צריך להוכיח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

התנהגות זדונית; די שיוכח כי הופק מידע או מידע רגיש לגבי אדם אחר ולו מתוך סקרנות
[ת"פ (שלום ת"א) 2928/06 מדינת ישראל נ' משעול (2.7.2012)].

ראיות התביעה

218. התשתית הראייתית שהניחה המאשימה ביחס לאישום זה היא מארג משולב של פלטי מערכת שע"מ ועדויות שמסרו מיודעיו או מקורביו של הנאשם. פלטי המחשב ת/78 עד ת/82 (להלן: **הפלטים**) אשר הופקו ועובדו בידי אנשי חטיבת ביקורת הפנים ברשות המיסים (עדויותיהם של בנבנישתי וג'דה) הם הראיה המרכזית באישום זה, ומהווים בסיס ראייתי לטענת המאשימה כי במועדים הנזכרים בהם הופקו ממערכת שע"מ, **באמצעות הקוד האישי של הנאשם**, מידע ונתונים אודות הנישומים שיפורטו בהמשך. רבים מהשמות מוכרים מהדיון בעדויות הלוויים באישום הראשון. מהפלטים ניתן להסיק את הנתונים הבאים: תאריך הפקת הפלט/השאלתא ושעת שלילת המידע; המסוף שבאמצעותו בוצעו השאלות; שמו ומספר תעודת הזהות של העובד אשר הזין שאלתא ושלף את המידע מהמחשב; סוג השאלתא שהוזנה; הישות לגביה נשלף המידע - תעודת זהות או מספר חברה.

219. הפלטים האמורים משמשים גם מקראה וסיוע להבנת השאלות שביצע הנאשם, על פי הטענה, כאשר הקוד האישי שלו מתנוסס עליהן. אחדות מהשאלות הן אלה:
MALL - שאלתא מתוך מאגר מידע כללי;
DF - מידע ממאגר המודיעין, לרבות, נתונים ממרשם התושבים, תאגידים, מס הכנסה, מע"מ וניכויים;
MITR - מערכת איתורים, המתייחסת לאיתורו של תאגיד או תושב על פי שמו;
TMG - פרטי איתור וזיהוי, שאלתא המאפשרת לקבל מידע אודות פרטים אישיים, כתובות וקשרים;
002 - גביית מס הכנסה. הצגה והזנה של נתונים בנושאים כספיים וכן רשימות בחלוקה לשנות מס.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

MRS - הצגת מידע אודות הנישום ממאגרי המרשמים הקיימים במערכת שע"מ (כגון : מרשם התושבים, מרשם התאגידים ועוד).

220. הפלטים הם ראייה לכך שבמועדים ובשעות המפורטים בהם הופקו ממערכת שע"מ, באמצעות הקוד האישי של הנאשם, ותוך הפניית שאילתות מכוונות, נתונים ומידע אישי וכלכלי אודות 19 נישומים, ואלה הם: חנה ויוסף צמח, שולמית ושאל יצחק, אייל אופיר, חיליק ממון, לוסי ורמי פרנקל, רפאל בוטבול, סביחה אנוש, יצחק חי לוי, אללוף אברהם, פנחס צבי שיינברגר, אבי בויס, ולדימיר סולימנוב, איליה סולימנוב, שמעון עובדיה, אריק בני משה, וכן, חברת עיצובים לבית.

221. הנאשם הכחיש את אחריותו לשליפת המידע הכלול בפלטים ביחס לנישומים הנזכרים. אולם, התשתית הראייתית שהציגה המאשימה, מעבר לעובדה ששליפת הנתונים כולם בוצעה באמצעות הקוד האישי של הנאשם (כעובד רשות המסים), כוללת ראיות בדבר קשרים שקיימים והתקיימו בין הנאשם לבין הדמויות הנזכרות, בין אם מדובר בקשרי משפחה, ובין אם מדובר בקשר אישי וחברי, או, בקשר עסקי, כפי שיוצג להלן.

222. **חנה ויוסף צמח**

חנה היא אחותו של הנאשם, ויוסף - גיסו. בהתאם לפלטי המחשב, בוצעה ביחס לחנה ויוסף צמח שליפת מידע בתאריך 26.10.04, בשאילתות TMG, DF ו-MALL ובתאריך 26.10.04 בשאילתות DF ו-MALL, באמצעות הקוד האישי של הנאשם. הנאשם אישר בעדותו (עמ' 265, ש' 26 ואילך; ועמ' 378, ש' 30) כי הוא מסוכסך עם אחותו על רקע יחסיה העכורים עם האם.

223. **שולמית ושאל יצחק**

שתי דמויות מוכרות מהאישומים הקודמים כלווים ומנכים של שיקים אצל הנאשם. עדויותיהם הן מהמרכזיות בתיק. בהתאם לפלטים ת/78 ו-ת/81 נשלף מידע ביחס ליצחק שאל ב-9.3.03, ב-29.1.04, ב-12.12.04 וב-29.12.04, בשאילתות 002, TMG, DF, MALL, ו-IPRT, ואילו מידע ביחס לשולמית שאל נשלף בתאריכים 9.3.03, 12.12.04, 29.12.04,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בשאלות TMG, DF ו-MALL ואחרות. כל זאת, באמצעות הקוד האישי של הנאשם. השניים העידו, כזכור, כי נטלו מהנאשם הלוואות החל משנת 2003, וכי בספטמבר 2003 החלו גם לנכות אצלו שיקים של גן הילדים (עמ' 256, ש' 9).

224. **אייל אופיר**

בהתאם לפלטים ת/81, ת/82, נשלף מידע ביחס לאייל אופיר בעשרה מועדים - מ-29.4.02, 3.7.02, 19.9.02, ועד 18.10.04, באמצעות שאלות EMAN, TMG, DF, MALL, 002, ועוד, באמצעות הקוד של הנאשם. אין חולק, כי אייל אופיר מכיר את הנאשם שנים רבות. בהודעתו (ת/108) מסר אופיר, כי החל נוטל הלוואות מהנאשם בשנת 2002, וזאת, במשך כשנתיים. הנאשם, לעומת זאת, הכחיש כי הלווה לאופיר כספים.

225. **חיליק ממון**

בהתאם לפלטים ת/79 ו-ת/81 נשלף ב-22.2.04 מידע ביחס לממון בשאלות DF ו-MALL באמצעות הקוד של הנאשם. בעדותו (עמ' 137, ש' 25) מסר ממון, כי הכיר את הנאשם בסוף שנת 2003, והחל לנכות אצלו שיקים לאורך זמן ובהיקף ניכר (250,000 ₪). גרסתו עולה בקנה אחד עם מועד שליפת המידע אודותיו. בין הראיות שהניחה המאשימה בנושא זה - שיחת טלפון מיום 9.6.05 שהתנהלה בין ממון לבין הנאשם (ת/77ב') אודות הלוואות שנטל ממון, וכן, שיקים משוכים על ממון מחודש מאי 2005 [ת/27א(48)] שנתפסו ברשות הנאשם.

226. **רמי ולוסי פרנקל**

כעולה מנתוני הפלט ת/81 נשלף מידע ביחס ללוסי פרנקל ב-19.3.03, 7.7.03, 24.8.03 בשאלות TMG, DF ו-MALL, ואילו מידע ביחס לרמי פרנקל נשלף בתאריכים 2.1.03, 7.1.03, וכך הלאה, עד 22.10.03 (עשרות פעמים) בשאלות TMG, DF ו-MALL, ואחרות, באמצעות הקוד של הנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מחומר הראיות עולה, כי לوسی פרנקל היתה בעבר בת זוגו של הנאשם, משך כעשר שנים. בשנת 2003 קיבלה מהנאשם הלוואה שאותה לא החזירה. [הצהרת עו"ד רסלר (עמ' 132, ש' 1; וכן, הודעת הנאשם ת/12, בעמ' 6, ש' 8; עדותו, בעמ' 305, ש' 29, ובעמ' 326, ש' 5). יצוין, כי שיק בסך 5000 ₪ מתאריך 9.2.05 משוך על לوسی ורמי פרנקל נתפס בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם [ת/27 א (47)].

227. **רפאל בוטבול**

הפלט ת/81 מורה, כי בתאריך 24.10.04 נשלף אודות רפאל בוטבול מידע ממערכת שע"מ בשאלות MALL, DF, ו-TMG. שליפת המידע בוצעה באמצעות הקוד האישי של הנאשם. הנאשם הכחיש את ביצוע השליפה, והכחיש כל קשר לנישום, או, לשיקים שלו. ואולם, מחומר הראיות הכולל את עדותו של בוטבול (בעמ' 148), ואת עדויותיהם של צ'רלי עמר (עמ' 161) ובכר (בעמ' 216) עולה, כי ארבעה שיקים של בוטבול הגיעו לידי הנאשם לצורך ניכיון, וכי בהמשך ניסה הנאשם לגבות אותם.

228. **סביחה אבוש**

מפלט המחשב ת/81 עולה, כי בתאריך 13.10.04 נשלף אודות סביחה אבוש מידע בשאלות MALL, TMG, DF, שליפת המידע בוצעה באמצעות הקוד האישי של הנאשם. הנאשם הכחיש את ביצוע השליפה, ואולם, מחומר הראיות הכולל את עדותה של סופיה דנוס (בעמ' 171) עולה, כי לבקשתו של בן זוגה, **שלומי אליאס**, משכה בתאריך 9.12.04 שיק מחשבונה של אמה, סביחה אבוש, לצורך החזר הלוואה לנאשם (הלוואה שנטל אליאס מהנאשם). השיק נתפס בחיפוש בבית הנאשם [ת/27 א (33)].

229. **יצחק חי לוי ; אבי בויס**

מפלט המחשב ת/81 עולה, כי בתאריכים 12.8.04, 15.11.04, 6.12.04 ו-28.12.04 נשלף ממערכת שע"מ מידע אודות יצחק חי לוי בשאלות MALL, TMG, DF, שליפת המידע בוצעה באמצעות הקוד האישי של הנאשם. באמצעות אותו קוד, נשלף בתאריכים 12.8.04 ו-6.12.04 מידע אודות אבי בויס בשאלות MALL, TMG, DF.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

אזכיר את עדותו של חי לוי (עמ' 233-231), לפיה, בעקבות תאונת דרכים שחוזה בשנת 2004 נקלע לקשיים כלכליים, וניכה אצל הנאשם שיקים שמסר לו אבי בויס. כאשר התקשה לפדות שיק במזומן, אמר לו הנאשם כי הוא יודע עליו פרטים שונים, כגון: שהוא בפשיטת רגל.

בחפוש שנערך בביתו של הנאשם נתפס שיק [ת/א27(57)] מתאריך 28.10.04, של אבי בויס, בסך 3350 ₪ (שהופקד בידי דוד בכר וחזר מהבנק בציון שהחשבון מוגבל). הנאשם הכחיש את שליפת המידע המיוחסת לו לגבי השניים, וטען כי הקשר עם יצחק חי-לוי הצטמצם לניכיון שיק יחיד, השיק האמור שנמצא בביתו.

ואולם, שליפת המידע המקבילה ביחס לשני הנישומים, אבי בויס ויצחק חי-לוי, במועדים מקבילים, מכוונת אצבע מאשימה לעבר הנאשם כמי שמודע היה לכך שהשיק של בויס נמסר לו בידי חי לוי.

230. ראייה נוספת קושרת את הנאשם לשליפת המידע ביחס לשתי הדמויות, וזהו פלט המחשב (תדפיס מקורי) ת/א28 – המכיל מידע אודות יצחק חי לוי והוריו. הפלט נתפס ברשותו של הנאשם בעת שנעצר. הוכח, כי פלט זה הופק ממערכת שע"מ בתאריך 28.12.04, באמצעות הקוד האישי של הנאשם, ממסוף שסימונו TVDU. עוד הוכח, כי שליפות מידע נוספות שבהן עסקתי לעיל, בוצעו מאותו מסוף.

לא זו אף זו; הפלט ת/א28 כולל תוצרי שליפה מסוג TMG אודות יצחק חי לוי והוריו, ועל גבי הפלט תרשומות בכתב ידו של הנאשם. בנוסף, מוצמד אליו פתק, הכולל נתונים ופרטים אודות יצחק חי לוי, גם הוא בכתב ידו של הנאשם.

231. אברהם אללוף

בהתאם לפלט המחשב ת/א81 נשלף ממערכת שע"מ ב-7 מועדים שונים (28.4.03, 22.6.03, 28.7.03, 23.9.03, וכך הלאה) מידע אודות אברהם אללוף בשאלות MITRE, DF, MALL, ו- TMG. שליפת המידע בוצעה באמצעות הקוד האישי של הנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

אין חולק כי בין הנאשם לאללוף קשרי ידידות. במסגרת הקשרים נתן הנאשם לאללוף הלוואה בסך 15,000 ₪, לטענת הנאשם – ללא ריבית, ובין השניים נחתם ב-27.4.03 הסכם הלוואה (ת/28ד'), שמצורף אליו צילום תעודת הזהות של אללוף [הודעת הנאשם ת/14ב', עמ' 3; עדותו בעמ' 289, ש' 19-29, ובעמ' 388, ש' 4]. הנאשם הכחיש בעדותו כי שלף את המידע אודות אללוף במועדים הנטענים, ועם זאת, עיתוי שליפת המידע ב-28.4.03 משמש ראיה נסיבתית הקושרת אותו למעשה.

232. פנחס צבי שיינברגר

מהפלט ת/81 עולה, כי בתאריך 11.5.04 נשלף ממערכת שע"מ מידע אודות פנחס צבי שיינברגר באמצעות שאילתות MALL ו-DF, באמצעות הקוד האישי של הנאשם. מחומר הראיות, הכולל את עדותו של שיינברגר ושיקים שנתפסו ברשות הנאשם עולה, כי במהלך השנים 2004 ו-2005 ניכה שיינברגר באמצעות הנאשם מספר שיקים בהיקף של עשרות אלפי שקלים (עמ' 148, ש' 13 ואילך). הנאשם הודה כי ניכה לאיש מספר זעום של שיקים (עמ' 350-346). במסגרת תפיסת השיקים בביתו של הנאשם נתפסו שיקים של שיינברגר שתאריכיהם 21.5.05; 21.6.05; 19.6.05 [ת/27א' (70-67)].

233. ולדימיר סולימנוב ואיליה סולימנוב

מהפלט ת/81 עולה, כי אודות איליה סולימנוב נשלף בתאריך 24.12.03 מידע בשאילתות DF ו-MALL, ואילו מידע ביחס לולדימיר סולימנוב נשלף בתאריכים 1.4.04, 14.4.04, וכך הלאה, עד 10.6.04, בשאילתות DF, MALL, ו-002. כל זאת, בקוד האישי של הנאשם. חומר הראיות מעלה, כי שני הנישומים קשורים עם הנאשם בקשר עסקי, שכן, באמצעותו של הנאשם הם שכרו מאמו מספר להפעלת מונית מאמצע שנת 2003 ועד 2004 (בעניין זה: הצהרת עו"ד רסלר, עמ' 131 לפרוט', ש' 26-27; הודעת הנאשם ת/11ב', עמ' 1, ש' 9-11; עמ' 380, ש' 30). מועדי השכירות תואמים את מועדי השאילתות.

234. שמעון עובדיה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מהפלטים ת/81 ו-ת/82 עולה, כי בששה מועדים שונים – ב-14.8.02, 19.1.03, 21.1.03, 17.3.03, 10.3.04 ו-22.7.04, נשלף אודות שמעון עובדיה מידע ממערכת שע"מ בשאילתות 002, MALL, DF, ITAM, ו-IPAR, באמצעות הקוד האישי של הנאשם. הראיות מורות כי בין הנאשם לעובדיה היכרות על רקע עסקי, שכן, שיחה שהוקלטה בין עובדיה לנאשם (ת/76 ו-ב) מעלה, כי בעבר התקיימו בין השניים קשרים שעניינם ניכיון שיקים. הנאשם הכחיש כי ביצע את שליפת המידע בעניינו של עובדיה. בעדותו טען, כי קשריהם הסתכמו בבקשתו של עובדיה לנכות לו שני שיקים בשנת 2005 (השיקים המדוברים בשיחה עצמה), ניכיון אשר לא יצא אל הפועל בסופו של דבר.

235. "עיצובים לבית"

מהפלטים ת/81-ת/82 עולה, כי ב-22.12.04 נשלף ממערכת שע"מ מידע אודות עיצובים לבית באמצעות השאילתה MRS. בחיפוש בביתו של הנאשם נתפסו שיקים של "עיצובים לבית" - ת/27א(62-65) - שמועדיהם 1.10.04, 1.11.04, 20.11.04, 20.12.04. תאריכי השיקים תואמים וקרובים למועדי שליפות המידע שבוצעו לגבי החברה. יצוין, כי הפקת המידע בוצעה לפי מספר החברה השאוב מהשיקים.

236. תוך עיון בפלטים ת/78 עד ת/82 עמדתי על נתון נוסף, שלפיו, במועדים שונים, לאורך תקופת השנים 1998 ועד סוף 2004, בוצעו באמצעות הקוד האישי של הנאשם "שליפות" נתונים אודותיו ממסופים שונים של מערכת שע"מ. ניתוח הנתונים שביצעו החוקרים ביחס לאותן שליפות מידע מלמד, כי הפעולות התבצעו מתוך מסופי מחשב זהים לאלו שמהם נשלפו נתונים אודות הדמויות נשוא אישום זה, ולדוגמה, המסוף TVDU ממנו נשלף והודפס המידע ביום 28.12.04 אודות יצחק חי-לוי (פלט ת/28א), אותו פלט שנמצא בחיפוש אצל הנאשם. מסתבר גם, כי מאותו מסוף התבצעו שליפות מידע נוספות אודות הנאשם בתאריכים 9.8.04, 1.12.04, ו-3.6.04.

237. עוד העליתי מעיון בפלטים ת/78, ת/79, ת/80, כי במועדים שונים, ומאותם מסופים, נשלפו פרטי מידע הקשור בנאשם ופרטי מידע ביחס למקורביו בהפרשי זמן קצרים ביותר: כך,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

בתאריך 24.10.04 בהפרש של דקה, נשלף מידע ממסוף TVDP על הנאשם ועל רפאל בוטבול; בתאריך 19.5.03, בהפרש של דקות, נשלף מידע ממסוף AVJY ביחס לנאשם וביחס לרמי פרנקל; בתאריך 26.10.04, בהפרש של דקות, נשלף מידע ממסוף TVDK אודות הנאשם ומיד גם אודות יוסף צמח, גיסו; בתאריך 23.10.03, בהפרש של כחצי שעה, נשלף מידע ממסוף AVJY ביחס לאיל אופיר ומיד לאחר מכן, ביחס לנאשם; ובתאריך 13.4.04, בהפרש של מספר שעות, נשלף מידע ממסוף TVDC אודות הנאשם ואודות אייל אופיר.

גרסת הנאשם

238. הנאשם הכחיש מלכתחילה את שיוחס לו באישום זה, אף שהודה כי הוא בעל נגישות למאגר הנתונים של רשות המסים ומחזיק בקוד אישי. הנאשם שלל כל אפשרות שהשתמש במערכת שע"מ להוצאת פלטי מחשב ומידע לצרכים אישיים (ת/3 מתאריך 27.6.05, עמ' 2 ש' 28).

בחקירה נוספת שנערכה בתאריך 6.7.05 (ת/41) הסביר הנאשם לחוקר, כי כשניסה באחד מימי העבודה במשרד, בחודש מאי 2005, להכנס למחשב באמצעות הסיסמה שלו, נתנה לו המערכת הודעה לפיה סיסמתו כבר בשימוש במסוף אחר. לדבריו, דיווח על התקלה ליהודית קידר, האחראית על האבטחה (שם, עמ' 4). בחקירה נוספת שנערכה בתאריך 14.7.05 (ת/10, ש' 262), נשאל הנאשם מפורשות אודות הקשר בין שליפות המידע שבוצעו באמצעות הקוד האישי שלו והתאמתם לשמות בעלי חובו, ושב והסביר לחוקר אודות השימוש שעשה משתמש אחר בקוד האישי שלו. לדבריו, נאלץ לכבות את המסוף, לא לפני שהדפיס את דף המסוף שבו צויין שם המשתמש האחר. "משמע", אמר, "מישהו ממשרדי או לא ממשרדי עבד על הצופן שלי...". לסוגייה בדבר זהותם של נושאי שליפות המידע, שהם, כמסתבר, בעלי החוב ומנכי השיקים - לא התקבלה תשובה של ממש. הנאשם גם לא מסר לחוקריו גרסה ביחס לפלט המחשב (ת/28א') אשר נתפס ברשותו (ביחס ליצחק חי לוי והוריו), והפנה את החוקר לתשובותיו בימ"ר מרכז (ת/13, עמ' 5, ש' 15).

239. בתגובה לכתב האישום כפר הנאשם באשמה ביחס לאישום זה. עם זאת, במרוצת הליך ההוכחות צמצם ב"כ הנאשם את גדר המחלוקת מאוד כשהודיע (בעמ' 115, ש' 7-8), כי הוא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

"מסכים שהמידע נשלף מהמחשב שלו (של הנאשם) באמצעות הקוד שלו". בהמשך לכך, ויותר הסגור על חקירתם של עורכי הפלטים ת/78 עד ת/82. ללמדנו: כי המחלוקת הייתה ונותרה עובדתית גרידא, והשאלה היא האם הנאשם הוא שולף המידע, אם לאו.

240. בעדותו בבית המשפט (בעמ' 290-291) שנה הנאשם ואמר, כי הסתבר לו שפלוני עשה שימוש בקוד האישי שלו ללא הרשאתו וללא ידיעתו. לגרסתו נוספו שני נתונים מהותיים: הנאשם הציג תדפיס של מסוף מיום ה"תקלה" בכניסה למערכת (נ/20), וגם ציין, כי חשדו נפל על אחד, איציק כהן. לדברי הנאשם, דיווח על חשדו באיציק כהן לקצין המודיעין אסף דורון, ואף מסר על כך בחקירתו ביום 20.6.05, הוא יום המעצר, ולידיעתו, זומן איציק כהן לחקירה. לתהיית התובעת (בחקירה הנגדית) מדוע לא הוצג המסמך נ/20 במהלך החקירה, ומדוע לא דיווח עליו, טען הנאשם, כי המסמך הוא חלק ממסמכי התיק שתפסה המשטרה בחיפוש שנערך בביתו, והוא צולם על ידו במסגרת צילום חומר החקירה לקראת המשפט (עמ' 376, ש' 30-22).

241. החקירה הנגדית הציבה לנאשם אתגרים קשים, הן ביחס לקשר החד משמעי בין נתוני המידע שנשלף לבין עסקיו הכספיים, שעליהם, לכאורה, לא ידע איש מאנשי משרדו; הן ביחס לעובדה שהמידע שנשלף נוגע במישרין למכריו ומיודעיו ובעיקר - בעלי חוב שלו, והן ביחס לאצבע המאשימה שהפנה כלפי אותו איציק כהן. הנאשם הודה, כי איש במשרד לא היה מודע לעסקי ההלוואות שניהל (עמ' 378 ש' 28). בכל הנוגע לאותו איציק כהן, טען הנאשם, כי הערכתו היא שהאיש "חיטט" בתיקו, מצא שם שיקים ומסמכים אחרים, והשתמש בנתונים אלה כדי לבצע את "השליפות" הנטענות והמסוכמות בפלטים ת/78-ת/82 (עמ' 379, ש' 23-8).

דיון ומסקנות

242. גדר המחלוקת הצטמצם, אפוא, לשאלה העובדתית - האם הנאשם הוא זה ששלף את המידע אודות הנישומים, אם לאו, שאלה שהנאשם עשה כל שביכולתו כדי לשכנע כי לא ידו הייתה במעל. ומשכך, הצטמצמה למעשה המחלוקת המשפטית ביחס לסוגיית הפגיעה בפרטיות והפרת האמונים שיוחסו לנאשם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

243. התשתית הראייתית שהניחה המאשימה בדבר הנתונים האישיים של נישומים שנשלפו במועדים שונים ממערכת שע"מ של רשות המסים באמצעות הקוד האישי של הנאשם, מקימה חזקה עובדתית כי הנאשם אחראי למעשים, וכי הוא האיש שעומד מאחוריהם. אמת נכון, אין בנמצא ראיה ישירה המפנה אצבעה כלפיו; שכן, אין איש שראה או נכח בעיצומו של מעשה, לבד אולי, מהפלט ת/28א' שמחזיק הנאשם ברשותו, ואשר כוחו הראייתי בעל משקל של ממש.

244. הפקת המידע, או, "שליפות המידע" באמצעות הקוד האישי של הנאשם מהווה ראיה חותכת המקימה, כאמור, חזקה עובדתית. החזקה מתעצמת נוכח מכלול של ראיות שהציבה לפניי המאשימה, ביניהן, ההזדמנות שהייתה לנאשם לבצע את המעשים, אורך התקופה שבה בוצעו המעשים, האינטרס הברור שהיה לו לקבל ולאגור מידע אישי-כלכלי ביחס לכל אחד מהנישומים הספציפיים הללו, וגם, ובעיקר, זהותן של הדמויות, והמכנה המשותף שלהם, קרי: הקשר האישי שקיימה כל אחת ואחת מהן עם הנאשם - בין אם היו אלה שולמית ויצחק שאול, ובין אם היו אלה לואיס ורמי פרנקל, כולן דמויות עמן מצוי היה בקשר אישי או עסקי במועד הרלוונטי. בנוסף, ככל הידוע, רק לנאשם היה המידע הרלוונטי לצורך ביצוע שליפת המידע (זהות בעלי חובו, זהות מושכי השיקים, מספרי תעודות זהות, והחברות הרלוונטיות).

245. ראיה ניצחת התומכת במסקנה לפיה אחראי הנאשם לשליפת המידע אודות הנישומים הנזכרים באישום זה, אלה הן שליפות המידע אודות הנאשם עצמו (ראו: פסקאות 199-200 לעיל). וכי למי, פרט לנאשם, יש אינטרס לשלוף מידע אודותיו במשך שנים, בתדירות של פעמיים בחודש, ועוד באמצעות הקוד האישי שלו? וכיצד קרה שפעולות השליפה אודותיו התבצעו מתוך מסופי מחשב זהים לאלו שמהם נשלפו נתונים אודות הנישומים נשוא האישום? וכיצד קרה ששליפת המידע התרחשה בהפרשי זמן כה קצרים, לעתים של דקות (כמתואר בפסקה 237). לתהיות אלה לא ניתן מענה הגיוני מטעם הנאשם.

246. הנאשם אמור היה לספק גרסה סבירה והגיונית שבכוחה להפריך את החזקה העובדתית. אלא שגרסתו, לפיה, הוא חושד בפלוני בשם איציק כהן, העובד כרכז ביחידה שלו, כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

השתמש בעורמה בקוד האישי שלו, ושלף את המידע האמור מהמחשב, אינה אלא הבל. הנאשם לא יכול היה ליתן הסבר הגיוני ומתקבל על הדעת על שום מה "יחטט" איציק כהן בתיקו וישלוף נתונים אודותיו ואודות לקוחותיו. הנאשם אמנם דיווח, לדבריו, על התגלית לממונה על האבטחה וגם לחוקר רפ"ק אסף דורון, אולם, הדיווחים לא הניבו פרי.

247. כדי לבסס את הגרסה, גם שלף הנאשם במפתיע, יש לומר, את המסמך נ/20, אשר מלמד, לכאורה, כי בתאריך 16.5.05 הופק ממסוף בשם TVFJ מהמערכת הממוחשבת פלט שנוסחו: **"משתמש שלך פתוח במסוף אחר: SH75ST083. נא סגור אותו שם, לפני הזדהות במסוף אחר"**.

לעמדת ההגנה, זוהי הוכחה ניצחת לכך שמאן דהוא השתמש בקוד האישי (בסיסמה) של הנאשם כדי להפיק ממנו נתונים.

248. נסיונו של הנאשם לנער מעליו את האשמה ולהטיל צל קודר על אדם מזדמן בשם איציק כהן, כאילו השתמש הלה בעורמה בקוד האישי שלו, ושלף את המידע האמור לאורך שנים ובאופן סיסטמאטי, לא רק שלא הוכחה, בעיניי היא גרסה דמיונית, אשר נולדה במטרה להרחיק מעצמו את האשמה המיוחסת לו, דהיינו: הנאשם הוא מי שהפיק מהמחשב שלא כחוק מידע ונתונים בניגוד לחובת הסודיות שהוא מחוייב בה כעובד רשות המסים. מסקנתי מעוגנת בשורה של נימוקים.

249. בראש וראשונה, לא הניח הנאשם דעתי באשר לאפשרות שפלוני במשרד פיצח את הקוד האישי שלו, ופעל באמצעותו תקופה כה ממושכת, בתדירות גבוהה, בלא שהנאשם ער לכך; הנאשם לא הניח דעתי באשר לאינטרס שיש לפלוני, או, ספציפית לרכז איציק כהן, להשתמש בקוד שלו כדי לשלוף מידע ונתונים אישיים ביחס לדמויות שהן מקורביו של הנאשם ומוכרות לו בלבד (כגון: אחותו וגיסו). אם ביצע איציק כהן את הפעולות שייחס לו הנאשם, קרי: חיטוט בתיקו, בלישה במסמכיו, שימוש בקוד האישי, ושליפת מידע בשמו, כיצד לא נזעק הנאשם בעוד מועד להתריע על מעשי העבירה?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

250. ובכל הנוגע לרפ"ק אסף דורון, מדובר בגרסה כבושה שערכה הראייתי מועט ביותר, בהעדר הסבר לכבישתה. לא זו אף זו; המאשימה הבהירה בסיכומיה, כי אסף דורון הוא קצין בילוש ולא קצין מודיעין. אילו נאמרו לו הדברים שטען הנאשם, היה דורון מתעד אותם במזכר, וניתן היה לחוקרו עליו. והנה, בתאריך 17.3.10 התייצב רפ"ק אסף דורון על דוכן העדים. כל שהוגש באמצעותו הוא המזכר ת/66, דו"ח פעולה ת/67, ומזכר אודות שיחה מבוקרת בין בכר לנאשם (ת/68). שאלה וחצי שאלה לא הפנתה אליו ההגנה ביחס לטענות האמורות. הימנעותה של ההגנה מלהציג לעד תביעה גרסה שעשויה הייתה לאשש את עמדתה, היא בעלת משקל ראייתי הפועל לחובתה.

251. בגרסת הנאשם כשל לוגי, והוא קשור במועדי שלילת המידע אודות הנישומים, מועדים מוקדמים שבהם לא ניתן היה לאיש, פרט לנאשם, לדעת אודות הנישומים הספציפיים, שרובם הם בעלי חובו. אסביר: המועדים בהם נשלף המידע אודות הלווים הם מוקדמים למועדי השיקים שנתפסו ברשות הנאשם. כך, שאם קיים הנאשם קשר עסקי עם פלוני במועד מסויים (בדרך כלל בשנת 2005, תוך שהסתמך על השיקים שנתפסו ברשותו בחיפוש), אין כל אפשרות מעשית שמאן דהוא ידע או התעניין בנישומים/לווים אלה קודם לשנת 2005. במלים אחרות: התיזה שבנה הנאשם, לפיה חיטט איציק כהן בתיקו ומצא נתונים אודות הלווים, ושלף מידע לגביהם, איננה מתיישבת עם צד אחר בתיזה, צד המתנער מאותם לוויים ככל שנטען כי התקשרו עמו בעסקאות כספיות בשנים שקדמו ל-2005. בשום פנים ואופן לא יכול היה אותו איציק כהן לנבא מראש את פרטיהם של אנשים שלגביהם הכחיש הנאשם כל קשר עסקי (כגון: אייל אופיר ושמעון עובדיה), או, אנשים שיצרו קשר עסקי עם הנאשם רק בשנת 2005. הנאשם לא הצליח להסדיר את הסתירה הפנימית האמורה או לתרץ את חוסר ההיגיון המובנה. אשר על כן, תיזת "החיטוט בתיק" שמייחס הנאשם לאיציק כהן היא מופרכת.

252. לא זו אף זו; המסמך ת/28א', פלט מחשב שנשלף ב-28.12.04 ונמצא בחיפוש (ביום 20.6.05) ברשותו של הנאשם, מפריך מניה וביה את התיזה האמורה. מה גם, שעל הפלט האמור רשם הנאשם רישומים בכתב ידו, ולפלט האמור מוצמד היה פתק, גם הוא בכתב ידו של הנאשם. כפי שהוכח על-ידי אנשי המקצוע, הפלט האמור הוא אחד מני רבים מאוד ששלף הנאשם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

באמצעות הקוד האישי שלו. באשר לפתק המוצמד, טען הנאשם בעדותו, כי אין קשר בין הפתק לפלט ת/28א'. רק לכתב ידו על הפלט עצמו - לא נמצא לנאשם הסבר. ובכל זאת, הניח הנאשם לפני תיזה דמיונית מתפתחת, לפיה, הדפיס איציק כהן את הפלט מהמסוף שעל שולחנו והשאיר אותו מונח על השולחן, ובטעות או בהיסח הדעת הכניס הנאשם את הפלט לתיקו, ושם נותר עד 20.6.05 (עמ' 392-393).

253. אין זה אלא ניסיון נואל נוסף מצד הנאשם ליתן הסברים קלושים לראיות שהן ברורות על פניהן, ומצביעות על אשמתו. כמוהו כניסיונו לטעון בפניי שאיננו בקיא בשאלות המופנות למערכת שע"מ - היתממות שאיננה הולמת חוקר ותיק ברשות המסים, ועוררה בי חוסר אמון מוחלט. מה גם, שהתרשמתי כי הנאשם בקיא בהחלט בדרך השימוש במערכת הממוחשבת ובשאלות הבסיסיות (לדוגמה: עמ' 377-382).

254. אשר לשאלות אודות עצמו: לטענת הסגור, אין טעם בעולם שבעטיו יבדוק הנאשם במערכת שע"מ מידע אודות עצמו, ודי בכך כדי לנקות את הנאשם מאשמה. הטענה איננה מקובלת עליי. אכן, הטעם לשליפת המידע אודותיו לא נודע. אפשר שראה צורך לבחון אם נחשפו עסקיו הצדדיים, ואפשר שביקש לדעת האם נבדקו נתוניו בידי אחרים. כל השערה טובה כחברתה, ואיני מתכוונת לעסוק בהשערות. נוכח ריבוי הפלטים, תכיפות הבדיקות ומשך התקופה עדיפה עשרת מונים האפשרות ששליפת המידע בוצעה בידי הנאשם על פני האפשרות שהעלה הנאשם כי בוצעה בידי אחר או אחרים.

255. הנאשם לא הצליח לשכנע אותי באמיתות גרסתו, ולא הצליח להפריך את החזקה שקמה באשר למעשי הפקת המידע והנתונים ממערכת שע"מ ביחס לנישומים שמניתי. אשר על כן, הוכח מעבר לכל ספק, כי הנאשם, עובד ותיק ברשות המסים, שמודע היה לחובת הסודיות החלה עליו לפי פקודת מס הכנסה, עשה שימוש שלא כדין במאגרי המידע של רשות המסים, ובניגוד לחובת הסודיות הוא הפיק מידע ונתונים אודות נישומים עמם היה לו קשר אישי ועסקי וללא כל הצדקה עניינית ומותרת. אפילו פעל הנאשם מתוך סקרנות גרידא ביחס למצבם של הנישומים; אפילו לא פגע בהם באורח אקטיבי; די בכך שניצל את הסמכות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

שהוענקה לו ואת נגישותו למאגרי המידע של רשות המסים לצרכיו הוא, כדי לקבוע שחרג מחובת הסודיות שחלה עליו לפי פקודת מס הכנסה.

256. סעיף 231 לפקודת מס הכנסה חייב את הנאשם בשמירה על סודיות המידע שנאגר במערכת שע"מ לגבי עוסקים הנמצאים במערכת. הסודיות היא מוחלטת, למעט חריגים הקבועים במפורש בחוק. בהתאם לקביעותיי ומכוחן, הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם הפר את חובת הסודיות ביחס לנישומים שנתוניהם האישיים נשלפו על ידו מתוך מערכת שע"מ תוך שימוש בשאילתות שונות, כשכל כולה של השליפה נועדה ככל הנראה כדי להזין את סקרנותו, ולצורך סיפוק סקרנותו ביחס לסיכויי הצלחת גביית הכספים. הוא הפר בכך את חובת הסודיות הדווקנית שחלה עליו. התשתית הראייתית המקיפה שעמדה לנגד עינינו הוכיחה, כי הנאשם לא רק סטה מן השורה; לא רק שהפר את חובת הסודיות החלה עליו, אלא שעשה כן בקביעות ובשיטתיות, ולאורך תקופה ממושכת.

257. המאשימה הוכיחה את קיומו של היסוד הנפשי ביחס לפגיעה בפרטיות הנישומים. שהרי, הוכחה בעליל כי הנאשם מודע היה לקיומה של חובת הסודיות. משמע: מודע היה לכך שנאסר עליו להפיק נתונים לגבי נישומים שלא לצרכי עבודתו. מודע היה לפליליות המעשה. בודאי שהיה מודע לפגיעה בפרטיותו של כל נישום ונישום. לפיכך, עבר הנאשם על האיסור שבסעיף 72(7) לחוק הגנת הפרטיות, ויורשע בעבירה זו.

258. יישום האמור, בראי ההלכות שמניתי בפסקאות 183-187 לעיל, מביא למסקנה כי במעשיו המתוארים פגע הנאשם בכל אחד משלושת הערכים המוגנים על ידי האיסור הפלילי שבעבירת הפרת האמונים. הנאשם מודע היה ליסודות העובדתיים המגבשים את עבירת הפרת האמונים. הדברים באים לידי ביטוי באופן מוחשי שמעבר לעצימת עיניים. טענותיו ותירוציו של הנאשם לא יעמדו לו.

259. אין מניעה להרשיע אדם בעבירה של מרמה והפרת אמונים, בנוסף להרשעה בעבירות אחרות, גם אם היא מבוססת על אותם יסודות עובדתיים [ע"פ 7318/95 ציוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 793; ע"פ (מחוזי ירושלים) 7663/03 עוזי נ' מדינת ישראל, תקדין מחוזי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

40163/00 מדינת ישראל נ' מזרחי, ת"פ (מחוזי תל-אביב-יפו) 798; בעמ' 790, (4)2004; ת"פ (מחוזי תל-אביב-יפו) 40163/00 מדינת ישראל נ' מזרחי, תקדין מחוזי (4)2001, 723.

אשר על כן, הנאשם יורשע בעבירה שעניינה הפרת אמונים, ללא רכיב המרמה, לפי סעיף 284 לחוק העונשין (ריבוי עבירות), וכן בעבירה של פגיעה בפרטיות לפי הסעיפים 5 ו-2(7) לחוק הגנת הפרטיות ביחס ל-18 נישומים.

האישום הרביעי

260. טענות המאשימה הן אלה:

בין הנאשם לבין קריכלי התקיים בתקופה הרלוונטית לכתב האישום קשר עסקי שבמסגרתו נהג הנאשם לנכות אצלו שיקים של לקוחותיו.

בשנת 2005, במועדים שונים, זומן קריכלי לחקירה ברשות המסים, במסגרת חקירה רחבת היקף שהתנהלה בחשד לעבירות בתחום מתן ההלוואות וניכיון שיקים.

מחשש שקריכלי יחשוף בחקירתו את קשריו עם הנאשם, וכך, ייחשף עיסוקו של הנאשם, נהג הנאשם להתקשר לקריכלי ולהורות לו לבל ימסור פרטים אודות עיסוקיו של הנאשם.

משנודע לנאשם כי קריכלי זומן בתאריך 19.6.05 לחקירה ברשות המסים, התקשר אליו באמצעות הטלפון, והורה לו לטעון בכזב בחקירתו שאין עיסוקו בניכיון שיקים, וכי ניכה שיקים מעת לעת כמחווה לחברים בלבד.

בסיום החקירה הודיע קריכלי לנאשם כי מסר גרסת אמת בחקירתו לפיה הוא עוסק בניכיון שיקים. הנאשם זעם על קריכלי שלא שעה להוראותיו.

הנאשם הואשם באישום הרביעי בעבירות שעניינן הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין, הטרדת עד, לפי סעיף 249 לחוק העונשין, מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

261. האישום מושתת היה רובו ככולו על עדותו של קריכלי, על גרסת הנאשם, וכן, על תוצרי האזנת סתר - שיחות שקיים הנאשם ב-19.6.05 עם קריכלי ואחר כך עם קינד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

קריכלי זומן להעיד מטעם התביעה, אולם, הדיר רגליו מבית המשפט, ולא התייצב לעדות. הדיונים נדחו מעת לעת לצורך איתורו וזימונו אלא שהמאמצים לא צלחו. עקבותיו אבדו. על כן, הודיעה המאשימה כי היא מוותרת על העדתו. בנסיבות אלה, ביקשה ב"כ המאשימה בסיכומיה לזכות את הנאשם מהעבירה שעניינה הטרדת עד. ואולם, די, לדעתה, בראיות שהציגה, כדי להרשיע את הנאשם בהדחה בחקירה ובהפרת אמונים.

262. הראיות המרכזיות שהציגה המאשימה להוכחת אשמתו של הנאשם הן שיחות הטלפון שקיים ב-19.6.05 בשעות הערב: האחת - עם קריכלי בשעה 21.30 (תמליל השיחה ת/77ד'), והאחרת עם משה קינד, בשעה 22.09 (תמליל השיחה ת/77ה'). שתי השיחות עוסקות בחקירה שנחקר קריכלי באותו יום ברשות המסים בקשר לעיסוקו בניכיון שיקים.

263. על עצם קיום השיחות, מועד השיחות, זהות הדוברים, על תקינות ואמינות ההקלטה והתמליל אין ההגנה חולקת [ראו: אימרת הנאשם ת/8, עמ' 1, ש' 24 ואילך; וכן, עדותו בעמ' 291, משורה 14 ואילך]. ההגנה חולקת על המשמעות שמייחסת המאשימה לאימרותיו של הנאשם לקריכלי, על מסקנתה ביחס לקשר שהיה ביניהם בבוקרו של אותו יום, וכן, על הטענה כי אימרות הנאשם בשיחות הטלפון מהוות תשתית ראייתית מספקת לצורך הרשעתו של הנאשם בהדחה בחקירה ובעבירה של מרמה והפרת אמונים. כשמחלוקת זו לנגד עיניי האזנתי לדברי השיח הטלפוני של הנאשם. להלן ממצאיי:

264. שיחת הטלפון נשוא ת/77ד' התנהלה, כאמור, בשעה 21.30 ואילך בין הנאשם וקריכלי, ותוכנה - פרטי החקירה שחוה קריכלי באותו יום ברשות המסים והשתלשלותה. מדבריו של קריכלי עולה, כי בחקירתו באותו יום הוא תושאל ביחס לעיסוקו כ"מנכ"ל שיקים", ולדבריו, התוודה בפני החוקרים כי עיסוקו בניכיון שיקים, והודה מהו מחזור עסקיו. אלה העובדות הרלוונטיות והמסקנות העולות מהשיחה ת/77ד':

הנאשם זעם על שקריכלי התוודה בפני החוקרים, ונזף בו על כי לא שמע בקולו כאשר תידרך אותו בבוקר לקראתה שלא יודה (שם, עמ' 34, 35, 38-39). בלשון מפורשת חזר הנאשם ואמר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

לקריכלי שבבוקר אותו יום תידרך אותו היטב לקראת החקירה הצפויה לו, והורה לו שלא יודה בעיסוק המיוחס לו מה היה המחזור וכמה הרוויח, וכל זאת, כדי שלא יבולע לו:

"אני מהבוקר אני אומר לך לעולם אל תודה שהתעסקת בזה ושהרווחת ... עזוב מה שיש להם, אין יש להם, יש להם אבל זה לא עוזר שום דבר שיש להם, אמרתי לך מה שכתוב זה לא רלוונטי, אני בבוקר עוד אמרתי לך את זה, לעולם אל תודה שאתה עובד בזה ושהרווחת משהו, אתה עשית טובה לאנשים לקחת להם אפס שתיים, אפס שלוש, ושילמת את זה לבני, כמה אני יכול להגיד לך את זה?...?" (שם, עמ' 34).

הנאשם חזר ואמר לקריכלי בשיחתם כי ב"תידריך הבוקר" הבהיר לו כי עליו לומר שלא הרוויח דבר מעסקי הניכיון, וכי את העמלה שגבה מלקוחותיו המזדמנים שילם בהמשך למנכה נוסף:

"עצם זה שאתה הודית במחזור זה רע מאוד... עזוב, אבל לא מודים בסכומים, לא זוכר תגיד, אתה מבין? ברגע שאתה היום הודית במחז... בסכומים של שלוש מיליון שקל, אם הם יביאו שתיים שלוש עדויות של אנשים, שאמרו שהם פרטו אצלך בחמש אחוז ... הוא עושה לך חמש אחוז משלושה מיליון... עכשיו אתה מבין את החומרה?...?" (עמ' 38 ; עמ' 41).

והמשיך ונזף בקריכלי על שהתעלם מהתידריך שלו:

"מה, בבוקר נכנסתי במיוחד אליך להסביר לך ובסוף אתה עושה כל מה שלא אמרתי לך..." (עמ' 39).

265. מהשיחה עם קריכלי עולה היבט נוסף, והוא טמון בשאלה ששאל הנאשם את קריכלי 'האם הראו לקריכלי שיקים של הנאשם' (ת/77ד', עמ' 36), ללמדנו, כמה מוטרד היה הנאשם שמא נחשף עיסוקו כמנכה שיקים אצל קריכלי, וכמה חשש כי עקב כך יבולע לו. מכל מקום, באותה שיחה אמר הנאשם לקריכלי, כי עדיף היה לו לשמור על זכות השתיקה. מיד גם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הבטיח לברר האם אפשר לעצור את העברת הדברים להמשך טיפול אצל פקיד שומה (עמ' 38), וגם הצהיר ש'לא יתן לו הרי ליפול'.

266. שיחת הטלפון השניה, עם קינד, ת/77' התנהלה, כאמור, מיד לאחר מכן. תוכנה - פרטי החקירה שחוה קריכלי באותו יום ברשות המסים, וזעמו של הנאשם על כך שקריכלי לא פעל על פי ההנחיות שהנחה אותו. בשיחת טלפון זו סיפר הנאשם לקינד כי פגש בקריכלי בבוקר, בטרם הלך קריכלי לחקירה:

"בבוקר נתתי לו תדרוך מדויק מה להגיד ... בבוקר אמרתי לו בפירוש בחיים אל תודה שאתה מתעסק בזה. בחיים אל תודה שהרווחת מזה" (עמ' 4).

267. ריבוי הנזיפות שהטיח הנאשם בקריכלי על שלא פעל בחקירה על פי הנחיותיו מן הבוקר; החזרה הבלתי נלאית על תוכן התידרוך שניתן לקריכלי, לא הותירו בי כל ספק בדבר העמדה שנקט הנאשם כלפי קריכלי, ובדבר תוכן הדברים, דהיינו: כי ידע זה מכבר על החקירה הצפויה לקריכלי, כי דאג לתדרך אותו קודם למועד החקירה (בבוקר של אותו יום), תידרוך שכלל הנחיות עובדתיות ברורות: שלא יודה כי עסק בניכיון שיקים, שלא יודה ברווח כלשהו, ושלא יודה לעולם בהיקף המחזור העיסקי, גם אם יטיחו בו זאת חוקריו. אימרות שאמר הנאשם לקינד בשיחתם ת/77' מבססת את המסקנות העולות מהאמור.

268. תמיכה וביסוס לאימרותיו של הנאשם בשיחות הטלפון האמורות רואה המאשימה בתגובה שמסר הנאשם לכתב האישום ואשר בה הודה כי נהג לנכות שיקים אצל קריכלי, שיקים של חברים, אף שלטענתו, לא הפיק מכך רווח עסקי או טובת הנאה; וכן, בדברים שאמר בעדותו **עוזי יאזי** (בעמ' 144-146 לפרוט'), לפיהם, פנה אליו אדם שהציג עצמו כ'**קובי ממס הכנסה מרח' המסגר**', וביקש ממנו לנכות שיקים עבור "קובי הגרוזיני", בריבית מיוחדת של 0.5 אחוזים. לדברי יאזי, בעקבות אותה שיחת טלפון אכן הגיע אליו 'קובי הגרוזיני' עם שיקים בהיקף של 40,000 ₪ אותם פרט לו למזומנים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

גרסת הנאשם

269. כאמור לעיל, הנאשם לא הכחיש את שיחות הטלפון האמורות, אולם, מעבר לכך כפר באישומים הכרוכים הן ביחסיו עם קריכלי והן בשיחת הטלפון עמו. ואולם, גרסתו אינה עשויה מקשה אחת.

270. בתחילת החקירה במשטרה אמנם מילא פיו מים (ת/2), ואולם, בהמשך, ניאות הנאשם לאשר, ורק לאחר שהוצגה לו גרסתו של קריכלי אודות הקשר העסקי ביניהם, כי **"יכול להיות שהוא אכן פרט לי צ'ק שתיים או מעטים"** (ת/7, עמ' 9 ש' 20; עמ' 9, ש' 28). בכל הנוגע לשיחת הטלפון המדיחה מתאריך 19.6.05, טען הנאשם בחקירה, כי מדובר בשיחה שהתקיימה לאחר שנחקר קריכלי, והדברים אינם חורגים מגדר ייעוץ סתמי, במתכונת של יועץ מס מתחיל (ת/2; וכן, ת/41, עמ' 4-5).

"... כן, יכול להיות, שנאמרו דברים מעין אלה כעצה חברית ולא כהליך של שיבוש. לא פעם חברים שנקלעים לבעיות שונות שואלים אותי מה יהיה בגורלם, ואני פשוט מייעץ להם עצה חברית, לא מדובר בשיבוש הליכי חקירה אלא בשאלות כלליות לגבי אופן התנהלות העניינים..."

ובמקום אחר בחקירה (ת/8, עמ' 2, ש' 24 ואילך) אמר:

"השיחה ביני לבין קובי פשוט זרמה והדברים שנאמרו על ידי נאמרו ללא כל משמעות ו/או כוונה", שהרי מדובר בשיחה שלאחר החקירה, וקריכלי כבר מסר את גרסתו.

'סתם סלנג של דיבור', הסביר הנאשם והטעים, כי למרות מה שעולה, לכאורה, מהשיחה, הוא לא פגש את קריכלי בבוקרו של יום לשיחת 'תידרוך', ועל חקירתו במס הכנסה נודע לו רק בדיעבד, בשיחה שהתקיימה בערב (ת/8, עמ' 4, ש' 8, ובעמ' 6, ש' 23; ת/8 בעמ' 5, ש' 19 ואילך; וכן, בעמ' 7 ש' 12). **"כל מה שאמרתי לקובי קריכלי בשיחה שהשמעת לי עד כה"**, אמר הנאשם לחוקר, **"אין בזה משום שיבוש חקירה, אלו דברים שנאמרים מידי יום ביומו**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

על ידי כל יועץ מס מתחיל ללקוחותיו ... לא דיברתי איתו בבוקר של אותו יום חקירה, ונודע לי על החקירה רק בשעות הערב".

בגרסה זו דבק הנאשם גם בהמשך החקירה (ת/10), וגם כאשר הושמעה לו שיחתו עם קינד (ת/77ה'), שגם ממנה השתמע כי בבוקר של אותו יום תידרך הנאשם את קריכלי לקראת החקירה. הנאשם הכחיש את שנשמע אומר לקינד, וטען, שלא ניתן להבין מהדברים כי מדובר בקריכלי. באותה חקירה, גם הכחיש הנאשם את שייחס לו העד יאזי, והכחיש שהיפנה אליו את קריכלי לפריטת שיקים.

271. בתגובתו לכתב האישום מיום 24.2.10 הודתה ההגנה בקשריו של הנאשם עם קריכלי, אולם, שיוותה להם אופי מינורי: **"הנאשם סייע לחברים לנכות שיקים אצל מר קריכלי ללא כל טובת הנאה"**. ואולם, בעדותו בבית המשפט שינה הנאשם טעמו, ובנחרצות טען כי מעולם לא ניכה אצל קריכלי שיקים (עמ' 395, ש' 26 עד עמ' 396 ש' 18). הנאשם גם הכחיש בבית המשפט את הטענה, לפיה, בבוקר ה-19.6.05, עובר לחקירתו של קריכלי, שוחח איתו ותידרך אותו לקראת החקירה הצפויה לו. ועוד טען הנאשם, כי בשיחת הטלפון בערב לא נאמר דבר שחורג מחובותיו כעובד ציבור. באשר לשיקים שלו שהוצגו לקריכלי בחקירה, טען הנאשם, כי השיקים שהתעניין בהם הם שיקים אישיים שלו שמסר לקריכלי כנגד הלוואות שנטל ממנו (עמ' 397, ש' 10-5).

272. מטעמים ברורים ראה הנאשם להתייחס בעדותו לריבוי האיזכורים בשיחה ביחס לתידורך הבוקר שלו לקריכלי, ולתרץ את המשתמע מדבריו לקריכלי אודותיה. בעדותו (בעמ' 399-400, וכן, בעמ' 402, ש' 31-30) טען, כי לא בפגישה מדובר, אלא בשיחת טלפון שהתקיימה ביניהם בבוקר, וגם זו התקיימה לאחר שנחקר קריכלי במס הכנסה. ובכל מקרה, טען הנאשם, עובדה שקריכלי לא שעה לעצותיו ולא יישם את המלצותיו, מה שמוכיח כי לא תידרך אותו קודם שנחקר (עמ' 401, ש' 22-20).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

דיון ומסקנות

273. ראיות המאשימה מדברות בעד עצמן, גם אם מדובר בניתוח רטרואקטיבי של אימרות הנאשם במהלך שיחות טלפון מוקלטת, וגם אם ההתייחסות היא לאירוע מהעבר (מאותו בוקר). **מדובר בראיה שהיא בבחינת הודאת נאשם**. הודאה שאיננה משתמעת לשתי פנים: הנאשם זעם על שקריכלי בחר להתוודות בחקירה בניגוד להנחיותיו, הנחיות שנתן לו בבוקרו של אותו יום, פנים אל פנים, קודם שהלך לחקירה. באותו תידרוך הנחה את קריכלי **שלעולם לא יודה שהוא עובד בזה ושהרוויח משהו**. אפשר בהחלט שקריכלי לא שמע לנאשם, ופעל בחקירה על פי צו ליבו, ומעשהו עורר עליו את זעמו של הנאשם. אין בכך כדי לפחת מהעובדה שהנאשם הודה כי הניע את קריכלי לומר שקר.

274. איני מקבלת את טיעוני הנאשם כי רק בעצות ובהמלצות מדובר, כדרך שנוהגים יועצי מס, או, שזה 'סתם סלנג של דיבור'. לא ולא. ההשוואה לעצות של "יועץ מס מתחיל" אינה יאה לכאן. גם הניסיון להפוך את ההנעה לומר שקר ליועץ תמים - הוא ניסיון נואל. כך, גם ההתעלמות המוחלטת ממעמדו כעובד בכיר וותיק ברשות המסים. בתירוציו ובטיעוניו התעלם הנאשם מהמשמעות הבסיסית והברורה של הדברים אשר השמיע באוזני קריכלי, ואחר כך גם באוזני קינד, שלא היו אלא שאיפה להניע את קריכלי לשקר ביחס לעיסוקו ולהיקף רווחיו.

275. ואם בכך לא די, צצה ועלתה לפתע במהלך העדות גרסה כבושה, לפיה, בדברו על הבוקר, כיוון הנאשם לשיחת טלפון אחרת שניהל עם קריכלי בבוקר, גם היא לאחר החקירה. למותר לומר, כי גרסה כבושה ערכה הראייתי מועט, במיוחד כאשר לא ניתן הסבר סביר לכבישתה משך למעלה מ-7 שנים. מה גם, שהגרסה הכבושה סותרת את הגרסה שמסר הנאשם בחקירתו, והיא בודאי סותרת נחרצות את הדברים שנשמע אומר לקריכלי: **"נכנסתי במיוחד אליך להסביר לך..."** (עמ' 39 בתמליל), כשכל תוכן השיחה מכוון לתידרוך שנתן לקריכלי לפני החקירה, ולא אחריה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

276. לניסיונו של הנאשם לפחת ולהמעיט מהקשר שבינו לבין קריכלי, ולהציגו כקשר אקראי ומזדמן, מטרה ברורה, והיא הצורך להתגונן מפני האשמה המיוחסת לו באישום הראשון (שבה התמקדה גם חקירתו) - העיסוק בהלוואות ובניכיון שיקים, ללא דיווח כנדרש לפקיד השומה.

על רקע זה גם ברור החשש שמילא את הנאשם כאשר נודע לו על זימונו של קריכלי לחקירה. לא ייפלא אפוא שהתעניין אצל קריכלי האם הוצגו לו שיקים שלו. טענת הנאשם, לפיה, התכוון בשאלה זו לשיקים אישיים שלו שניתנו כנגד הלוואות שנטל מקריכלי, איננה מתקבלת על הדעת. היא איננה מתיישבת עם העובדה שהנאשם החזיק ברשותו באותה תקופה מאות אלפי שקלים והעניק הלוואות במזומן ללקוחותיו.

מכל מקום, אפילו החזיק קריכלי שיקים אישיים של הנאשם, אין בכך כדי להסביר את פשר הדאגה שקיננה בנאשם (עמ' 397, ש' 24-28). היא הנותנת, בין הנאשם וקריכלי התנהל קשר עסקי קבוע, שנסב על שירותי ניכיון שיקים תמורת ריבית, ומטעם זה קרוב היה הנאשם לענייניו של קריכלי, מטעם זה תידרך אותו לקראת חקירתו ברשות המסים, הניע אותו למסור לחוקריו גרסה המכחישה את עיסוקו, ומטעם זה חשוב היה לו לברר האם נחשפה פעילותו שלו בתחום האמור.

הדחה בחקירה

277. סעיף 245(א) לחוק העונשין שכותרתו הדחה בחקירה קובע כי, **המניע אדם, או מנסה להניעו, שבחקירה על פי דין לא ימסור הודעה, או ימסור הודעת שקר, או, יחזור בו מהודעה שמסר, דינו - מאסר חמש שנים.**

"מניע", כמוהו כ"משדל", כמשמעות המונח בסעיף 30 לחוק העונשין, קרי: **מי שמביא אחר לידי עשיית עבירה בשכנוע, בעידוד, בדרישה, בהפצרה, או בכל דרך אחרת שיש בה משום הפעלת לחץ.** תכלית ההנעה, הכוללת גם ניסיון להניע, מכוונת לשלוש חלופות אפשריות – לא ימסור הודעה בחקירה, או, ימסור הודעה שקרית, או, יחזור בו מהודעה שמסר. הרלוונטית לעניינינו היא החלופה שעניינה **מסירת עדות שקר בחקירה.** בהתאם לפסיקה המנחה, אין המחוקק

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מבחין בין מי שהניע אחר למסור עדות שקר, לבין מי שניסה להניעו לכך, ועל כן, אין המאשימה מחוייבת להוכיח בין יסודות העבירה כי פעולת ההנעה צלחה, וכי האחר מסר הודעה שקרית. גם אין צורך להוכיח את קיומה של חקירה ספציפית המתנהלת במועד פעולת ההדחה. די בכך שיוכח כי הנאשם ידע או האמין שחקירה עשויה להיפתח.

אשר ליסוד הנפשי של העבירה, מחייב הסעיף הוכחה בדבר מודעות הנאשם לעובדות ולהתקיימות הנסיבות, וגם שאיפה ורצון להשיג את התוצאות, קרי: שהאחר ימסור הודעה שקרית. המאשימה איננה נדרשת להוכיח כי בנאשם קיננה שאיפה למנוע או להכשיל חקירה על-פי דין, או, שייצא נשכר אישית מההדחה. זאת, להבדיל מהדרישות שהציב המחוקק בסעיף 244 לחוק העונשין, שעניינו שיבוש מהלכי משפט. ראו בעניין זה רע"פ 7153/99 אלגז נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(5), 729 (2001):

"אשר ליסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי סעיף 245(א) לחוק, הרי בדומה ליסוד הנפשי הנדרש מן המושל, על פי סעיף 245(א) לחוק, יש להוכיח התקיימותן של שתי דרישות: ראשית, על הנאשם להיות מודע לכך שיש בהתנהגותו כדי להביא אחר לידי אי מסירת הודעה בחקירה, חזרה מהודעה שנמסרה בחקירה, או מסירת הודעת שקר בחקירה. בעניין החלופה האחרונה, יש להוכיח כי הנאשם ידע או האמין באי-אמיתותה של ההודעה ... שנית, יש להוכיח כי הנאשם רצה בהתקיימותן של אחת משלוש המטרות שתוארו. לשון אחר: ההדחה צריכה להיות מלווה בשאיפה - מטרה מצד הנאשם, שהאחר - "המשודל" יימנע ממסירת הודעה בחקירה, או ימסור הודעת שקר, או יחזור בו מהודעה שמסר... המניעים לקיומה של שאיפה זו יכולים להיות מגוונים ורבים. מניעים אלה הם חיצוניים לעבירה ואין בהם כדי להשפיע על הטלת האחריות הפלילית בגינה, כל עוד הוכחה שאיפה-מטרה כמתואר".

278. אף שלא הוכחה כוונת הנאשם לשבש את החקירה הקונקרטית שניהלה רשות המסים; ואף שלא נשמע בדבריו לקריכלי אינטרס אישי לאמירת שקר; הוכיחו דברי הנאשם לקריכלי בשיחת הטלפון, במידת ההוכחה שמעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם פעל במאמץ להניע את קריכלי לבל יתוודה בחקירתו אודות עיסוקו בניכיון שיקים, ולבל יתוודה בפני החוקרים מהו היקף הכנסותיו ורווחיו. למעשה, שם בפיו קריכלי גרסה שאינה אמת. הוכח מעבר לכל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

ספק סביר כי הנאשם הדיח את קריכלי לומר בחקירתו דברים שאינם אמת, בידיעה שאינם אמת.

מרמה והפרת אמונים

279. לאימרותיו של הנאשם במסגרת שיחת הטלפון שניהל עם קריכלי (ת/ד77), שחלקן כבר אוזכרו לעיל; המשמעויות הנובעות מהן, כמו גם פעילותו של הנאשם ביחס לקריכלי, היבט נורמטיבי נוסף שטרם עסקתי בו, והוא נובע ממעמדו המיוחד של הנאשם כעובד ציבור ברשות המסים. יסודות העבירה שבסעיף 284 לחוק העונשין נבחנו על ידי בפרק הדן באישום השלישי (פיסקאות 183-187 בהכרעת הדין), ועמדתי על האינטרסים עליהם ביקש המחוקק להגן, ועל נורמות ההתנהגות המצופות מעובד ציבור.

280. הוכח, כאמור לעיל, מעבר לכל ספק סביר, כי בין הנאשם, עובד בכיר ברשות המסים, מערכת יחסים עסקית סמויה עם קריכלי, על רקע עיסוקם בניכיון שיקים, כאשר הנאשם מודע לכך שקריכלי מערים על רשויות המס. מערכת היחסים נגועה בניגוד עניינים חריף.

עוד הוכח, מתוך אמירותיו של הנאשם בשיחת הטלפון, ואין בכך כל ספק, כי בבוקרו של יום (19.6.05) "נכנס" לקריכלי ותידרך אותו לקראת החקירה הצפויה לו ברשות המסים, והדיח אותו להעיד בחקירה הצפויה דברים שאינם אמת. בכך, הוכיח הנאשם זלזול תהומי בחובת אמירת האמת בחקירה, וזאת, מפיו של חוקר ברשות המסים.

אין בי כל ספק, כי כעובד ציבור בכיר, מודע היה הנאשם להשלכות של מעשיו, ולהשפעתם על החקירה המתנהלת, שהתמקדה, בין היתר, בחשיפת עברייני מס.

הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם הציג לקריכלי באותה שיחת טלפון מצג מושחת, לפיו, ישפיע או ינסה להשפיע על המשך הטיפול בעניינו אצל פקיד השומה (ת/ד77, בעמ' 38).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

281. כל אחת ואחת מהפעולות המתוארות, שבוצעה בידי עובד ציבור, כמו גם, ניתוח בדיעבד של פרטי החקירה, פוגעת בכל שלושת האינטרסים המוגנים בעבירה זו: אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של פקידי הציבור, ואינטרס הציבור, עליו מופקד עובד הציבור.

282. לא מיותר לציין, כי דווקא קריכלי (שבסופו של דבר הדיר רגליו מבית המשפט) נשמע מעיר לנאשם על הבעייתיות הערכית שבהתנהגותו, ואמר לנאשם ש'לא נעים לו, כי הנאשם עובד שם', ואילו הנאשם השיב לו (ת/77ד', עמ' 38 באמצע העמוד): "נו אז מה, אני לא שייך לשם, אני שייך לשמה רק במשכורת, אני שום עניין אין לי...".

ועוד אמר הנאשם לקריכלי: "מה אתה מדבר שטויות, מה אתה ילד קטן, אתה מודה על 12 שנה?!", ומסכם שקריכלי 'דפוק בראש ברמה גבוהה ביותר'.

283. לא בהתנהגות פסולה גרידא מדובר, ולא בהתנהגות בלתי ראויה, שראוי לה הליך משמעותי. מעשיו ואמירותיו של הנאשם מהווים התנהגות עבריינית מובהקת אשר מגבשת את יסודות העבירה שבסעיף 284 לחוק העונשין.

284. הנאשם יורשע באישום זה בעבירה של **הזחה בחקירה**, לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין, ובעבירה של **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 לחוק העונשין. הוא יזוכה מעבירה של **הטרדת עד**, לפי סעיף 249 לחוק העונשין.

הגנה מן הצדק

285. את הפרק האחרון בסיכומי ההגנה ייחד הסנגור המלומד עו"ד רסלר לטענת ההגנה מן הצדק, לפי סעיף (10) לחסד"פ. בקשתו היא להורות על ביטול כתב האישום מחמת אפליה בררנית פסולה שנקטה בה המאשימה כלפי הנאשם, מתוך שרירות לב, כטענתו, בהפלותה אותו לרעה ביחס לנאשם האחר בתיק, משה קינד, שהאישומים נגדו נמחקו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

מההיבט העובדתי טען הסנגור בסיכומים, מעמדם של הנאשם וקינד זהה היה בכל - שניהם עובדי ציבור בכירים ברשות המסים, כשקינד הבכיר מביניהם, ונושא בתואר עורך-דין; קינד הואשם באותם עיסוקים שהאשם בהם הנאשם, ויוחסו לשניהם פרטי וסעיפי אישום זהים, ועבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ, וכן, סחיטה באיומים; וכן, על פי התשתית הראייתית שידועה הייתה למאשימה מראש, עוד בטרם העידו עדי התביעה, מעורב היה קינד באותה פעילות עבריינית שיוחסה לנאשם. בעדויותיהם, הפלילו עדי תביעה אחדים את קינד.

לא זאת אף זאת; כאשר ביקש בא כוחו של קינד, בזמנו, להפריד את הדיון, התנגדה לכך המאשימה, בין השאר, בטענה שמדובר בפרשה אחת ובאותם העדים.

משכך, ביטול האישומים כנגד קינד, בעוד ההליכים נגד הנאשם נמשכים, מהווה, לטענת עו"ד רסלר, אפליה בררנית כה פסולה עד שהיא מצדיקה את ביטולו של כתב האישום גם כיום.

286. מההיבט המשפטי - הפנה הסנגור לאסופה של פסיקה, ביניהם, ע"פ 142/87 קירשנבויס נ' מדינת ישראל; ת"פ (שלום ת"א) 4787/08 מדינת ישראל נ' גרינוולד ואבוגני; ע"פ 30636/06 מדינת ישראל נ' נדיה מטר. בהסתמך על פסיקת בתי המשפט, והאפליה הברורה בה נקטה המאשימה כלפי הנאשם כלב, התבקש ביטול כתב האישום.

לחילופין, ומכל הנימוקים המפורטים, ביקש הסנגור להורות על מחיקת האישום הראשון והשני של כתב האישום, וכן, על הסעיפים 3, 4, 6 ו-7.

287. ראוי לציין, כי המאשימה שמודעת הייתה, מן הסתם, לטיעוני ההגנה בסיכומים, לא ביקשה להגיב על הטענה. אשר על כן, עמדת המאשימה איננה בפניי. אתייחס לבקשה או לטענה בהעדר תגובת המאשימה.

288. עומדים אנחנו היום במרחק רב מאז החלו דיוני התיק, מאז נטענו טיעונים אלה לראשונה, ומאז ניתנה החלטתי ב-23.3.11. במצב זה היום, לאחר שמיעת מסכת הראיות בתיק, לאחר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

שנסקרו ונסרקו הראיות במסרקות החוק, המשפט, ההיגיון והאמון, התמונה בפני בית המשפט ברורה ונהירה בכל הנוגע לנאשם. לא כך, ביחס לקינד, שעניינו לא נבחן באותן מסרקות, והעדויות לא עברו את מבחן החקירה הנגדית. אזכיר נשכחות, אשר קבעתי בהחלטתי האמורה, כי לכאורה כרוכים היו מעשיהם של הנאשם וקינד יחדיו, נוכח הטענה כי שניהם הערימו על רשויות המס, וכי זה גם זה נמנעו מהדיווחים הקבועים והנדרשים בחיקוקי המסים. ועל אף זאת, ראיתי כבר אז, שהשנים נבחנו זה מזה, וכי רב הפער ביניהם. ניכר היה, כי האישומים המיוחסים לנאשם בדבר מעשיו ומחדליו עולים במספרם, בהיקפם, בחומרתם ובעוצמתם על אלה המיוחסים לקינד. אשר על כן, ובהתחשב במבחנים שקבע המחוקק ונקבעו בהלכה הפסוקה, הגעתי למסקנה, כי אין מדובר ב"בני אדם שווים", או, ב"מצבים דומים", כלשון הפסיקה, ועל כן, אין חפיפה בין השניים. גם לא מצאתי אחיזה עובדתית-משפטית לטענותיו של ב"כ הנאשם, עו"ד רסלר, בדבר מעשה שרירותי פסול שעשוי להיחשב אכיפה בררנית בלתי ראויה מצד המאשימה, הפוגעת בתחושת הצדק וההגינות.

289. אני חוזרת ומזכירה, כי המשא ומתן בין קינד לבין המאשימה לצרכי הסדר טיעון התנהל על פני שלוש שנים לפחות, דהיינו: עוד מהתקופה בה היו שני הנאשמים מיוצגים בידי עו"ד מנחם רובינשטיין. סדרת הפרוטוקולים מאז שנת 2008 ועד למועד ההסדר מורים, כי מגמת פניו של קינד ידועה הייתה לכל זה מכבר, והמאשימה אף הצהירה לפרוטוקול בריש גלי כי בהתמלא תנאים מסוימים תיאות לחזור בה מכתב האישום נגדו. לא הנאשם, וגם לא סניגורו, איש מהם לא הודיע כי יראה בהסדר עם קינד אפליה של הנאשם לרעה. אשר על כן, דעתי נותרה כשהייתה: המאשימה לא נקטה באכיפה בררנית פסולה כנגד הנאשם. עם זאת, אני סבורה, כי להקלות שזכה להן קינד תהיה משמעות בבוא היום, בבואי לקבוע את עונשו של הנאשם בגין העבירות שבהן יורשע, ובלבד שיוברר אילו הן ההקלות, ומה עמד בבסיסן.

289. מאחר שלא מצאתי כי ניהול ההליך הפלילי נגד הנאשם עמד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, ומחמת השיהוי הבלתי סביר בהבאת הטענה, אני דוחה אותה על כל חלקיה והיבטיה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

290. אני מרשיעה את הנאשם בעבירות הבאות:

האישום הראשון:

אי-הודעה על תחילת עיסוק - לפי סעיף 215א(א) לפקודת מס הכנסה;
 אי ניהול פנקסי חשבונות, לפי סעיף 216(5) לפקודה, וסעיף 117(א)(7) לחוק מע"מ (לשנות המס 2002 עד 2005);
 אי הגשת דו"ח שנתי במועד - לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה (לשנות המס 2002-2004);
 שימוש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, במטרה להתחמק מתשלום מס כדין - לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (לשנות המס 2002 עד 2005);
 השמטת הכנסה מדו"ח שנתי - לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (ביחס לשנות המס 2002-2004 כולל);
 אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד למנהל מע"מ - לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ.

האישום השני:

סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין (ארבע פרטי אישום);

האישום השלישי:

הפרת אמונים (ללא רכיב המרמה), לפי סעיף 284 לחוק העונשין;
 פגיעה בפרטיות, 18 עבירות לפי הסעיפים 5 ו-2(7) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

האישום הרביעי:

הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין;
 מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

אני מזכה את הנאשם מהעבירות הבאות:

העבירות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ המתייחסות לשנות המס 2000-2001;
 סחיטה באיומים, המתייחסת לעד עוזי גולן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 6128-07 מדינת ישראל פמת"א (פלילי) נ' כלב

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

הטרדת עד, לפי סעיף 249 לחוק העונשין ;

ניתנה היום, ז' שבט תשע"ה, 27 ינואר 2015, במעמד הצדדים

דניאלה שריזלי, שופטת